

**Základní škola a mateřská škola Okna, okres Česká Lípa,
příspěvková organizace**

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO
ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
"ŠKOLA S OKNY DOKOŘÁN"**

1. Identifikační údaje

1.1 Název Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání "Škola s okny dokořán"

1.2 Údaje o škole

název školy : Základní škola a mateřská škola, Okna, okres Česká Lípa, příspěvková organizace

adresa školy : Okna 3, 47162

jméno ředitelky : Iveta Myšková

kontakty : 487 876 112, 739 739 820, myskovaiiveta@seznam.cz

internetová stránka školy - <http://skola.obecokna.cz>

1.3 Zřizovatel

název : Obec Okna

adresa : Okna 40, 47162

kontakt : starostka Eva Mullerová

1.4 Platnost dokumentu od

datum : 31. 8. 2007

aktualizace dokumentu dle upraveného Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání : 1. 9. 2018

podpis ředitelky :

razítko školy

1.5 Další údaje

IČO : 72742356

IZO : 650 037 171

jméno koordinátora tvorby ŠVP : Iveta Myšková

datum projednání školskou radou: 1. 9. 2007

datum projednání upraveného dokumentu školskou radou: 1. 9. 2018

2. Charakteristika školy

Základní charakteristika školy

Škola je integrovaným zařízením malotřídní základní školy a mateřské školy. Správním orgánem školy je Školská rada, zřízená již v roce 2005, která neformálně zajišťuje dohled nad vzdělávacími aktivitami školy a hospodařením. Školská rada se schází dvakrát ročně na začátku školního roku a v jeho závěru.

2.1 Materiální vybavení

Budova školy je dvojpodlažní, v přízemí jsou dvě velké třídy, jedna malá učebna, šatna a sociální zázemí. V prvním patře jsou dvě třídy, ředitelna a kancelář, PC učebna (na chodbě). Škola nemá tělocvičnu, proto hodiny tělesné výchovy probíhají na školním hřišti a rozsáhlé školní zahradě. Škola nemá samostatnou třídu na školní družinu a dětský klub, k těmto účelům je využívána především školní zahrada, venkovní učebna a třída s kuchyňkou.

Vybavení pomůckami, učebnicemi a učebními texty je dostatečné.

Škola má kvalitní kopírovací zařízení a vybavení, žáci využívají PC k výuce i k procvičování již probraného učiva. Jedna třída je vybavena interaktivním dataprojektorem a tabulí. Škola má školní knihovnu a třídní knihovny.

Do školní jídelny žáci dochází do nedaleké budovy mateřské školy, kde je ŠJ umístěna.

2.2 Personální obsazení

Personální obsazení Základní školy a Mateřské školy v Oknech je na velmi dobré úrovni. Všichni členové pedagogického sboru jsou plně kvalifikováni pro práci s dětmi na prvním stupni a práci ve školní družině. Škola využívá možnosti financování z projektů a zaměstnává školní asistenty. V rámci inkluze jsou podle potřeby zaměstnáváni asistenti pedagoga. Provozní zaměstnanci zastávají svou práci bez problémů, aktivně se podílejí na chodu školy, zajišťují úkoly i nad rámec svých pracovních povinností.

2.3 Dlouhodobé projekty a mezinárodní spolupráce

ZŠ a MŠ Okna je zapojena do ekologických projektů (recyklohraní, ovoce a zelenina do škol, zdravé stravování, zdravá svačina) a je aktivním členem sítě ekoogických ZŠ a MŠ (Mrkev, Mrkvička, Asociace lesních mateřských škol).

ZŠ a MŠ Okna se dlouhodobě a úspěšně zapojuje do projektů spolupráce zahraničních škol a bývá jejich koordinátorem. **Projekty Comenius a Erasmus+ KA1, KA2 zařízení realizuje od roku 2006.**

ZŠ a MŠ Okna dlouhodobě spolupracuje s dalšími malotřídními školami v regionu Českolipska a Novoborska, s partnerskými školami v ČR.

2.4 Spolupráce s jinými subjekty

Základní škola a Mateřská škola Okna spolupracuje s odbornými pracovišti (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra, střediskem výchovné péče).

Spolupráce s ostatními malotřídními školami v regionu Českolipska a Novoborska se za přispění Místní akční skupiny LAG Podralsko výrazně rozvíjí.

ZŠ Okna spolupracuje s DDM Smetanka Nový Bor, ZUŠ Doksy, ZŠ Doksy, Knihovna Doksy, Lesy ČR a ekologickými organizacemi v regionu i mimo něj.

2.5 Formy spolupráce se zákonnými zástupci

Spolupráce s rodiči probíhá formou třídních schůzek, konzultačních hodin, dnů otevřených dveří („otevřených čtvrtků“), společných aktivit pro rodiče a děti (brigády, bazary, dny rodin, slavnosti, průvody, atd.).

3. Charakteristika ŠVP ZV

3.1 Zaměření školy

Málotřídní základní škola a mateřská škola jako místo, kde se děti přirozenou cestou naučí pomáhat mladším a slabším spolužákům, respektu, toleranci, samostatnosti. Jako místo, kde si děti v přirozeném prostředí osvojí praktické dovednosti potřebné k životu.

Málotřídní základní škola a mateřská škola jako komunitní centrum obce a regionu.

V rámci ŠVP ZV se snažíme přiblížit školu co nejvíce dítěti, udělat ji pro něj přitažlivou, zajímavou a užitečnou. Škola se profiluje zaměřením na výuku anglického jazyka a rozvoj ekologického citění. Při výuce i v mimoškolních aktivitách se škola snaží podporovat hudební, výtvarné a sportovní aktivity.

3.2 Východiska

Objektivními faktory, které mají **pozitivní vliv na kvalitu školy**, jsou :

1. poloha školy ve středu obce – v klidné části s velkou zahradou
2. sociální složení žáků dojíždějících za programem školy z celého regionu (asi z dvaceti obcí)
3. spolupracující pedagogický sbor zaměřený se o inovace ve výchově a vzdělávání žáků.
4. rozvoj zájmů, dovedností a využití volného času zajišťuje škola dlouhodobě pestrou nabídku zájmových činností v rámci školní družiny a osobního volna žáků
5. zlepšování partnerských vztahů mezi žáky a pedagogy a zpestření výchovně vzdělávacích aktivit podporují tradiční celoškolní akce, kterých se často také zúčastní rodiče
6. škola chápe své poslání jako službu žákům a jejich rodičům, kvalitní komunikace s rodičovskou veřejností je jednou z priorit
7. pro zajištění kvalitního chodu školy klade vedení školy důraz na vzájemnou informovanost zaměstnanců, komunikaci, spolupráci, kontrolu a péči
8. vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogů, sdílení inovací
9. zajištění vzdělávacího programu podmiňuje také ekonomická situace školy, škola aktivně využívá dotací, projektů a sponzorských darů
10. škola je aktivní v oblasti nabídky vzdělávacích a mimoškolních činností pro rodiče a veřejnost

3.3 Cíle školy

Naše škola zajistí svým žákům kvalitní základní všeobecné vzdělání orientované na životní praxi a na další studium.

Vzdělávací metody a prostředky směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků, zejména pak vedou žáky k samostatnosti, tvořivosti, přemýšlení, vzájemné toleranci a úctě, k rozvoji komunikačních dovedností a spolupráci, učí žáka, jak se učit.

Škola je komunitou, která podporuje fyzické a psychické zdraví.

Škola vytváří podmínky pro smysluplné využití volného času v zájmových aktivitách.

Jakého žáka chceme vychovat:

- je proaktivní v poznávání světa, dokáže nakládat se získanými informacemi
- rozhoduje se samostatně, dokáže si poradit při řešení problémů
- umí otevřeně naslouchat, nemá zábrany při komunikaci se svým okolím
- je psychicky odolný vůči negativním jevům kolem sebe a vůči stresu
- uvědomuje si význam a osobní zodpovědnost za své zdraví, svůj životní styl přizpůsobuje potřebě o zdraví pečovat.

3.4 Hlavní cíle ŠVP ZV

Logické myšlení a představivost

Metody a formy práce, kterých uijeme při osvojování učiva, jsou směřovány k propojení obou mozkových hemisfér žáka. V návaznosti na zkušenosti s výukou matematiky podle základů tvořivé školy, učíme žáka aplikovat matematické postupy do životní praxe, řešit samostatně i společně problémové úlohy. Současně žákovi vytváříme prostor pro kreativní vytváření vlastních cílů, které bude schopen zvládnutými postupy realizovat. Vyučující umožní žákovi uplatnit tvůrčí přístup, navrhnout vlastní koncepci, či řešení. Podporujeme osvojování logických postupů žákem, zjišťování výsledků na základě pozorování, měření a schopnost zpracovat tyto výsledky a vyvodit z nich závěry. K tomu škola využívá různých forem praktických činností.

Jazyková komunikace

Jazykovou komunikaci chápeme jako nástroj ve smyslu dorozumění se mezi lidmi, a to jak v jazyce mateřském, tak i v cizích jazycích. Za základní úkol v této oblasti považujeme zvládnutí čtení s porozuměním v mateřském jazyce, schopnost otevřeně komunikovat, diskutovat. Práci s knihou a využíváním možností školní knihovny se snažíme motivovat žáka k četbě. Výuce anglického jazyka se dostává podstatně většího významu a časového prostoru. Pozitivní vztah k osvojování si cizích jazyků podporujeme mimo jiné i periodickými kontakty se zahraničními žáky formou vzájemných návštěv a organizováním společných činností. Za důležité považujeme, aby vyučující chápali tuto výuku jako nástroj posilování sebevědomí žáka, ne jako prostředek vytváření stresu. Jazyková výuka více než ostatní vzdělávací oblasti využívá prvků tvořivé dramatiky v prožívání životních situací.

Práce s informacemi

Škola učí žáka vyhledávat, analyzovat a účelně využívat informace z různých zdrojů tak, aby motivovaly žáka k touze po sebevzdělávání. Na 1.stupni bude žák schopen využívat PC, jako informačního prostředku a bude schopen se orientovat v kterékoli knihovně. Žákům slouží odborná učebna VT a jednotlivé PC stanice připojené na internet, které umožňují jednotlivcům nebo skupinám pracovat s aktuálními informacemi a využívat možností počítačové sítě přímo ve výuce různých vyučovacích předmětů.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova se prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, zejména pak oblastmi Člověk a společnost, Člověk a jeho svět. Realizací docílíme změnu přístupu k osobnosti žáka a také jeho pochopení mezilidských vztahů i lepší sebeporozumění. Prostředkem nám je například vytváření a řešení modelových situací, kooperativní učení, formy dramatického projevu apod. V kolektivu třídy je věnována pozornost problematice vzájemných vztahů, je pravidelně využíváno formy „komunitního kruhu“, technik vedoucích k sebepoznání, sebeporozumění a upevňování sebedůvěry. Důležitým prvkem je společné vytváření bezpečné, zdravé atmosféry ve třídě a ve škole. K tomu je třeba osvojit si domluvená pravidla a umožnit žákům využívat jejich práv a dovolávat se jich. Kladný vliv má též nestresující systém hodnocení žáka a v každodenní praxi využívané sebehodnocení, společné hodnocení a posuzování práce ostatních.

Aplikace získaných vědomostí a dovedností v praxi

V souladu se stanovenými cíli se při volbě obsahu soustředíme na výběr takového učiva, které je pro žáka uplatnitelné v životní praxi a v dalším studiu. To předpokládá redukci dosavadního objemu učiva a zkvalitnění jeho osvojení. Důraz bude kladen na osvojování klíčových kompetencí k samostatnému učení. Úkoly a úlohy jsou voleny tak, aby pokud možno odrážely realitu současného světa a problematiku života. Je využíváno názorných dostupných pomůcek, praktických situací z každodenního života. Žáci si osvojují dovednosti a návyky potřebné pro životní praxi z nejrůznějších oblastí, například zkoumají stav životního prostředí a hledají cesty ke zlepšení, apod. Domácí úkoly jsou zadávány formou procvičování.

Projektové vyučování

Pro realizaci cílů a osvojení si klíčových kompetencí žáky zařazujeme výuku formou kursu nebo projektového vyučování s tématickým zaměřením, popřípadě exkurze s daným programem. Formy výuky umožňují mimo jiné vzájemné učení a spolupráci žáků různého věku. Projektové dny jsou organizovány tak, že se uskutečňují v jednom dni pro žáky všech tříd nebo po jednotlivých třídách.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence občanská

Dbáme na dodržování pravidel chování ve škole.

Upevňujeme pozitivní formy chování žáků.

Využíváme pomoci a zkušeností odborníků.

Vedeme žáky k ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí.

Umožňujeme žákům podílet se na prezentaci vlastních výsledků i výsledků práce školy.

Vytváříme příležitosti k tomu, aby žáci mohli prožívat a dodržovat tradice např. vynášení Morany, Velikonoční slavnosti, masopustní pochod apod.

Kompetence k řešení problémů

Úkoly zadáváme problémově, tak aby žáci sami hledali možná řešení.

Umožňujeme žákům provádění pokusů.

Při řešení problémů zařazujeme do výuky modelové příklady.

Žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracovaných úkolů.

Do výuky se snažíme postupně zapojovat úkoly z praxe.

Podporujeme netradiční řešení problémů.

Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

Podporujeme logické myšlení.

Kompetence k učení

Ve vyučovacím procesu využíváme prvky sebekontroly a vzájemné kontroly.

Vyžadujeme od žáků prezentace.

K výuce využíváme vlastních výukových materiálů.

Klademe důraz na porozumění textu, práci s textem.

Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady.

Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat informace.
Umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky.
Učíme žáky pracovat s chybou.
Podporujeme samostatnost a tvořivost.
Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání.
Pozitivně motivujeme žáky k učení.

Kompetence sociální a personální

Na tvorbě pravidel se podílejí sami žáci.
Je vyžadováno dodržování dohodnutých pravidel.
Zdůrazňujeme pravidla spolupráce a vzájemné pomoci.
Učitel se orientuje na skupinovou práci a spolupráci ve třídě.
Zapojujeme žáky do prací v týmech na projektech (vytváření výukových plakátů a jejich prezentace).
Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
Podporujeme proces sebehodnocení u každého žáka.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k samostatnému vyjadřování a učíme žáky naslouchat druhým.
Pravidelně zařazujeme do výuky práci se žáky v komunitních kruzích.
Klademe důraz na týmovou práci.
Umožňujeme žákům prezentovat vlastní názor.
Podporujeme kritiku a sebekritiku.
Žáci využívají informační technologie pro získávání informací.
Využíváme činnosti umožňující komunikaci různých věkových skupin.
Zařazujeme tzv. ranní shromáždění, kterých se účastní všichni žáci a zaměstnanci školy, a slouží ke vzájemné komunikaci.

Kompetence pracovní

Zadávat žákům úkoly a dbáme na jejich plnění.
Klademe důraz na to, aby žáci přistupovali k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.
Vedeme žáky k správnému hospodaření s finančními prostředky, otevíráme jim cesty k jejich získávání a vedeme je k spolurozhodování o jejich použití.
Vedeme je k tomu, aby aktivně spoluvytvářeli pracovní prostředí.
Různými formami seznamujeme žáky s různými profesemi.

3.5 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení, pro tyto žáky škola zpracovává individuální vzdělávací plán (IVP).

3.5.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV.

Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy.

Pro žáky s přiznaným podpůrným opatřením :

- prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP
- od druhého stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP

PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů **změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí** (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická a pedagogická intervence**. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika:

- problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času;
- obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí;
- snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou;
- problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov;
- krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené,
- řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například:

- posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů,
- intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, - podpora přípravy na školu v rodině,
- podpora osvojování jazykových dovedností,
- podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

3.5.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Plán pedagogické podpory (PLPP)

- sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu, případně s pomocí speciálního pedagoga
- PLPP má písemnou podobu
- s PLPP je prokazatelně seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující
- PLPP obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu
- PLPP škola vyhodnocuje, sleduje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření

Individuální vzdělávací plán (IVP)

- zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce
- IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP)
- obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem
- IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně
- na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření lze upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima
- v případě podpůrného opatření **pro žáky od třetího stupně** podpory bude pro tvorbu IVP využívána **minimální doporučená úroveň** pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV 2016.

3.5.3 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Činnost výchovného poradce a metodika prevence vykonává ředitelka školy. Škola spolupracuje s odbornými pracovišti (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra).

3.6 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.6.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Pro tvorbu, realizaci a vyhodnocení PLPP a IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka platí obdobná pravidla jako pro tvorbu PLPP a IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Individuální vzdělávací plán (IVP)

- sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, a školským poradenským zařízením
- IVP má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka
- při sestavování IVP vychází z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení
- IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení
- součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné
- IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok, může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.

3.6.2 Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané

Činnost výchovného poradce a metodika prevence vykonává ředitelka školy. Škola spolupracuje s odbornými pracovišti (pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogická centra).

3.7 Začlenění průřezových témat

Základním stupněm zařazení průřezových témat je ranní shromáždění. Toto patnáctiminutové setkání, konané ráno před vyučováním nemá přesnou strukturu, závazně určující průřezová témata, která mají být postupně realizována. Slouží jako reakce na pozitivní i negativní události ze všech oblastí obklopující žáky naší školy. V ranním kruhu může být nastíněn problém, který je dále řešen v dalších hodinách.

Cíle ranního shromáždění:

- Podání základní informace o dnu (datum, den, počasí, významné dny).
- Uvolnění žáků před samotným zahájením vyučování (uvolňovací cviky, protažení).
- Vnitřní uvolnění žáků před zahájením vyučování (sdělení pocitů, zážitků, nálad).
- Informace žáků o nadcházejícím dnu (změny v rozvrhu, návštěvy, zajímavé činnosti).
- Informace žáků o budoucích aktivitách školy (informace o projektech, kurzech, výletech dlouhodobých změnách).
- Nácvič základních společenských norem (podání ruky).
- Bezprostřední reakce na přírodní, kulturní, sportovní, historické a společensko-politické události.
- Řešení drobných vnitřních problémů třídy a školy.
- Průřezová témata jsou dále zařazována dle potřeby do ostatních vyučujících hodin.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	OSV1	ČJ MA E	PRV MA E	PRV MA	ČJ MA INF PŘ VL HV E	ČJ MA INF PŘ VL E
Sebepoznání a sebepojetí	OSV2	PRV ČJ VV TV SMŠ	PRV ČJ VV TV SMŠ	PRV ČJ VV TV SMŠ	ČJ VL VV TV HV SMŠ	ČJ VL VV TV SMŠ
Seberegulace a sebeorganizace	OSV3	ČJ MA TV	ČJ MA TV	ČJ MA TV	ČJ MA HV TV	ČJ MA TV
Psychohygiena	OSV4	PRV TV	PRV TV	PRV TV	TV HV	TV
Kreativita	OSV5	ČJ AJ MA HV VV PČ SMŠ	ČJ AJ MA HV VV PČ SMŠ	ČJ AJ MA HV VV PČ SMŠ	ČJ AJ MA INF HV VV PČ SMŠ	ČJ AJ MA INF HV VV PČ SMŠ

Sociální rozvoj	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Poznávání lidí	OSV6	PRV ČJ SMŠ E	PRV ČJ SMŠ E	PRV ČJ SMŠ E	ČJ VL SMŠ E	ČJ VL SMŠ E
Mezilidské vztahy	OSV7	PRV ČJ TV SMŠ E	PRV ČJ TV SMŠ E	PRV ČJ TV SMŠ E	ČJ TV SMŠ E	ČJ TV SMŠ E
Komunikace	OSV8	PRV ČJ AJ SMŠ E	PRV ČJ AJ SMŠ E	PRV ČJ AJ SMŠ E	ČJ AJ INF HV SMŠ E	ČJ AJ INF SMŠ E
Kooperace a kompetice	OSV9	PRV ČJ AJ MA HV TV SMŠ E	PRV ČJ AJ MA HV TV SMŠ E	PRV ČJ AJ MA HV TV SMŠ E	ČJ AJ MA HV TV SMŠ E	ČJ AJ MA HV TV SMŠ E

Morální rozvoj	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	OSV10	ČJ MA TV SMŠ	PRV ČJ MA TV SMŠ	PRV ČJ MA TV SMŠ	ČJ MA TV SMŠ	ČJ MA TV V
Hodnoty, postoje, praktická etika	OSV11	PRV ČJ SMŠ	PRV ČJ SMŠ	PRV ČJ SMŠ	ČJ INF VL SMŠ	ČJ INF VL SMŠ

Výchova demokratického občana

	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	VDO1	PRV ČJ	PRV ČJ	PRV ČJ	ČJ VL	ČJ VL
Občan, občanská společnost a stát	VDO2		PRV ČJ	PRV ČJ	ČJ VL	ČJ VL
Formy participace občanů v politickém životě	VDO3		PRV	PRV	VL	VL
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	VDO4		PRV	PRV	VL	VL

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	VMEGS1	AJ E	PRV AJ E	PRV AJ E	AJ INF VL E	AJ INF VL E
Objevujeme Evropu a svět	VMEGS2	AJ E	PRV AJ E	PRV AJ E	AJ INF VL E	AJ INF VL E
Jsmo Evropané	VMEGS3	AJ E	PRV AJ E	PRV AJ E	AJ INF VL E	AJ INF VL E

Multikulturní výchova

	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference	MKV1	PRV AJ HV E	PRV ČJ AJ HV E	PRV ČJ AJ HV E	ČJ AJ VL HV VV E	ČJ AJ VL HV VV E
Lidské vztahy	MKV2	PRV ČJ SMŠ E	PRV ČJ SMŠ E	PRV ČJ SMŠ E	ČJ VL SMŠ E	ČJ VL SMŠ E

Etnický původ	MKV3	E	PRV E	PRV E	VL E	VL E
Multikulturalita	MKV4	PRV AJ E	PRV ČJ AJ E	PRV ČJ AJ E	ČJ AJ VL VV E	ČJ AJ VL HV VV E
Princip sociálního smíru a solidarity	MKV5	PRV	PRV	PRV	VL	VL

Environmentální výchova

	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	ENV1	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ
Základní podmínky života	ENV2	PRV	PRV	PRV	PŘ	PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ENV3	PRV	PRV	PRV	PŘ VL	PŘ VL
Vztah člověka k prostředí	ENV4	PRV	PRV	PRV	PŘ VL	PŘ VL

Mediální výchova

Tematické okruhy receptivních činností	zkratka	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	MDV1		ČJ	ČJ	ČJ INF	ČJ INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	MDV2		ČJ	ČJ	ČJ INF	ČJ INF
Stavba mediálních sdělení	MDV3		ČJ	ČJ	ČJ INF	ČJ INF
Vnímání autora mediálních sdělení	MDV4			ČJ	ČJ INF	ČJ INF
Fungování a vliv médií ve společnosti	MDV5		PRV ČJ	PRV ČJ	ČJ INF	ČJ INF
Tvorba mediálního sdělení	MDV6	E	E	ČJ E	ČJ INF E	ČJ INF E
Práce v realizačním týmu	MDV7	SMŠ E	PRV ČJ SMŠ E	PRV ČJ SMŠ E	ČJ SMŠ E	ČJ SMŠ E

projekt	zkratka
Erasmus+ mezinárodní spolupráce škol	E
Spolupráce malotřídních škol	SMŠ

předmět	zkratka
Český jazyk a literatura	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Matematika	MA
Informatika	INF
Prvouka	PRV
Přírodověda	PŘ
Vlastivěda	VL
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Tělesná výchova	TV
Pracovní činnosti	PČ

4. Učební plán – 1. stupeň

4.1 Tabulace učebního plánu – 1. stupeň

Oblasti	Předměty	1. ročník počet h/ disponibilní h	2. ročník počet h/ disponibilní h	3. ročník počet h/ disponibilní h	4. ročník počet h/ disponibilní h	5. ročník počet h/ disponibilní h	1. - 5. ročník hodiny celkem	1. – 5. ročník disponibilní h
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8 /1	7/0	7/0	7/0	7/0	36	1
	Anglický jazyk	2/2	2/2	3/0	4/1	4/1	15	6
Matematika a její aplikace	Matematika	5/1	5/1	5/1	5/1	5/1	25	5
Informatika	Informatika	0	0	0	1/1	1/0	2	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2/0	2/0	3/0	0	0	13	1
	Vlastivěda	0	0	0	2/1	2/0		
	Přírodověda	0	0	0	1/0	1/0		
Umění a kultura	Hudební výchova	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	12	0
	Výtvarná výchova	1/0	1/0	1/0	2/0	2/0		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2/0	2/0	2/0	2/0	2/0	10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1/0	1/0	1/0	1/0	1/0	5	0
Časová dotace		22/4	21/3	23/1	26/4	26/2	118	14

4.2 Učební plán

Vzdělávací obsah je realizován formou samostatných vyučovacích předmětů pojmenovaných klasickým způsobem. Výuka jednotlivých předmětů probíhá v celcích odpovídajících délkou vyučovací hodiny, 45 minut. V případě potřeby jsou vyučovací hodiny spojovány do větších celků. Během školního roku jsou realizovány krátkodobé – jednodenní a dlouhodobé - týdenní, měsíční projekty a kurzy (viz roční plán).

Disponibilní hodiny jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie a vznikl rozvrh hodin, ve kterém lze realizovat výuku pěti ročníků na škole tvořené pouze dvěma třídami. Osobnostní a sociální výchova a další průřezová témata jsou realizována i v rámci ranních shromáždění.

Poznámky k učebnímu plánu :

Český jazyk a literatura

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu, Jazykovou výchovu a Literární výchovu.

V 1. až 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a Multikulturní výchova, předmět je posílen v 1. ročníku o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

Anglický jazyk

V 1. a 2. ročníku je předmět posílen o 2 vyučovací hodiny, ve 4. a 5. ročníku je předmět posílen o 1 vyučovací hodinu.

Matematika

V 1. - 5. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Informatika

Ve 4. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace. Aplikace dovedností z předmětu využívají žáci téměř ve všech předmětech a v mnohých projektech.

Vlastivěda

Vlastivěda je posílena ve 4. ročníku o 1 disponibilní hodinu. V rámci předmětů se realizují průřezová témata Výchova demokratického občana, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Osobnostní a sociální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Tělesná výchova

V 1.- 5. ročníku probíhá výuka plavání.

5. Učební osnovy – 1. stupeň

5.1 Názvy vyučovacích předmětů

předmět	zkratka
Český jazyk a literatura	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Matematika	MA
Informatika	INF
Prvouka	PRV
Přírodověda	PŘ
Vlastivěda	VL
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Tělesná výchova	TV
Pracovní činnosti	PČ

5.2 Charakteristika vyučovacích předmětů

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Škola považuje předmět Český jazyk a literatura za významný nástroj poznávání světa a porozumění sobě samému. Ve výuce si žáci osvojují jazykové, komunikační a literární znalosti a dovednosti, kterých využívají nejen ve svých mluvených a písemných projevech, ale i v ostatních školních předmětech a ve svém dalším osobním, občanském a profesním životě.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Výuka se dělí na tři tematické oblasti – jazykovou, komunikační a slohovou a literární výchovu. Jazyková výchova pomáhá žákům správně a adekvátně užívat jazykových prostředků v jejich mluvených a psaných projevech. Komunikační výchova připravuje žáky na to, aby dokázali reagovat vhodně, věcně a jazykově správně v různých komunikačních situacích. V literární výchově při práci s uměleckými i jinými texty v tištěné i elektronické podobě si žáci osvojují dovednosti potřebné pro porozumění textu, pochopení jeho významu a smyslu a pro hlubší vnímání.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Ve výuce českého jazyka a literatury na 1. stupni je důraz kladen především na:

- výuku čtení zvolenou metodou;
- výuku psaní zvoleným typem písma;
- poznání jazykového systému jako opory pro mluvení a psaní ve spisovném jazyce;
- osvojení základních pravopisných jevů;
- vhodné užívání jazykových prostředků;
- výstižné formulování a sdělování svých myšlenek;
- získávání informací z různých zdrojů, tradičních i digitálních;
- základy práce s literárním textem;
- rozvíjení čtenářských dovedností a návyků zaměřených k tomu, aby žák ve výuce na druhém stupni dokázal samostatně pracovat s přiměřeně náročnými odbornými, uměleckými a publicistickými texty v tištěné a elektronické podobě;
- poznávání základních literárních druhů na základě četby, vnímání jejich specifických znaků, formulaci vlastních názorů na přečtené.

Učivo uvedené v učebních osnovách je v rámci školy závazné.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se realizuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Český jazyk a literatura				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	8	7	7	7	7

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura je vyučován z větší části v nedělených třídách. V případě, že se část výuky odehrává v rámci školního tematického projektu, jsou žáci rozděleni podle předem stanoveného klíče. Žáci navštíví alespoň jedno divadelní představení či jinou kulturní akci spojenou s probíraným obsahem literární výchovy ročně. Během školního roku je zařazována řada třídních projektů. Žáci si osvojené dovednosti a znalosti vyzkouší v činnostech organizovaných pro školu.

Dle projektových možností je jako nepovinný předmět zařazován čtenářský klub – čtenářské dílny.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel se při veškerých činnostech cíleně zaměřuje také na rozvíjení a hodnocení klíčových kompetencí žáků.

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vede žáky k porozumění jejich významu a smyslu
- motivuje žáky, aby si vedli portfolio četby, tím sledovali pokrok ve svém čtenářství a rozvíjeli svůj pozitivní vztah k literatuře
- využívá práci s chybou v různých jazykových projevech k tomu, aby si žáci lépe uvědomili, na co se mají při učení zaměřit
- podněcuje zájem žáků o jazyk a jazykovou kulturu tím, že je motivuje k účasti recitačních soutěží
- dává žákům prostor pro naslouchání, čtení, ústní i písemný projev

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žáky zapojuje tak, aby byly využity co nejvíce jejich individuální dovednosti a schopnosti
- vede žáky k organizování a řízení skupinové, projektové i dramatizační činnosti, a tak se žák bude učit prakticky řešit problémy

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužákem, učitelem, ostatními dospělými), a tím vytváří příležitosti pro to, aby žáci volili vzhledem k situaci vhodné verbální i neverbální prostředky
- vytváří podnětné situace pro to, aby si žáci navzájem sdělovali své zážitky z četby, a tím podporuje zájem žáků o četbu

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazováním práce s ICT do výuky vede žáky k bezpečnému užívání internetu
- vytvářením vhodných příležitostí k veřejným vystoupením před spolužáky a rodiči vede žáky k získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti
- umožňuje žákům spolupracovat ve skupině, přijímat svou roli, přispívat k dobrému výsledku práce skupiny, být ohleduplný k práci druhých

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využívá osobních zkušeností žáků a jejich zkušenosti z četby k přiblížení chování a jednání lidí rozdílných sociálních skupin a odlišných kultur
- výběrem jazykově a obsahově hodnotných textů vede žáky k pochopení významu českého jazyka jako prvku národní identity
- umožňuje žákům návštěvu knihovny, divadelních a filmových představení, výstav a jejich následné hodnocení

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazováním úkolů různé obtížnosti vede žáky k efektivnímu časovému rozvržení práce
- vede žáky k dodržování hygienických norem pro čtení, psaní a učení

1. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	rozlišuje sluchem i zrakem hláskyrozlišuje slovo, slabikučte a rozlišuje dlouhé a krátké samohláskyurčí hlásku na začátku slova	zrková a sluchová cvičenísouhlásky a samohláskypísmena: malá, velká, tiskací a psacítvoření slov dle daných kritérií	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování VV- kreslení PČ- stříhání, lepení, modelování
<i>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	ve svém mluveném projevu užívá správné gramatické tvary	kultura mluveného projevu	OSV 8 – komunikační dovednosti, rozvoj dovedností pro verbální sdělování
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<i>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	čte nahlas slova, věty a krátké textyrozpozná nadpis, řádek, odstavec	sluchová a zrková příprava čtenívěcné čtení	OSV1 – cvičení dovednosti zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění MA - číslo a početní operace, slovní úlohy, symboly
<i>ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se, poprosí	souvislý mluvený projevtechnika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky	OSV3 – cvičení sebekontroly, sebeovládání, řízení vlastního jednání a prožívání OSV 6 – vzájemné poznávání ve skupině třídy OSV7 – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV8 – cvičení pozorování, naslouchání, řeč těla, vedení dialogu OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci
<i>ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost	obrázkové pohádky vypravování	VDO1 – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, účast na akcích školy
<i>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí</i>	s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného		

<i>vhodné tempo řeči</i>	projevu			MKV2 – vztahy mezi kulturami, spolupráce s jinými lidmi bez ohledu na jejich kulturní, sociální příslušnost
<i>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	• užívá vhodné verbální prostředky řeči			PRV – popis obrázků, rozhovor HV – dechová cvičení, obratnost mluvidel
<i>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	• krátce, souvisle vypráví své zážitky			
<i>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	• píše čitelně • nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní	• hygienické návyky správného psaní • cviky pro uvolnění ruky		
<i>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	• píše správně tvary písmen a číslic • umí se podepsat	• písmena a číslice • interpunkční znaménka • opis a přepis dle předlohy		MA – psaní číslic
<i>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	• seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti • podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh	• mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu		OSV8 – komunikační dovednost, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
<i>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	• čte literární texty, pozorně naslouchá čtení • recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší	• čtení • naslouchání literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další		OSV2 – sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika OSV3 – organizace vlastního času OSV5 – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity
<i>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	• vyjadřuje své dojmy • rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav	• pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec)		OSV7 – péče o dobré vztahy OSV8 – komunikační dovednosti OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci
<i>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	• seznamuje se se základními literárními žánry	• tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace		OSV10 – zvládání učebních problémů OSV11 – dovednost rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne
<i>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	• pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje přečtený text			

2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-2-01 <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	• rozděluje slova na konci řádků; • seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena; • identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti; • označí přízvučnou slabiku ve slově; • správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov;	• Věta, slovo, slabika, hláska • Abeceda • Spisovná výslovnost • Spodoba znělosti • Slovní přízvuk	OSV1 – Rozvoj schopností a poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování)
ČJL-3-2-02 <i>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	• rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; • ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; • v textu najde slova příbuzná, citově zbarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní; • přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného; • rozpozná a uvede více významů u známých slov;	• Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zbarvená a zdrobněliny	MA: Číslo a početní operace.
ČJL-3-2-08 <i>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách ; dě, tě, ně – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	• aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní; • správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní;	• Pravopis lexikální • Vlastní jména osobní, měst, obcí a hor	MKV 1- Kulturní diference (výchova k odlišnostem)

ČJL-3-2-03 <i>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost);	Významové okruhy slov	OSV 1– Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty; jednoduše reprodukuje přečtené texty;	Čtení s porozuměním	MA- slovní úlohy
ČJL-3-1-02 <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje; rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle;	Čtení a naslouchání s porozuměním	OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá)
ČJL-3-1-03 <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení; vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem;	Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu	MKV 4– Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby)
ČJL-3-1-05 <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech;	Mluvený projev: nonverbální prostředky	OSV 7 – Mezilidské vztahy (dokáže v dané situaci správně použít náležitou intonaci, tempo) OSV 9- Kooperace a kompetice (kooperuje se spolužáky, zná pravidla konverzace, dokáže naslouchat a fakta či informace dále zpracovávat)
ČJL-3-1-06 <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodné melodie a tempa řeči, pauzy a důrazu; svůj projev doprovází jednoduchými gesty a vhodnou mimikou;		
ČJL-3-1-10 <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	píše krátká sdělení podle pokynů učitele;	Psaný projev žáka	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči;	Krásná literatura Poslech literárních textů Přednes literárních textů	OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)
ČJL-3-3-02 <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu; vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem;	Reprodukce textu Počátky interpretace literatury	
ČJL-3-3-03 <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	odliší vyjadřování v próze a ve verších; rozumí základním literárním pojmům;	Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér Čtení s porozuměním Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvůrčí psaní	OSV 5- Kreativita (samostatně vymyslí a zformuluje vlastní příběh či komiks) OSV 6- Poznání lidí (dokáže popsat charakteristiku postav) OSV 2- Sebeznání a sebepojetí (dokáže diskutovat o své oblíbené četbě a vysvětlit na základě argumentů svůj výběr) VDO1- Občanská společnost a škola (využití školních kroužků, orientace v rozvrhu volnočasových aktivit, schopnost plánování si denního režimu) VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (dokáže vyčíst z plakátu potřebné informace, dodržování pravidel soužití ve škole a v obci)
ČJL-3-3-04 <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	vymyslí závěr jednoduchého příběhu; zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku.		

3. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>	rozlišuje sluchem i zrakem hláskyrozlišuje slovo, slabikučte a rozlišuje dlouhé a krátké samohláskyurčí hlásku na začátku slova	zrková a sluchová cvičenísouhlásky a samohláskypísmena: malá, velká, tiskací a psací	OSV1 – Rozvoj schopností a poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování)
<i>ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i>	chápe různé významy slovrozumí příbuznosti slov	slova opačného a podobného významuslova nadřazená, souřadná a podřazenáslova mnohoznačná a jednoznačnáslova příbuzná	MA: Číslo a početní operace.
<i>ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</i>	rozumí rozdělení slov na slovní druhychápe systém rozdělení slovprakticky určuje jednotlivé slovní druhyurčuje kategorie u podstatných jmen a u sloves	slovní druhykategorie podstatných jmen a skloňováníkategorie sloves a časování	MKV 1- Kulturní diference (výchova k odlišnostem)
<i>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>	ve svém mluveném projevu užívá správné gramatické tvary	kultura mluveného projevu	OSV 1– Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění)
<i>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	rozlišuje větu jednoduchou a souvětíumí rozdělit souvětí na jednotlivé větyzvládne určit způsob spojení jednotlivých vět v souvětí	věta jednoduchá, souvětíspojky	MA- slovní úlohy

ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové a zvukové prostředky	• umí rozlišit druhy vět • volí vhodnou intonaci při četbě či interpretaci textu	• druhy vět • intonace, interpunkční znaménka	OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá)
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických	• zvládá a chápe psaní i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • zná vyjmenovaná slova, rozumí vyjmenovaným slovům a slovům příbuzným ke slovům vyjmenovaným, chápe jejich vztahy • zná pravidla pro psaní ú/ů • rozumí psaní slabik s -ě • správně používá psaní velkých písmen na začátku vět a ve vlastních jménech	• pravopis tvrdých a měkkých souhlásek • pravopis vyjmenovaných slov • pravopis slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • pravopis ú/ů • pravopis vlastních jmen zeměpisných, osobních	MKV 1- Kulturní diference (výchova k odlišnostem)
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	• čte nahlas i potichu věty a rozsáhlejší texty • rozpozná nadpis, řádek, odstavec, kapitolu	• věcné čtení, čtení jako zdroj získávání informací • porozumění a reprodukce textu • tiché čtení, čtení s přednesem	MA- slovní úlohy
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	• reaguje na slovní pokyny • rozumí písemným pokynům	• vzkazy, informace , pokyny	OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá)
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	• pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se, poprosí	• souvislý mluvený projev • technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky • rozhovor s dospělými, se spolužáky • obrázkové pohádky	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	• s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu		
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	• mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost		

ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	• užívá vhodné verbální prostředky řeči	• vypravování vlastního prožitku, příběhu • dramatizace • recitace	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	• krátce, souvisle vypráví své zážitky		
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	• píše čitelně • upevňuje správné držení těla, držení psacího náčiní	• hygienické návyky správného psaní	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	• píše správně tvary písmen a číslic • umí napsat a opsat text o několika větách • umí psát diktovaný text o několika větách	• písmena a číslice • interpunkční znaménka • opis a přepis textu dle předlohy • psaní dle diktátu	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	• umí psát vlastní jednoduchá sdělení • zvládá vyplnit jednoduché tiskopisy a psát jednoduchá sdělení	• psaní příběhu, vypravování, popis • adresa, pozdrav, blahopřání • inzerát, dotazník, přihláška • dopis, mail, sms	OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	• seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti • podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh	• mluvený projev: vypravování, rozhovor na základě obrazového materiálu vypráví příběh s detaily, dokončuje příběh	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	• čte literární texty, pozorně naslouchá čtení • recituje básně, z paměti je přednáší	• čtení tiché a hlasité • naslouchání četbě učitele a spolužáků • čtení vlastní knihy, čtenářský deník • literární žánry (pohádka, poezie, pověst a legenda, bajka) • divadelní a filmové představení	OSV 5- Kreativita (samostatně vymyslí a zformuluje vlastní příběh či komiks) OSV 6- Poznání lidí (dokáže popsat charakteristiku postav)
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	• vyjadřuje své dojmy • rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav, chápe vztahy a komplikace děje, aplikuje děj do svých zkušeností a reálného života		OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (dokáže diskutovat o své oblíbené četbě a vysvětlit na základě argumentů svůj výběr) VDO1- Občanská společnost a škola

<i>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	• seznamuje se se základními literárními žánry	(herci, loutky, animace) • tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace	(využití školních kroužků, orientace v rozvrhu volnočasových aktivit, schopnost plánování si denního režimu) VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (dokáže vyčíst z plakátu potřebné informace, dodržování pravidel soužití ve škole a v obci)
<i>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	• pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje přečtený text		

4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
Žák:			
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-2-01 <i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová,</i>	vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu;	Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova	MA: Číslo a početní operace.
ČJL-5-2-02 <i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku,</i>	v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou; podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova; rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis;	Stavba slova: kořen, předpona a část příponová	
ČJL-5-2-03 <i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu,</i>	vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh; ohrabné slovní druhy užívá ve správném tvaru;	Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves	MA: Číslo a početní operace. AJ: Slovní druhy.
ČJL-5-2-04 <i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary,</i>	vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci; určí nespisovné tvary u českých slov; označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov;		OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)

ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty,	• ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici; • ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen;	• Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné • Spojovací výrazy	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje,	• ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele;		
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách,	• píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných;	• Pravopis: lexikální	MA: Číslo a početní operace.
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas,	• sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky;	• Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení • Osnova textu • Výpisky • Vypravování • Popis	MKV 1- Kulturní diference (výchova k odlišnostem) MA: Číslo a početní operace. OSV 1– Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) MDV 1– Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením) MA: Netradiční aplikační úlohy a problémy. Rozšiřující učivo: porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL-5-1-02 rozdílí podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává,	• v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní; • vypíše z textu požadované informace; • vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět;		
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení,	• doplní neúplný text; • sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti);		MKV 4– Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby) MDV 3- Stavba mediálních sdělení (rozlišení informativního a uměleckého sdělení) Rozšiřující učivo: dokončení pohádky OSV 9- Kooperace a kompetice (kooperuje se spolužáky, zná pravidla konverzace,

ČJL-5-1-04 <i>reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta,</i>	reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je; zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat;		dokáže naslouchat a fakta či informace dále zpracovávat) MDV 5- Fungování a vliv médií ve společnosti (práce s reklamou a lživými informacemi) MA: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL-5-1-05 <i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku,</i>	dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu; vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej;	Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost Elektronická komunikace: chat, sociální síť, telefon	OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta) OSV 7 – Mezilidské vztahy (dokáže v dané situaci správně použít náležitou intonaci, tempo) OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá)
ČJL-5-1-08 <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace,</i>	postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností; rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu);		
ČJL-5-1-07 <i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru,</i>	dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči; promluvu upraví podle změněného záměru;		
ČJL-5-1-09 <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry,</i>	správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech; dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem; vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě;	Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník	OSV 11 – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu) MDV 7- Práce v realizačním týmu (vytvoření smysluplného školního časopisu) MA: Číslo a početní operace.

ČJL-5-1-10 <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti.</i>	• sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text; • tvoří nadpisy, člení text na odstavce; • v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost; • podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk; • popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup; • za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich	• Vypravování • Věcné naslouchání a čtení	MDV 4 – Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení) OSV 5- Kreativita (samostatně vymyslí a zformuluje vlastní příběh) OSV 6- Poznání lidí (dokáže popsat charakteristiku postav) MDV 6- Tvorba mediálního sdělení (psaní recenzí, schopnoat rozlišovat reklamní kampaně)
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
ČJL-5- 3- 01 <i>vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je,</i>	• sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části; • své dojmy vyjádří písemně i ústně; • označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní; • vypíše z textu informace dle zadání učitele; • vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu	• Zážitkové čtení • Interpretace literárního díla	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (dokáže diskutovat o své oblíbené četbě a vysvětlit na základě argumentů svůj výběr) VDO1- Občanská společnost a škola (využití školních kroužků, orientace v rozvrhu volnočasových aktivit, schopnost plánování si denního režimu) VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (dokáže vyčíst z plakátu potřebné informace, dodržování pravidel soužití ve škole a v obci) MKV 2- Lidské vztahy (rasismus, diskriminace)

ČJL-5-3-02 <i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma,</i>	• přednáší a volně reprodukuje text; • tvoří vlastní text na dané či vlastní téma;	• Tvořivé činnosti s literárním textem	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (dokáže si rozvrhnout čas na svou práci) OSV 5 Kreativita (samostatně vytvoří vlastní příběh)
ČJL-5-3-03 <i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů,</i>	• rozliší poezii, prózu, drama; • odliší umělecký text od neuměleckého.	• Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká	MDV 2- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (jak vznikají zprávy, proč jsou v různých médiích odlišné)

5. ročník

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>	• poznává původ některých slov v různých jazycích • zkoumá různé podoby slova • rozlišuje a třídí slova podle významu • určuje slova jednoznačná a mnohoznačná, spisovná a nespisovná, citově zabarvená	• nauka o slově – stavba slova • zvuková stránka jazyka • slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
<i>ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i>	• určuje kořen, předponu a příponovou část • odvozuje slova příbuzná předponami a příponami • rozlišuje předpony a předložky • tvoří tvary slov odvozováním • seznámí se se slovo tvorným základem • seznamuje se s hláskovými změnami • seznamuje se s pravopisem zdvojených souhlásek • aplikuje znalosti pravopisu slov s ě/je • seznamuje se s pravopisem slov s mě/mně • seznamuje se s pravopisem předpon s, z, vz	• stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) • tvarosloví - tvary slov • zdvojené souhlásky na hranici předpony a kořene slova nebo kořene a přípony slova • rozbor stavby slova • slovo tvorný rozbor • skupiny slov bě/bje, pě, vě/vje, skupiny slov s mě/mně, předpony s, z, vz • pravopis slov s ú/ů • pravopis přídavných jmen (-ts-, -ds-, -tš-, -dš-, -ský, -ští, -cký, -čtí)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	• rozeznává slovní druhy • usiluje o správné užívání všech tvarů slov • aplikuje základy morfologického pravopisu • určuje mluvnické kategorie podstatných jmen • poznává v písemném projevu víceslovná vlastní jména • rozlišuje vlastní jména a obecná pojmenování v názvech • určuje mluvnické kategorie sloves • seznamuje se s pravopisem koncovek přídavných jmen	• tvarosloví - slovní druhy • pravopis koncovek sloves • pravopis vlastních jmen • pravopis koncovek přídavných jmen	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	• pozná rozdíl mezi spisovnými a nespisovnými slovy • vhodně využívá spisovná a nespisovná slova • seznamuje se se slangy a nářečími	• nespisovná čeština, slangy a nářečí	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	• pojmenuje základní větné členy • rozeznává podmět vyjádřený a nevyjádřený	• skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice • větné vzorce • podmět, přísudek • podmět nevyjádřený, několikanásobný	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	• poznává rozdíl mezi větou jednoduchou a souvětím • tvoří souvětí z vět jednoduchých s použitím vhodných spojovacích výrazů • popisuje stavbu souvětí • vytvoří souvětí z větného vzorce	• věta jednoduchá a souvětí, větné vzorce • podmět, přísudek • spojovací výrazy	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování

<i>ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	používá spojky a spojovací výrazy v souvětích obměňuje spojovací výrazy v souvětích podle potřeby	věta jednoduchá a souvětí slovní druhy	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
<i>ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	zvládá pravopis psaní i/y po obojetných souhláskách	koncovky přídavných jmen koncovky sloves	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
<i>ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	osvojuje si shodu přísudku s podmětem seznamuje se se shodou s několikanásobným a nevyjádřeným podmětem	syntaktický pravopis (shoda přísudku s podmětem) několikanásobný a nevyjádřený podmět	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>	čte odpovídající texty s porozuměním interpretuje v přiměřeném rozsahu čtený text rozčleňuje text do osnovy provádí charakteristiku postav a popis děje vyjadřuje vlastní postoj k textu	analytické, prožitkové a vyhledávací čtení	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
<i>ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>	využívá čtení jako informačního zdroje rozliší podstatné informace od okrajových zaznamená podstatné informace	praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu) věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování MDV 1– Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením)

	pracuje s různými informačními zdroji vyhledává klíčová slova a pojmy		MKV 4– Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby) MDV 3- Stavba mediálních sdělení (rozlišení informativního a uměleckého sdělení)
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	rozlišuje úplné a neúplné sdělení dokončuje sdělení podle fantazie rozvíjí svoji představivost prezentuje výsledky své činnosti	dokončení sdělení, příběhu osnova	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	reprodukuje obsah sdělení vybírání z textu podstatná fakta pracuje s různými informačními zdroji	vyhledávací čtení reprodukce textu	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV 9- Kooperace a kompetice (kooperuje se spolužáky, zná pravidla konverzace, dokáže naslouchat a fakta či informace dále zpracovávat) MDV 5- Fungování a vliv médií ve společnosti (práce s reklamou a živými informacemi)
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	komunikuje stručně a výstižně vyjadřuje myšlenky užívá správných pravidel komunikace osvojuje si zdvořilé vystupování osvojuje si používání neverbálních prostředků řeči osvojuje si asertivitu reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace,	základní komunikační pravidla telefonický rozhovor neverbální prostředky řeči praktické naslouchání věcné naslouchání sebehodnocení asertivní cvičení	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV2 - sebehodnocení, sebezpoznání, moje tělo, moje psychika OSV3 - seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání, řízení vlastního jednání a prožívání, hospodaření s časem

	zvládá položit vhodnou otázku		
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	• kriticky hodnotí informace • hledá prvky manipulace v reklamě a v ostatních sděleních	• kritické čtení • čtení jako zdroj informací	MDV 5- Fungování a vliv médií ve společnosti (práce s reklamou a lživými informacemi) OSV2 - sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika INF
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	• pracuje s hlasem, intonací, přízvukem a tempem řeči • uzpůsobuje mluvní projev komunikačnímu záměru • používá vhodné neverbální projevy	• základní techniky mluveného projevu • vyjadřování závislé na komunikační situaci • mimojazykové prostředky řeči	OSV2 - sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika OSV3 - seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání, řízení vlastního jednání a prožívání, hospodaření s časem OSV 7 – Mezilidské vztahy (dokáže v dané situaci správně použít náležitou intonaci, tempo) OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	• pozná rozdíl mezi spisovným a nespisovným sdělením • vhodně využívá spisovnou a nespisovnou výslovnost podle komunikační situace • seznamuje se se slangy a nářečími	• spisovná a hovorová čeština, nespisovná čeština, slangy a nářečí • vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV2 - sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika OSV 7 – Mezilidské vztahy (dokáže v dané situaci správně použít náležitou intonaci, tempo) OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta) OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (ví, kdy využít spisovnou či nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá) OSV 8– Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem na prostředí a adresáta)

ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	• zdokonaluje techniku psaní • trvale dbá na úpravu svých písemných prací • užívá různé žánry písemného projevu • rozlišuje výrazové prostředky vhodné pro různé žánry	• písemný projev – základní hygienické návyky • technika psaní • žánry písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV2 - sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika OSV3 - seberegulace a sebeorganizace cvičení sebekontroly, sebeovládání, řízení vlastního jednání a prožívání, hospodaření s časem OSV 11 – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu) MDV 7- Práce v realizačním týmu (vytvoření smysluplného školního časopisu) INF E SMŠ
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	• sestavuje jednoduchou osnovu • vypravuje vlastními slovy s pomocí osnovy • píše texty s pomocí osnovy • dodržuje časovou posloupnost komunikačního útvaru • prezentuje a obhájí svoji práci	• komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) • mimojazykové prostředky řeči	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování MDV 4 – Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení) OSV 5- Kreativita (samostatně vymyslí a zformuluje vlastní příběh) OSV 6- Poznání lidí (dokáže popsat charakteristiku postav) MDV 6- Tvorba mediálního sdělení (psaní recenzí, schopnoat rozlišovat reklamní kampaně)

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	• dokáže jednoduše vylíčit atmosféru příběhu • vyjadřuje své názory a pocity • vyhledává v příběhu klíčová slova a základní myšlenky • vyhledává motivy činů • literárních postav • volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii • dramaticky vyjádří část příběhu • identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí	• zážitkové čtení a naslouchání • volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu • dramatizace	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (dokáže diskutovat o své oblíbené četbě a vysvětlit na základě argumentů svůj výběr) VDO1- Občanská společnost a škola (využití školních kroužků, orientace v rozvrhu volnočasových aktivit, schopnost plánování si denního režimu) VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (dokáže vyčíst potřebné informace, dodržování pravidel soužití ve škole a v obci) MKV 2- Lidské vztahy (rasismus, diskriminace)
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	• volně reprodukuje přečtený nebo slyšený text • dramatizuje příběh • vytváří vlastní výtvarný doprovod k textu • vytváří vlastní literární text • volně dokončí příběh, udrží myšlenkovou linii • přednáší báseň dle svého výběru	• tvořivé činnosti s literárním textem (přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod) • základní literární pojmy (báseň, verš, rým, přirovnání)	OSV1 - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, cvičení dovedností zapamatování OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (dokáže si rozvrhnout čas na svou práci) OSV 5 Kreativita (samostatně vytvoří vlastní příběh)
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	• vybírá si z nabídky literárních textů pro děti • poznává rozdíly mezi poezií, prózou, divadlem a filmem • poznává rozdíl mezi uměleckou a naučnou literaturou • využívá školní knihovny ve	• práce s různými typy uměleckých a neuměleckých textů • základní literární pojmy (spisovatel, básník, divadelní představení, herec, režisér)	OSV2 - sebehodnocení, sebepoznání, moje tělo, moje psychika MDV 2- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (jak vznikají zprávy, proč jsou v různých médiích odlišné)

	výběru vhodného textu • hodnotí kvalitu literárních textů • seznamuje se s autory literatury pro děti		
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	• seznamuje se s základními literárními pojmy • používá literární pojmy v rozborech literárních textů • seznamuje se s lyrickým a epickým literárním dílem • pojmenuje hlavní a vedlejší postavy • vybere z textu hlavní a vedlejší dějové linie	• základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání) • lyrika, epika	

Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí.

Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímú předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá aktivizujících metod.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 1. až 5. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

	Anglický jazyk				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	3	4	4

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v jednotlivých ročnících využívají dělené hodiny v závislosti na počtu žáků a organizaci výuky.

Žákům jsou nabízeny i rozšiřující aktivity - zájezdy do zahraničí v rámci projektů spolupráce s evropskými školami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Rozvoj klíčových kompetencí v cizojazyčné výuce je přirozeným procesem. Žáci rozvíjejí nejen komunikativní kompetenci, která je cílem učení se cizímu jazyku, ale používají i vhodné strategie učení a jsou vedeni k praktickému propojení řečových dovedností s pracovním a společenským životem. Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí učitelé využívají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- pracuje s žáky různými metodami (projektové vyučování, komunikativní metoda, audioorální metoda, diskuse) a organizačními formami (frontální výuka, práce ve dvojicích, skupinová práce, individualizovaná výuka), aby lépe pochopili a propojili nové informace
- využívá hudební produkce anglofonních zemí k motivaci žáků rozšířit si slovní zásobu a zdokonalit správnou výslovnost.
- zadává úkoly, při kterých žáci potřebují využívat ICT pro získávání informací a řešení úkolů a pro komunikaci

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- navozuje problémové situace z reálného života a učí žáky vhodně reagovat s pomocí cizího jazyka (metoda hraní rolí, simulace)
- zadáváním vhodných úloh na porovnávání psaného a mluveného slova vede žáky k tomu, aby si rozdíl zaznamenali a dále s nimi pracovali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- používá audio nahrávky, aby s žáky procvičil porozumění (receptci) mluvenému slovu
- využívá písně, říkadla a básně pro žákovu řízenou produkci.
- využívá metody hraní rolí k vzájemné interakci žáků při výuce

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje vhodné konverzační témata - vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu
- při nepochopení cizojazyčného výrazu motivuje žáky k tomu, aby si navzájem ve skupině pomáhali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- využívá autentické obrázky – motivace žáků k poznávání kultury, zvyků a tradic anglofonních a jiných zemí
- využívá zkušenosti žáků z cizojazyčného prostředí - přibližuje chování a jednání lidí různých sociokulturních skupin

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- zařazuje úkoly na rozšíření slovní zásoby tak, aby současně rozvíjely jemnou motoriku žáků

1. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>AJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>	vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova; reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu;	Typy textů: • Pozdravy • Pokyny a příkazy ve škole • Jednoduchá žádost • Dialog • Dotazy a krátké odpovědi • Říkanky, básničky a písničky • Obrázkové knihy • Komiksy	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických obrázků) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1- Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2- Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3- Jsme Evropané (reálie, jednoduchá práce s mapou, EU)
<i>AJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	pozdraví a krátce se představí; rozumí jednoduchým pokynům učitele; zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno/věk osoby; klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu;	Tematické okruhy: • Abeceda • Číslovky 1 – 20 • Základní barvy • Vybraná domácí a exotická zvířata • Obličej a tělo • Rodina • Hračky • Osobní údaje • Dny v týdnu • Reálie anglicky mluvících zemí a zemí EU	
<i>AJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	píše jednoduchá slova dle předlohy a přečte je;		
<i>AJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti;		
<i>AJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i>	s pomocí učitele vyhledá slovíčka v obrázkovém slovníku	Jazykové prostředky: • Osobní zájmena • Základní číslovky • Kladná a negativní odpověď • Hlásky a jejich výslovnost • Sloveso to be a to have	

2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI			
<i>AJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>	čte a vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova; reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu;	Typy textů: Pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Jednoduchá žádost Dialog Dotazy a krátké odpovědi Říkanky, básničky a písničky Obrázkové knihy	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrazců, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní difference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1- Evropa a svět nás zajímá (realie) VMEGS2- Objevujeme Evropu a svět (realie) VMEGS3- Jsme Evropané (realie, práce s mapou, EU) MA-Struktura: hodiny, dny, měsíce
<i>AJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	pozdraví a krátce se představí; rozumí jednoduchým pokynům učitele; zeptá se a jednoduše odpoví na dotaz na jméno/věk osoby; klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu;	Komiksy Tematické okruhy: Abeceda Číslovky 1 – 100 Základní barvy Vybraná domácí zvířata Obličej a tělo Rodina Hračky Osobní údaje Dny v týdnu, měsíce Zvířata domácí a exotická Školní pomůcky Nábytek Město	
<i>AJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	píše jednoduchá slova dle předlohy a přečte je;	Jazykové prostředky: Osobní zájmena Základní číslovky Kladná a negativní Odpověď Hlásky a jejich výslovnost Sloveso to be a to have Předložky místa Vazba : Do you like?	
<i>AJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti;		
<i>AJ-3-1-05 přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i>	s pomocí učitele vyhledá slovíčka v obráz. slovníku		

3. ročník

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i> <i>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i> <i>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i> <i>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i>	• rozšiřuje slovní zásobu podle jednotlivých probíraných témat • procvičuje výslovnost slovní zásoby • vyhledává ve slovníku • vytváří krátké texty na základě znalosti slovíček a stavby anglické věty • vytváří vlastní jednoduché texty při popisování věci kolem sebe • reprodukuje pokyny nebo je přímo zadává svým spolužákům • tvoří gramaticky správné věty s použitím známé slovní zásoby • používá písemnou podobu slov • vyhledává hlavní myšlenky jednoduchých dialogů textů a dialogů • vytváří novou konverzaci obměnou původní konverzace • ovládá základní gramatické struktury a typy vět • seznamuje se s tvořením věty oznamovací, tázací, záporné • tvoří krátké odpovědi • reaguje na běžné pokyny učitele	• texty, cvičení a poslechová cvičení učebnice • příběhy, písničky • reálie anglicky mluvících zemí • základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova • komunikační hry • práce se slovníkem • popis osob, zvířat, věcí, obrázku • vyprávění o sobě a své rodině • blahopřání • budování a rozšiřování základních okruhů slovní zásoby (rodina, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, zvířata, příroda, město, dům, čísla, části těla, oblečení, počasí, barvy apod.) • hláskování • slovosled • základní gramatické struktury a typy vět: • věta oznamovací, otázka, zápor, rozkaz • čas přítomný prostý a průběhový • třetí osoba jednotného čísla • modální slovesa • vazba there is/are • přivlastňovací a osobní zájmena • vyjádření množství	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) OSV 5- Kreativita (vytváření příběhů, obměny textů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1- Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2- Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3- Jsme Evropané (reálie, jednoduchá práce s mapou, EU) INF E

4. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
POSLECH S POROZUMĚNÍM			
<i>AJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností,</i>	• rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek; • rozumí hledané informaci v nahrávce; • rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně;	Typy textů: • Pozdravy • Jednoduchá žádost a jednoduché poděkování • Jednoduché pokyny a příkazy ve škole • Jednoduchý popis • Pohlednice • Jednoduchý e-mail, dopis, SMS • Jednoduchý dotaz • Říkaný, básničky a písničky • Jednoduché obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy	OSV 8 – Sociální rozvoj – Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání) ČJL: Rozeznávání druhů slov. OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1- Evropa a svět nás zajímá (realie) VMEGS2- Objevujeme Evropu a svět (realie) VMEGS3- Jsme Evropané (realie, práce s mapou, EU)
<i>AJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu,</i>	• vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech; • přiřazuje známá slova a věty k obrázkům;	Tematické okruhy: • Abeceda • Číslovky 1 – 1 000 • Můj dům: místnosti a nábytek • Město • Počasí • Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • Záliby a volný čas • Zvířata v zoo • Školní třída a škola • Základní jídlo, potraviny a chutě	
<i>AJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu,</i>	• přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu; • v jednoduchých textech, které jsou doplněny obrázky a jsou o známých tématech, vyhledá požadovanou informaci; • správně odpoví na otázky k jednoduchému textu;		
MLUVENÍ			
<i>AJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů,</i>	• pozdraví a rozloučí se; • zeptá se na čas a odpoví,		

	• kolik je hodin; • jednoduše o něco požádá a poděkuje.	• Základní geometrické tvary • Oslavy narozenin a vybraných svátků	
AJ-5-2-02 <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných téma,</i>	• vyjádří jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím osvojené slovní zásoby; • zopakuje z paměti básničku či říkanku;	• Děti a mládež v anglicky mluvících zemích	
AJ-5-2-03 <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i>	• odpovídá na základní otázky o něm samotném, rodině, škole, volném času, dokáže pokládat otázky,	<u>Jazykové prostředky:</u> • Člen určitý a neurčitý • Určování počitatelnosti s „much/many“ • Podstatná jména • Vybraná přídavná jména • Tázací a přivlastňovací zájmena • Základní číslovky • Vazba „there is / there are“ • Sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu • Předložky místa • Kladné a záporné příkazy • Otázky na zjištění pozice věcí a osob • Určování času, otázky na čas • Slovesa „to be / to have“ • Přítomný čas prostý • Slovosled kladné a záporné věty • Otázka, krátká odpověď kladná i záporná • Základní fonetické znaky • Spojování hlásek do slov a jejich výslovnost	
ČTENÍ S POROZUMĚNÍM			
AJ-5-3-01 <i>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i>	• Informaci dokáže zpracovat a použít ji v další práci,		
PSANÍ			
CJ 5- 4- 01 <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>	• napíše pohlednici a jednoduchou zprávu kamarádovi; • jednoduše popíše fotografii;	• pravopis – základní pravidla psaní slov, • jednoduchý e-mail, dopis, SMS, • napíše svůj rozvrh • popíše svůj den	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrazců, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení)

CJ 5- 4- 02

***vyplní osobní údaje do
formuláře***

- vyplní přihlášku na
anglický tábor

- doplní slovo do věty, doplní
text,

volného času, svátky, tradice)

5. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> <i>CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i> <i>CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i>	osvojuje si slovní zásobu probíraných témat aktivně rozšiřuje slovní zásobu témat podle svého zájmu upevňuje si a rozšiřuje slovní zásobu základních okruhů používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů rozliší známá slova v poslechu reaguje na jednoduché pokyny doplňuje informace z poslechu reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace	texty a poslechová cvičení učebnice příběhy, písničky realie anglicky mluvících zemí vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova rozšiřování základních okruhů slovní zásoby (rodina, škola, volný čas, jídlo, nákupy, kalendářní rok, svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, zvířata, příroda, město, dům, čísla, části těla, oblečení, počasí, barvy apod.) hláskování slovosled základní gramatické struktury a typy vět: věta oznamovací, otázka, zápor, rozkaz čas přítomný prostý a průběhový třetí osoba jednotného čísla modální slovesa vazba there is/are vyjádření času přivlastňovací a osobní zájmena vyjádření množství	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1- Evropa a svět nás zajímá (realie) VMEGS2- Objevujeme Evropu a svět (realie) VMEGS3- Jsme Evropané (realie, práce s mapou, EU) INF E

MLUVENÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i> <i>CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i>	• používá základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů • aktivně se zapojí do jednoduché konverzace • reprodukuje texty v učebnici se správnou a srozumitelnou výslovností • vyhledá informaci a správně gramaticky vytvoří odpověď • umí se omluvit • popíše svůj den • popíše obrázek • představí se, seznámí se, zjistí základní údaje • používá školní pokyny • vede jednoduchou konverzaci o lidech • ptá se na každodenní činnosti • hovoří o tom, co kdo má a nemá rád • mluví o tom, co kdo může nebo umí udělat • popíše osoby • užívá zdvořilostních vazeb • vytváří jednoduché věty v čase přítomném prostém a průběhovém • vytváří věty oznamovací a tázací, zápor, rozkaz • odpovídá krátkou odpovědí • osvojuje si dodržování pořádku slov ve větě • reprodukuje obsah a smysl sdělení	• texty a cvičení učebnice • komunikační hry • základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou • hláskování • rozšiřování základních okruhů slovní zásoby, slovosled, základní gramatické struktury a typy vět (viz Poslech s porozuměním)	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1- Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2- Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3- Jsme Evropané (reálie, práce s mapou, EU) INF E

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i> <i>CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	• najde v textu zadanou informaci • jednoduché texty umí přeložit a porozumí hlavní myšlence • nepřekládá text doslovně, ale dle významu	• reálie anglicky mluvících zemí • texty učebnice a ostatní texty • práce se slovníkem • základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou • rozšiřování základních okruhů slovní zásoby, slovosled, základní gramatické struktury a typy vět (viz Poslech s porozuměním)	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázků, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1- Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2- Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3- Jsme Evropané (reálie, práce s mapou, EU) INF E

PSANÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i> <i>CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</i>	• napíše pohlednici, neformální e-mail, blahopřání • napíše svůj rozvrh • popíše svůj den • doplní slovo do věty, doplní text • písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy • vytvoří správně gramaticky větu • shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace. • popíše obrázek, používá předložky místní • vyplní formulář se všemi základními údaji	• zvuková a grafická podoba jazyka –fonetické znaky (pasivně) • popis osob, zvířat, věcí, obrázku • vyprávění o sobě a své rodině • blahopřání, dopis • rozvrh • tvoření gramaticky správných vět s použitím známé slovní zásoby • základní formuláře • rozšiřování základních okruhů slovní zásoby, slovosled, základní gramatické struktury a typy vět (viz Poslech s porozuměním)	OSV 8 – Komunikace (rozhovory, diskuse, dialogy) OSV 5- Kreativita (vytváření anglických plakátů, obrázců, psaní krátkých příběhů) OSV 9- Kooperace a kompetence (spolupráce ve skupině, řešení problémových situací) MKV 1- Kulturní diference (odlišnosti v trávení volného času, svátky, tradice) MKV 4- Multikulturalita (hledání společných kulturních a morálních hodnot) VMEGS1- Evropa a svět nás zajímá (reálie) VMEGS2- Objevujeme Evropu a svět (reálie) VMEGS3- Jsme Evropané (reálie, práce s mapou, EU) INF E

Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávání v matematice je především zaměřeno na výchovu přemýšlivého člověka, který umí používat znalosti z matematiky v různých situacích občanského a profesního života. V hodinách matematiky proto vyučující cíleně motivují žáky k řešení matematických problémů; vedou žáky k matematizaci reálných situací a k posuzování věrohodnosti výsledků; rozvíjejí u žáků schopnost správně se matematicky vyjadřovat; podporují u žáků důvěru v jejich schopnosti; vychovávají žáky k vytrvalosti, kritičnosti a týmové spolupráci; budují u žáků pozitivní vztah k matematice.

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Na 1. stupni základního vzdělávání je kladen důraz na budování základů používání matematické symboliky a jazyka matematiky a na proces řešení problému.

Časové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika se realizuje ve všech ročnících 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Matematika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	5	5	5	5	5

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je vyučován především v kmenových učebnách příslušné třídy, standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut.

Výchovné a vzdělávací strategie

Matematickým vzděláváním lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí žáků. Učitelé matematiky k tomu používají následující postupy, metody a formy práce:

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k učení

Učitel:

- prací s chybou jako pozitivním prvkem vede žáky k hlubšímu zamyšlení nad použitým postupem a správností výpočtu
- zadává vhodné slovní úlohy a příklady z běžného života a tím motivuje žáky k využívání matematických poznatků a dovedností v praxi
- pomocí modelování situací rozvíjí představivost žáků, používá metodu řízeného experimentu pro budování pojmů v mysli žáků
- nácvikem a častým prováděním náčrtů cíleně rozvíjí u žáků zručnost při grafickém vyjadřování
- používá v hodinách informační a komunikační technologie, a tím vede žáky k využívání digitálních zdrojů a prostředků k vyhledávání informací, modelování, simulacím, výpočtům a znázorňování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nácvikem řešení úloh s postupným stupňováním jejich náročnosti rozvíjí logické myšlení a úsudek žáků
- kladením jednoduchých problémových otázek vede žáky k hledání různých způsobů řešení a k tomu, aby si uvědomili, které z nich jsou efektivní a které nikoliv
- vytváří podnětné situace, které žáky vedou k tomu, aby o daném problému přemýšleli, řešili jej a svá řešení zaznamenali

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence komunikativní

Učitel:

- důslednou kontrolou podporuje u žáků čtení slovních úloh s porozuměním, správnou matematizaci problémů a interpretaci výsledků
- cíleně využívá příležitosti k tomu, aby žáci tradičními i digitálními prostředky prezentovali ostatním postupy řešení úloh a srozumitelně vysvětlili, proč daný postup zvolili

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence sociální a personální

Učitel:

- organizací a kontrolou skupinové práce vede žáky k tomu, aby si rozdělili úlohy podle matematických znalostí a dovedností jednotlivých členů skupiny

- organizuje vyučovací hodiny tak, aby v případě, že zadanou matematickou úlohu žáci rychle vyřeší, nabídli svoji pomoc pomalejšímu spolužákovi

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence občanské

Učitel:

- povzbuzováním a odpovídajícím hodnocením podporuje u žáků zájem o matematiku a snahu zlepšovat své výsledky
- doporučuje žákům postupy pro získání zajímavých dat ze školního prostředí a každodenního života, která jsou vhodná ke statistickému zpracování

Strategie vedoucí k rozvoji kompetence pracovní

Učitel:

- důkladným procvičováním a důslednou kontrolou vede žáky ke správnému a bezpečnému užívání rýsovacích potřeb
- vhodnou volbou úkolů různé obtížnosti a jejich následným rozborem vede žáky k tomu, aby si efektivně naplánovali plnění úkolů

1. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	• pozná číslo a číslici, vytvoří skupinu s daným počtem prvků• podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory• využívá univerzální modely čísel	• přirozená čísla 0-20	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ČJ – počítání (např. Písmena, slabiky) PČ – vystřihování, modelování
<i>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	• napíše a přečte číslice• doplní chybějící čísla v řadě• porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel	• čtení čísel v oboru do 20• zápis čísel v oboru do 20• znaky $<$, $>$, $=$	ČJ – čtení a psaní číslic, symbolů
<i>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	• využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo• správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	• číselná osa	OSV1 – cvičení pozornosti, soustředění
<i>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	• sčítá a odčítá v oboru 0-20	• číselný obor 0 – 10, 10 – 20	
<i>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	• řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku• řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“	• práce s textem slovní úlohy	OSV5- cvičení pro rozvoj základních typů kreativity OSV9 – rozvoj dovedností pro etické zvládnutí situace soutěže OSV10 – rozvoj dovedností pro řešení problémů a rozhodování

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
<i>M-3-2-01 orientuje se v čase</i>	• pozná, kolik je hodin • čte a nastavuje celé hodiny • orientuje se ve struktuře času, určí části dne, dobu spánku	• struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok • práce s modelem hodin	OSV1 – cvičení dovedností zapamatování OSV3 – organizace vlastního času, plánování učení PRV – určování času, jednotky času
<i>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	• zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat	• tabulky a schémata • práce s daty	
<i>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	• doplní zadanou tabulku • orientuje se v jednoduchých schématech		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
<i>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	• rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí • rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí • orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy • pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary	• čtvercová síť • skládání obrazců z geometrických tvarů • rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • tělesa: krychle, kvádr, koule, válec • orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole	OSV1 – rozvoj pozornosti, soustředění, smyslové vnímání OSV5 – rozvoj kreativních dovedností OSV9 – rozvoj dovedností pro kooperaci PČ – stavebnice, stříhání tvarů, skládání, modelování, stavby tvarů z přírodnin
<i>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	• porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti • porovná tělesa stejného typu podle velikosti • odhaduje a srovnává délky úseček	• porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší • délka úsečky • poměrování úseček	OSV1 – soustředění, pozornost, smyslové vnímání OSV9 – rozvoj dovedností pro kooperaci

	s využitím pomůcek		

2. ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
M-3-1-01 <i>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel; učí se pracovat s penězi na reálných příkladech	Přirozená čísla 1 – 100 Počítání s penězi Peníze: způsoby placení	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času , stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce)
M-3-1-02 <i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	zapisuje a čte čísla v daném oboru; počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla; porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze);	Číselný obor 0 – 100 Lichá a sudá čísla	OSV 9- Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
M-3-1-03 <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	zobrazí číslo na číselné ose; využívá číselnou osu k porovnání čísel;	Řád jednotek a desítek	
M-3-1-04 <i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti; násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek	Násobilka 2, 3, 4, 5, 10 Součet a rozdíl	OSV 1 – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (pomáhající a prosociální chování, odpovědnost)

M-3-1-05 <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení; řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“;	Strategie řešení úloh z běžného života	ČJL: Správný zápis slovních úloh, čtení s porozuměním, dějová posloupnost.
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 <i>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i>	čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři; sleduje různé časové intervaly; používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi;	Časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina	PRV- určování času
M-3-2-02 <i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat; provádí odhady délky a množství;	Měření délky, hmotnosti, objemu Jednotky: centimetr, litr, kilogram	PČ- práce na zahradě
M-3-2-03 <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; třídí soubor objektů;	Tabulková evidence zadaných údajů	PRV- údaje o výšce, hmotnosti, délce
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles	Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka Tělesa: kužel, jehlan	

	ve svém okolí; pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání;		
<i>M-3-3-02</i> <i>porovnáva velikost útvarů,</i> <i>měří a odhaduje délku úsečky</i>	změří délku úsečky, používá jednotky délky; provádí odhad délky úsečky	Práce s pravítkem Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr	

3. ročník

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	• pozná číslo a číslici, vytvoří skupinu s daným počtem prvků• rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory• využívá univerzální modely čísel	• přirozená čísla 0-1000	
<i>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	• napíše a přečte číslice• doplní chybějící čísla v řadě• porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel• rozkládá čísla	• čtení čísel v oboru do 1000• zápis čísel v oboru do 1000• znaky $<$, $>$, $=$• rozklady	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce)
<i>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	• využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo• správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi	• číselná osa	OSV 9- Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
<i>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	• sčítá a odčítá v oboru 0-1000 násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobitelů; násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky; násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel;	• číselný obor 0 - 1000• malá násobilka 0 – 10• velká násobilka• příklady se závorkami	

	používá závorky při výpočtech		
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání, násobení a dělení řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“	práce s textem slovní úlohy	OSV 1 – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (pomáhající a prosociální chování, odpovědnost)
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-3-2-01 orientuje se v čase	pozná, kolik je přesně hodin a umí zapsat různým způsobem orientuje se v jízdním řádu orientuje se ve struktuře času	struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok práce s modelem hodin práce s jízdním řádem	PRV- určování času
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	zaznamenává situace pomocí tabulek a schémat (teplota, sportovní výkony)	tabulky a schémata grafy, diagramy práce s daty	PČ- práce na zahradě PRV- údaje o výšce, hmotnosti, délce
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	doplní zadanou tabulku orientuje se v jednoduchých schématech		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí třídí trojúhelníky dle délky stran určí obvod mnohoúhelníku dle délky stran rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí	čtvercová síť skládání obrazců z geometrických tvarů rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh typy trojúhelníků dle délky stran obvod mnohoúhelníku tělesa: krychle, kvádr, koule, válec	

	• orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy • pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary	• orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole	
<i>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	• porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti • porovná tělesa stejného typu podle velikosti • odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek	• porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší • délka úsečky • poměrování úseček	OSV
<i>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	• umí rozeznat a modelovat souměrné útvary v rovině	• souměrné útvary	

4.ročník

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE			
<i>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení,</i>	• uplatňuje znalosti při násobení a dělení 10, 100, 1 000... • aplikuje komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	• písemné algoritmy početních operací • principy asociativnosti a komutativnosti • slovní úlohy • převody jednotek • počítání se závorkami	Rozšiřující učivo: další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu
<i>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	• čte a zapisuje čísla v daném oboru; • počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; • porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích; • sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); • písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; • účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); • používá římské číslice při zápisu čísel;	• Číselný obor 0 – 1 000 000 • Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení • Římské číslice • Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti	Další náměty do výuky: využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ OSV 9- Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech)
<i>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	• zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; • provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a	• Zaokrouhlování čísel • Odhad a kontrola výsledku • Práce s kalkulátorem	

	jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); • provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru;		
M-5-1-04 <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	• řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“;	• Matematizace reálné situace	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY			
M-5-2-01 <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i>	• provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty); • získává data z prezentací, tabulek a grafů • třídí data podle důležitosti • vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat,	• Zásady sběru a třídění dat	
M-5-2-02 <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	• používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; • doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram	• Strukturovaná tabulka • Sloupkové diagramy	
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
M-5-3-01 <i>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a</i>	• dodržuje zásady rýsování; • narýsuje přímkou, vyznačí polopřímku; • narýsuje různoběžky a označí jejich	• Zásady rýsování • Rýsování jednoduchých rovinných útvarů • Čtvercová síť	

<i>kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	průsečík; • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti		
<i>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>	• měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; • sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	• Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr • Grafické sčítání a odčítání úseček • Obvod mnohoúhelníku	
<i>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	• sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; • určí vzájemnou polohu přímek v rovině	• Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice	
<i>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	• určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; • používá základní jednotky obsahu	• Jednotky obsahu: mm², cm², m²	
<i>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	• rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; • rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích;	• Osová souměrnost rovinného útvaru • čtvercová síť • souřadnice bodu	
<i>M-5-4-01</i>	• využívá úsudek pro řešení	• Řešení úloh úsudkem	Rozšiřující učivo:

<i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	jednoduchých slovních úloh a problémů.	• Číselné a obrázkové řady	algebrogramy, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky

5. ročník

ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	• uplatňuje znalosti při násobení a dělení 10, 100, 1 000... • aplikuje komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • převádí jednotky délky, hmotnosti, objemu a času	• písemné algoritmy početních operací • principy asociativnosti a komutativnosti • slovní úlohy • převody jednotek • počítání se závorkami	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
<i>M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	• zapisuje a čte čísla • pracuje s číselnou osou • násobí a dělí jednociferným a dvojciferným přirozeným číslem • pamětně násobí a dělí v oboru malé a velké násobilky • ovládá římské číslice • řeší jednoduché rovnice	• početní operace do 1 000 000 • početní operace nad 1 000 000 • násobení a dělení jednociferným a dvojciferným přirozeným číslem • slovní úlohy • římské číslice • rovnice	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
<i>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	• zaokrouhluje přirozená čísla • odhaduje a kontroluje výsledky	• zaokrouhlování • odhady	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
<i>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	• řeší slovní úlohy • provádí zkrácený zápis s neznámou	• slovní úlohy	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů ČJ
<i>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</i>	• aplikuje zlomky jako část z celku • chápe zápis zlomku	• zlomky	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
<i>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v</i>	• porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem	• porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností

<i>oboru kladných čísel</i>			zapamatování, řešení problémů
<i>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i>	• zapíše a přečte dané desetinné číslo • zobrazí desetinné číslo na číselné ose • sčítá a odčítá desetinná čísla • násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1 000...	• desetinná čísla – řády • sčítání a odčítání desetinných čísel • násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1 000...	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
<i>M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>	• zapisuje celá záporná čísla • vyznačí záporné číslo na číselné ose	• záporná čísla	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

ZÁVISLOSTI, VZTAHY, PRÁCE S DATY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</i>	• získává data z prezentací, tabulek a grafů • třídí data podle důležitosti • vytváří slovní úlohy s využitím získaných dat	• sběr a třídění dat	OSV 9- Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech) INF
<i>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	• čte a sestavuje jednoduché tabulky • orientuje se v jízdním řádu • čte a sestavuje jednoduché grafy	• diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • souřadnice	OSV 9- Kooperace a kompetice (rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech) INF

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	• rýsuje a znázorňuje základní rovinné útvary • poznává geometrické útvary v reálných situacích	• bod, přímka, polopřímka, úsečka • trojúhelník (druhy trojúhelníků) • čtverec	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

	• při rýsování používá jednoduché konstrukce • pozná a pojmenuje čtyřúhelníky, trojúhelníky	• obdélník • mnohoúhelníky • kružnice • konstrukce – náčrt, zápis, symboly • postup konstrukce	
<i>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i>	• počítá grafický součet a rozdíl úsečky • počítá obvod mnohoúhelníku • měří a porovnává obvody objektů v rovině • převádí jednotky délky	• délky úseček • obvod • jednotky délky	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
<i>M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	• rýsuje kolmice, rovnoběžky a různoběžky • určí vzájemnou polohu dvou přímk v rovině	• kolmice, rovnoběžky, různoběžky	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů
<i>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	• pomocí čtvercové sítě určuje obsah obrazce • počítá obsah čtverce a obdélníku • převádí jednotky obsahu	• čtvercová síť • obsah obrazců • jednotky obsahu	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů VV
<i>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	• rýsuje osu souměrnosti úsečky • poznává osově souměrné útvary • určuje osu souměrnosti osobě souměrných útvarů • určí souřadnice bodu ve čtvercové síti	• osová souměrnost • čtvercová síť • souřadnice bodu	OSV1 – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	- aplikuje znalosti při řešení slovních úloh - hledá řešení problémových úloh - řeší logické úlohy - vytváří si vlastní postupy řešení, kombinuje, třídí informace	• slovní úlohy • číselné a obrázkové řady • logika • prostorová představivost • algebrogramy • slovní úlohy s netradičními postupy	OSV 1 – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce) OSV 10- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (pomáhající a prosociální chování, odpovědnost)

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**

Charakteristika předmětu

V předmětu Prvouka, Vlastivěda a Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tématických okruzích: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas; Rozmanitost přírody; Člověk a jeho zdraví.

Charakteristika vzdělávací oblasti

Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech *Člověk a společnost*, *Člověk a příroda* a ve vzdělávacím oboru *Výchova ke zdraví*.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do *pěti tematických okruhů*. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí,

dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Výchova a vzdělání dětí v tomto předmětu má připravit do života lidi, kteří budou dobře zorientováni ve světě, tj. budou schopni nalézt své místo v rodině, zaměstnání, společenském životě. Budou umět pečovat o své zdraví, využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Při vymezení témat se v žádném případě nejedná o jejich vymezení časové. Časový plán si sestavuje učitel sám, využívá možností projektů, vycházek a exkurzí.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zakládání pokusů, a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- nabízí různé zdroje informací, a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...)
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení, a tím učí žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy a tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení, a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku, a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů a obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie, a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu, a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení, a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu

- je žákům rádcem, a tím vede žáka k tomu, že umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- umožňuje žákům klást otázky, a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

Kompetence občanské:

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování, a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí, a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí, a tím jej učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní:

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky, a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě, a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** Vyučovací předmět **Prvouka**

Vyučovací předmět Prvouka se realizuje v 1. - 3. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Prvouka				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	3	0	0

1. ročník – 1. období

Charakteristika předmětu Prvouka v 1. ročníku

Prvouka v 1. ročníku je soustředěna kolem dvou základních témat. V prvním pololetí je to zejména začlenění dítěte do života třídy a školy. Celým rokem prochází pozorování změn v přírodě v různých ročních dobách. Témata prvouky představují velmi často jádro, kolem kterého je koncipován celý školní den. Na právě aktuální téma navazují další předměty, které ho umožní nahlížet z jiných pohledů. Tento přístup podporuje v dětech návyk komplexního přístupu, udržuje zájem dětí střídáním činností a umožňuje udržet zájem dětí i v předmětech, kde je to jinak těžké.

Cílové zaměření předmětu Prvouka v 1. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Prvouka v 1. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

1. ročník – 1. období

MÍSTO, KDE ŽIJEME

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</i>	- zná název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitele školy - rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole - orientuje se v prostředí školy - zná cestu do školy a zpět, roz-pozná „kritická místa“ - zná pravidla bezpečné chůze po chodníku, po silnici - přechází silnici na bezpečném místě - orientuje se ve škole – rozmístění tříd, jídelna, školní družina - zapojuje se do kolektivu třídy	• domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka • bezpečná cesta do školy • škola – prostředí školy, orientace ve škole, činnosti ve škole, navázání vztahu se spolužáky	OSV2 – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně OSV4 – dobrý vztah k sobě samému, dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV6 – vzájemné poznávání se ve třídě VDO1 – demokratické vztahy ve škole, práva a povinnosti občana, přijímat odpovědnost za své postoje a činy ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci ČJ-jazyková výchova
<i>ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</i>	• rozlišuje typy domů, bytů • rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova • vědomuje si rozdíl mezi silnicí, polní cestou, lesní cestou • uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest	• ekosystémy les, louka, pole, rybník, řeka • semeno – rostlina • herbář • obec – její části, významné budovy v obci, poloha v krajině, okolí školy • cesta do školy	ENV1 – ekosystémy a jejich význam, změny přírody vlivem člověka ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci PČ – práce na školním poličku, setí semínek, péče o rostliny

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
LIDÉKOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	rozlišuje vztahy v rodině (rodiče, děti, prarodiče, teta, strýc) vypráví o životě v rodině na základě osobních zkušeností vnímá role v rodině a vztahy mezi jednotlivými členy rodiny uvědomuje si rozdíl mezi právem a povinností v souvislosti s rolí v rodině (rodič – dítě) zprostředkovává ostatním oslavy a tradice v rodině na základě vlastní zkušenosti podílí se na vytváření pravidel soužití učí se rozlišovat nežádoucí formy chování začíná si uvědomovat rozdíly mezi spolužáky a snaží se je respektovat	odina – postavení jedince v rodině, příbuzenské vztahy, rodinné soužití, vzájemná pomoc členů v rodině slavy a zvyky v rodině oužití lidí - komunikace v rodině rojevy lásky a citu, pomoc slabým éče o domácnost ztahy mezi spolužáky ravidla společenského chování ráva a povinnosti žáků školy	OSV2 – můj vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV7- chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci OSV11- pomáhající a prosociální chování, odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost MKV1 – jedinečnost každého člověka MKV2 – právo všech lidí žít společně MKV4- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	rozlišuje základní lidská povolání rozeznává základní pracovní nástroje a náčiní	povolání pracovní činnosti	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
LIDÉ A ČAS			
<i>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i>	• orientuje se v čase (rok, měsíc, týden, den, hodina, včera, dnes, zítra) • sestavuje svůj režim dne s ohledem na povinnosti i práva • vyjmenuje dny v týdnu • orientuje se v souvislostech (minulosti, přítomnosti a budoucnosti)	• orientace v čase a časový řád – určování času, režim dne, kalendář, roční období	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• zná roční období a umí pojmenovat jejich základní charakteristické rysy • rozlišuje skupenství vody na základě vlastního pozorování • přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice (Vánoce, Velikonoce) • uvědomuje si tradiční význam svátků	• orientace v čase – roční období, kalendář, významné dny a svátky • počasí	
ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• pozná listnaté, jehličnaté stromy a ovocné stromy • rozlišuje strom, keř a bylinu • zná základní části stromu a byliny • podle viditelných znaků rozlišuje ovoce a zeleninu • uvědomuje si jejich význam v přírodě i význam pro člověka • zná domácí i volně žijící zvířata • pojmenuje mláďata domácích zvířat • třídí odpad	• rostliny a živočichové • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody: ochrana rostlin a živočichů • třídění a likvidace odpadu	ENV2- základní podmínky života, ochrana biologických druhů ENV3- lidské aktivity a problémy životního prostředí, odpady a hospodaření s odpady VV- kresba rostlin, živočichů PČ – péče o zahradu, setí, sázení, sklizeň PČ – příprava jednoduchých pokrmů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

<i>CJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	• pojmenuje základní části lidského těla• uplatňuje správný pitný režim• sestavuje správný denní režim i s ohledem na pohybové aktivity• zná zásady správné životosprávy• dodržuje správné hygienické návyky• rozliší nemoc a úraz, pozná projevy běžné nemoci (nachlazení, rýma, angína)• ví, jak se zachová při drobném poranění (přivolání dospělého, poskytnutí základního ošetření)• zná zásady správného chování u lékaře (i zubního)	• lidské tělo – stavba lidského těla, životní potřeby a projevy, péče o lidské tělo• péče o zdraví – nemoc, drobná poranění a úrazy, první pomoc• výživa člověka	OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům

ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	• zná zásady bezpečného chování ve skupině a uvědomuje si následky svého chování • snaží se předcházet úrazům a poraněním sebe i druhých	• osobní bezpečí: krizové situace (šikana, týrání)	
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	• ví, jak se chovat při setkání s neznámými osobami • upozorní na podezřelé chování jedince dospělé osobu (rodič, učitel,...) • vyhýbá se osamělým místům, kde by byl vystaven nebezpečí	• Osobní bezpečí; krizové situace	OSV8 – komunikace v různých situacích

2. ročník – 1. období

Charakteristika předmětu Prvouka ve 2. ročníku

Pojetí prvouky v druhém ročníku se v zásadě neliší od ročníku prvního. Pro děti je zajímavé, umožníme-li jim využít nabyté dovednosti čtení a psaní. Nalezneme-li vhodnou spojitost mezi tématem, kterému se chceme věnovat v prvouce, zpestříme tak významně vyučování jazykové složky i prvouky samotné. Úspěch je většinou věcí vhodné motivace dětí, kterou lze právě v prvouce nalézt velmi často.

Cílové zaměření předmětu Prvouka ve 2. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Prvouka v 2. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování

MÍSTO, KDE ŽIJEME

ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

- zná název školy, jméno učitelky, vychovatelky, ředitele školy
- rozlišuje jednotlivá povolání vyskytující se ve škole
- orientuje se ve škole – rozmístění tříd, jídelna, školní družinazná cestu do školy a zpět, rozpozná „kritická místa“
- zná pravidla bezpečné chůze po chodníku, po silnici
- přechází silnici na bezpečném místě
- rozezná základní dopravní značky, zná semafor
- zná běžné dopravní prostředky včetně hromadných
- ví, kde je zastávka MHD a jak se na ní chovat

- Domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, adresa bydliště žáka
- škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace

OSV1 – poznávání okolí
 OSV2 – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně
 OSV4 – dobrý vztah k sobě samému, dovednosti pro pozitivní naladění mysli
 OSV6 – vzájemné poznávání se ve třídě
 VDO1 – demokratické vztahy ve škole, práva a povinnosti občana, přijímat odpovědnost za své postoje a činy
 ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci

VV – kresba jednoduchého plánu / mapy

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

- dokáže zařadit místo svého bydliště do příslušného kraje
- pozná významné budovy v obci v jejich značení na mapě
- seznamuje se s vodstvem a

- obec (město), místní krajina, význačné budovy, dopravní síť
- okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na

OSV1 – poznávání okolního prostředí
 ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí
 ENV4 – vztah člověka k prostředí

	horopisem regionu / ČR • umí vyjmenovat světové strany • pozná sever v přírodě podle mechu na stromech a podle mravenišť • učí se číst v mapě • pozná českou státní hymnu • seznamuje se s dalšími státními symboly	život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR • naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	VDO2 – občan, občanská společnost a stát
<i>OČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</i>	• popíše svůj domov (byt, dům) • vyjmenuje jednotlivé místnosti svého domova a jeho vybavení • nakreslí jednoduchý plánec svého domova • vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem • pozná významné budovy v obci • rozlišuje typy domů, bytů • rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova • vědomuje si rozdíl mezi silnicí, polní cestou, lesní cestou • uplatňuje bezpečné chování na různých typech cest	• domov: prostředí domova, panelový dům, nájemní dům, byt, vesnice, město • obec: úřady, policie, hasiči, nemocnice, pošta, nádraží, kulturní zařízení, jiné dominanty města	ENV1 – ekosystémy a jejich význam, změny přírody vlivem člověka ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci

LIDÉ KOLEM NÁS

ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

- zná role rodinných příslušníků
- orientuje se v širších rodinných vztazích (sestřenice, teta, strýc)
- hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročí)
- zná běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní
- rozliší pojem „známý rodiny“ na základě důvěry a míry přátelství
- nejen barva vlasů liší lidi navzájem
- uvědomuje si odlišnosti v nářečí i cizím jazyku
- vnímá povahové vlastnosti jako další prvek odlišnosti
- podílí se na vytváření pravidel soužití
- učí se rozlišovat nežádoucí formy chování
- začíná si uvědomovat rozdíly mezi spolužáky a snaží se je respektovat

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání
- základní globální problémy – nesnášenlivost mezi lidmi

OSV1 – poznávání odlišností lidí a jejich rolí
 OSV2 – můj vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí
 OSV6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem
 OSV7- chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
 OSV8 – rozvoj komunikačních dovedností
 OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci
 OSV11- pomáhající a prosociální chování, odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost
 MKV1 – jedinečnost každého člověka
 MKV2 – právo všech lidí žít společně
 MKV4- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem
 VV – autoportrét, kresba/malba rodiny

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

- vyjmenuje povolání členů rodiny
- seznamuje se s dalšími povoláními
- uvědomuje si odlišnosti podle různých zájmů a koníčků
- vypráví o svých koníčcích a zálibách
- zná běžné domácí práce, přiměřeně

- rodina – fyzická a duševní práce, zaměstnání

VDO3 – formy participace občanů v praktickém životě
 PČ – řemeslné výrobky

	se některých účastní		

LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• rozlišuje jednotlivé části dne (svítání, ráno, dopoledne...) • určuje celé hodiny, půlhodiny, čtvrt hodiny • vyjmenuje měsíce kalendářního roku a přiřadí k nim volnočasové aktivity • vyjmenuje měsíce školního roku a přiřadí k nim důležité mezníky (začátek a konec roku, pololetí) • učí se pracovat s kalendářem • přiřadí členy rodiny k časovým pojmům • zznázorní jednoduchý rodokmen – strom života rodiny • rozlišuje minulost, současnost a budoucnost: dříve, dávno, nedávno, včera, předevčírem, zítra, pozítří	• orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV1- poznávání času a časové souslednosti PČ – výroba papírových hodin
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v	• umí vyjmenovat nejznámější kulturní a historické památky ve svém okolí •	• regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost •	ČJ – báje a pověsti

<i>němž žije</i>	seznamuje se s pověstmi svého kraje	báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	
<i>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i>	• na základě četby a vyprávění dokáže porovnat současné zvyky s minulostí	• současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV6 – poznávání lidí OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace OSV11 – hodnoty, postoje, praktická etika

ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	• pozoruje přírodu v jednotlivých ročních obdobích a s tím spojené počasí • přiřadí do ročních období významné oslavy a tradice • uvědomuje si tradiční význam svátků • pozoruje a zapisuje změnu vnitřní i venkovní teploty v závislosti na ročním období • pozoruje změny i na živočiších (srst, přezimování) • ptáci stěhovaví a přezimující • stromy opadavé a neopadavé • popíše a jednoduše zakreslí koloběh vody v přírodě • uvědomuje si důležitost vzduchu pro život a co je zdrojem kyslíku • uvědomuje si vztah lidí k životnímu prostředí: čistota vody, vzduchu	• voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti a proudění vzduchu, význam pro život • vesmír a Země – den a noc, roční období • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, podnebí a počasí • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi	OSV1 – poznává proměny v průběhu roku ENV2 – základní podmínky života ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV4 – vztah člověka k prostředí
ČJS-3-4-02 rozřídí některé	•	• rostliny, houby, živočichové –	ENV1 – rozlišuje jednotlivé ekosystémy a

<i>přírodniny podle nápadných určujících znaků, uveďte příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</i>	zná pojmy – zelenina, ovoce, zemědělské plodiny • rozlišuje druhy zeleniny a ovoce, ovoce přiřadí k ovocnému stromu • zná význam ovoce a zeleniny v jídelníčku člověka • ví, které zemědělské plodiny se vyskytují v regionu • zná stavbu těla rostlin • jednoduchým způsobem se stará o pokojové rostliny • zná zvířata, která můžeme chovat v bytě, popíše, jak se o ně staráme • zná základní léčivé byliny • vyjmenuje hmyz vyskytující se na louce • ví proč a jak jsou užitečné včely • rozlišuje práce na poli – setí, sklizeň • pozná stromy jehličnaté a listnaté •	znaky života, životní potřeby a projevy, význam v přírodě a pro člověka • životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	jejich specifika ENV2 – základní podmínky života, ochrana přírody ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí, odpady a hospodaření s nimi ENV4 – vztah člověka k prostředí VV- kresba/malba rostlin a živočichů PČ – péče o zahradu, setí, sázení, sklizeň PČ – příprava jednoduchých pokrmů

	ví, jak se v lese chováme a jak jej chráníme • zná ptáky a zvířata žijící v lese - ekosystém les • dokáže jednoduše definovat pojmy savec, pták, hmyz • pojmenuje alespoň tři jedlé a tři jedovaté houby • vyjmenuje některé ryby žijící v rybníku nebo v řece, zná další živočichy žijící u vody a ve vodě – ekosystém rybník, řeka • ekosystém louka, pole • ochrana životního prostředí		
<i>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</i>	• pozoruje látky a jejich vlastnosti, porovnává je a třídí • pozoruje změny skupenství • měří teplotu a čas	• látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek	OSV1 – poznává a na základě poznávání rozlišuje OSV9 – spolupracuje s ostatními MDV7 – pracuje v týmu na zadaném úkolu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	• popíše své hygienické návyky během dne • rozezná a umí použít mycí prostředky, čisticí prostředky, prací prostředky • umí vysvětlit, proč je nezbytné udržovat pracovní místo a dům v pořádku a čistotě • rozlišuje části trupu, hlavy, horní a dolní končetiny • zná pět smyslů a ví, jak je chráníme • seznámí se se základními vnitřními orgány člověka – mozek, plíce, srdce, žaludek • uvědomuje si, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu tělu škodí • uvědomuje si souvislosti mezi výživou a zdravím • vyjmenuje zásady zdravého způsobu života a snaží se je dodržovat • ví, jaké látky by měla obsahovat zdravá výživa	• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • návykové látky, závislosti a zdraví	OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům VV – kresba postavy/ koláž lidského těla
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní	• ví, co je úraz (jak vzniká) • ví, jak přivolat pomoc	• péče o zdraví - přenosné a neprenosné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných	OSV1 – schopnost rozpoznat nebezpečí OSV10 – schopnost rozhodnout se bezpečně

<i>pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>	zná základní vybavení lékárničky, ví, kdo je školní zdravotník • respektováním pravidel chování předchází případným úrazům • zná některé dětské nemoci (nakažlivé) a ví, jak neohrožovat druhé • zná a dodržuje pravidla silničního provozu – chodec • seznamuje se s nejběžnějšími dopravními značkami • učí se předvídat nebezpečí na silnici a na chodníku i při hrách • umí se slušně a bezpečně chovat v hromadné dopravě	poraněních, osobní a duševní hygiena • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
<i>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	• učí se komunikovat s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně • ví, komu se může svěřit s nepříjemným pocitem při komunikaci s neznámým člověkem • požádá o pomoc pro svého	• osobní bezpečí, krizové situace, šikana, násilí • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV6 – schopnost předvídat chování druhých OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace v různých situacích

	kamaráda • vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím • upozorní na podezřelé chování neznámého jedince • umí odmítnout nepříjemnou komunikaci • ví, kam se obrátí o pomoc či radu • zná důležitá telefonní čísla: 150, 155, 158, 156, 112		
<i>§-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	• respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech • zachová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů	• mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	OSV9 – spolupráce dle pokynů OSV10 – rozhodovací dovednosti

3. ročník – 1. období

Charakteristika předmětu Prvouka ve 3. ročníku

Třetí ročník uzavírá první etapu výchovy a vzdělávání dětí zaměřenou na oblast přírody a společnosti. Základním zdrojem informací je stále bezprostřední dětská zkušenost, konkrétní věci a jevy v přírodě a společnosti. Na základě této konkrétní zkušenosti dochází již k prvním zobecněním a vytváření základů budoucích postojů mladého člověka. Nic není hotovo, jsou jen připraveny základy další výchovy a vzdělávání.

Očekávaných výstupů předmětu je dosahováno především ve třetím postupném ročníku. Na ně plynule navazují dílčí výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v předmětu Přírodověda a Vlastivěda ve čtvrtém ročníku.

Cílové zaměření předmětu Prvouka ve 3. ročníku ZV

Vzdělávání v předmětu Prvouka ve 3. ročníku směřuje k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové spolupráci
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	• ví, kdy a kde se narodil, kde prožil své dětství • řekne a napíše celou svoji adresu • pojmenuje jednotlivé místnosti bytu a jejich vybavení • mapuje okolí školy a bydliště • popíše a do plánu obce zakreslí cestu z místa bydliště do školy • do plánu vyznačí i polohu významných budov • nakreslí jednoduchý orientační plán • řekne a zakreslí nebezpečná místa	• domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace • obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, dopravní síť	OSV1 – poznávání okolí OSV2 – já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně OSV4 – dobrý vztah k sobě samému, dovednosti pro pozitivní naladění mysli OSV6 – vzájemné poznávání se ve třídě VDO1 – demokratické vztahy ve škole, práva a povinnosti občana, přijímat odpovědnost za své postoje a činy ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci VV – kresba jednoduchého plánu / mapy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	• vypráví zajímavosti z historie své obce • vyjmenuje významné historické památky své obce • orientuje se v dalších částech obce, zná směr cesty • zná nejbližší okolní obce, vyhledává je na regionální mapě • pracuje s regionální mapou, dává do souvislostí vyčtené údaje – řeky, silnice, obce, popíše podle mapy cestu do krajského města • zná základní mapové značky • seznamuje se s vodstvem a horopisem regionu / ČR	• obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany • regiony ČR – Praha a vybrané oblasti ČR • naše vlast – domov, krajina, národ, státní symboly • Evropa a svět – kontinenty,	OSV1 – poznávání okolního prostředí ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí ENV4 – vztah člověka k prostředí VDO2 – občan, občanská společnost a stát VMEGS1 – Evropa a svět nás zajímá VMGES2 – Objevujeme Evropu a svět VMGES3 – Jsme Evropané E VV – kresba na slepé mapě ČR/Evropy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	• umí vyjmenovat světové strany, určit je na mapě a zacházet s kompasem • ví, podle čeho se orientuje ve volné přírodě a na neznámém místě • zná českou hymnu a další státní symboly • zná sousední státy a jejich hlavní města, umí je ukázat na mapě • seznamuje se s dalšími evropskými státy, pojmem EU a dalšími kontinenty	evropské státy, EU, cestování • mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky	
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	• vysvětlí rozdíl mezi vesnicí a městem • pozná významné budovy v obci • rozlišuje typy domů, bytů • srovnává různé prvky výstavby (historické-současné, cihlové – pane-lové) • rozpozná ekosystémy (les, pole, louka, rybník, řeka) v blízkosti školy a domova • uvědomuje si rozdíl mezi silnicí, polní cestou, lesní cestou • ví, jak je využita krajina v okolí obce (zemědělská, lesy, průmyslová..) • uvědomuje si estetické hodnoty přírody	• obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), významné budovy, dopravní síť • okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí	ENV1 – ekosystémy a jejich význam, změny přírody vlivem člověka ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody ENV4 – naše obec, ochrana prostředí v obci
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role	• zná role rodinných příslušníků • orientuje se v širších	• rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské	OSV1 – poznávání odlišností lidí a jejich rolí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</i>	rodinných vztazích (sestřenice, teta, strýc) • hovoří o významných událostech v rodině (oslavy, výročí) • hovoří o pravidlech chování v rodině, pojmenuje svoji pravidelnou účast na chodu domácnosti • rozliší pojem „známý rodiny“ na základě důvěry a míry přátelství • nejen barva vlasů liší lidi navzájem • uvědomuje si odlišnosti v nářečí i cizím jazyku • vnímá povahové vlastnosti jako další prvek odlišností • podílí se na vytváření pravidel soužití • učí se rozlišovat nežádoucí formy chování • uvědomuje si rozdíly mezi spolužáky a snaží se je respektovat • naslouchá různým názorům spolužáků • umí dát najevo svůj nesouhlas bez projevu agresivity či ironie	a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným a sociálně slabým • chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání • základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi	OSV2 – můj vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí OSV6 – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem OSV7- chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc OSV8 – rozvoj komunikačních dovedností OSV9 – rozvoj dovedností pro spolupráci OSV11- pomáhající a prosociální chování, odpovědnost, spravedlivost, spolehlivost MKV1 – jedinečnost každého člověka MKV2 – právo všech lidí žít společně MKV4- naslouchání druhým, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem VV – autoportrét, kresba/malba rodiny
<i>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</i>	• zná povolání svých rodičů i blízkých příbuzných a dokáže jednoduše popsat, co	• rodina - fyzická a duševní práce, zaměstnání • kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce	VDO3 – formy participace občanů v praktickém životě PČ – řemeslné výrobky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	• se dělá v daném povolání • seznamuje se s dalšími povoláními • vyvozuje potřebu i význam povolání (pro rodinu, společnost, kolektiv) • uvědomuje si odlišnosti podle různých zájmů a koníčků • vypráví o svých koníčcích a zálibách • zná běžné domácí práce, přiměřeně se některých účastní • uvědomuje si rozdíl mezi psychickou a fyzickou prací	• vlastnictví – hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení	
LIDÉ A ČAS			
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	• pro orientaci v čase běžně používá kalendář • orientuje se v koloběhu roku, seznamuje se se státními svátky a jejich významem • v kalendáři s jistotou vyhledá datum svého narození i blízké rodiny • znázorní jednoduchý rodokmen své rodiny • určuje čas, orientuje se na	• orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období • současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV1- poznávání času a časové souslednosti PČ – výroba papírových hodin

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	ciferníku i v digitální podobě rozlišuje minulost – přítomnost – budoucnost ví, kde získá informace o životě v dávných dobách		
ČJS-3-3-02 <i>pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</i>	umí vyjmenovat nejznámější kulturní a historické památky ve svém okolí zná významné rodáky a přiřadí k nim danou činnost seznamuje se s pověstmi svého kraje interpretuje báje a pověsti spjaté s místním okolím	regionální památky – kulturní a historické báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	ČJ – báje a pověsti
ČJS-3-3-03 <i>uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</i>	ví, kde získá informace o životě v dávných dobách na základě četby dokáže porovnat současné zvyky s minulostí	současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV6 – poznávání lidí OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace OSV11 – hodnoty, postoje, praktická etika
ROZMANITOST PŘÍRODY			
ČJS-3-4-01 <i>pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i>	na základě vlastních pozorování ví, v jaké podobě se v přírodě nachází voda a jak mění svoji podobu popíše a jednoduše zakreslí koloběh vody v přírodě	látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život	OSV1 – poznává proměny v průběhu roku ENV2 – základní podmínky života ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	• ví, při jaké teplotě voda mění své skupenství • vyjmenuje základní podmínky života na Zemi • ví, jaký význam má Slunce pro život na Zemi • pozoruje a zaznamenává délku a intenzitu světla v ročních obdobích • uvědomuje si důležitost vzduchu pro život a co je zdrojem kyslíku • uvědomuje si vztah lidí k životnímu prostředí: čistota vody, vzduchu • navrhuje opatření ke zvýšení čistoty ovzduší a vody • rozlišuje správné a špatné v chování lidí k přírodě	• vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí • ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi	ENV4 – vztah člověka k prostředí
ČJS-3-4-02 rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	• vysvětluje rozdíl mezi živou a neživou přírodou • jednoduchým způsobem vysvětlí rozdíl mezi přírodninou a surovinou • ví, z jakých přírodnin se získávají suroviny: dřevo vlna, mléko, kůže • rozlišuje užitkové přírodniny • jednoduchým způsobem popíše rozdíl mezi rostlinami dřevnatými a dužnatými • vyvozuje a popisuje odlišnosti	• rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka • rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • erosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její	ENV1 – rozlišuje jednotlivé ekosystémy a jejich specifika ENV2 – základní podmínky života, ochrana přírody ENV3 – lidské aktivity a problémy životního prostředí, odpady a hospodaření s nimi ENV4 – vztah člověka k prostředí VV- kresba/malba rostlin a živočichů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	hub od rostlin • pozoruje a popisuje, jakým způsobem probíhá výživa rostlin • zná v okolí obce chráněné přírodní druhy • uvádí příklady a porovnává kvetoucí a nekvetoucí rostliny • zná některé významné horniny a nerosty • uvědomuje si význam půdy • zná rostliny a živočichy žijící v různých prostředích - ekosystém les, louka, pole, rybník, řeka • dokáže jednoduše definovat pojmy savec, pták, ryba, plaz, obojživelník, hmyz • ochrana životního prostředí • chráněné rostliny a živočichové	význam • hleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů	PČ – péče o zahradu, setí, sázení, sklizeň PČ – příprava jednoduchých pokrmů
ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	• pozoruje látky a jejich vlastnosti, porovnává je a třídí • jednoduchými pokusy měří délku, hmotnost a objem • měří teplotu a čas •	• látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek	OSV1 – poznává a na základě poznávání rozlišuje OSV9 – spolupracuje s ostatními MDV7 – pracuje v týmu na zadaném úkolu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	• pozoruje změny skupenství • u měření používá správné nástroje, provádí zápisy zpozorování a měření		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<i>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</i>	• vysvětlí rozdílnosti člověka od ostatních savců • vnímá rozdíly mezi pohlavími a učí se respektovat odlišné pohlaví • uvědomuje si, co je důležité pro zdravý způsob života a co našemu tělu škodí • uvědomuje si souvislosti mezi výživou a zdravím • vyjmenuje zásady zdravého způsobu života a snaží se je dodržovat • ví, jaké látky by měla obsahovat zdravá výživa • vyjmenuje možné návykové látky (alkohol, tabák, léky) • rozlišuje smyslová ústrojí a důležité vnitřní orgány • porovnává funkci vnitřních orgánů se životem rostlin a zvířat • dodržuje základní hygienické návyky	• lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka • péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim • návykové látky, závislosti a zdraví	OSV4 - dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům VV – kresba postavy/ koláž lidského těla

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</i>	• zná rozdíl mezi nemocí a úrazem • ví, jak přivolat pomoc • umí poskytnout první pomoc při drobných poraněních • respektováním pravidel chování předchází případným úrazům • zná některé dětské nemoci (nakažlivé) a ví, jak neohrožovat druhé • zná základní vybavení lékárničky, ví, kdo je školní zdravotník • pravidelným pohybem pomáhá ke zdravému životnímu stylu • zná význam nejběžnějších dopravních značek • zná a dodržuje pravidla silničního provozu • učí se předvídat nebezpečí na silnici a na chodníku i při	• péče o zdraví - přenosné a nepřenositelné nemoci, drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena • osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	OSV1 – schopnost rozpoznat nebezpečí OSV10 – schopnost rozhodnout se bezpečně

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	• hrách • umí se slušně a bezpečně chovat v hromadné dopravě • jako cyklista používá správné ochranné prostředky		
<i>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i>	• učí se komunikovat s cizími lidmi bez ostychu, ale obezřetně • ví, komu se může svěřit s nepříjemným pocitem při komunikaci s neznámým člověkem • požádá o pomoc pro svého kamaráda • vnímá rozdíl mezi hrou, šikanou a násilím • je schopen odsoudit brutalitu a násilí v médiích (akční filmy) • upozorní na podezřelé chování neznámého jedince • umí odmítnout nepříjemnou komunikaci	• osobní bezpečí, krizové situace, šikana, násilí, brutalita v médiích • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	OSV6 – schopnost předvídat chování druhých OSV7 – mezilidské vztahy OSV8 – komunikace v různých situacích

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	ví, kam se obrátí o pomoc či radu • zná důležitá telefonní čísla: 150, 155, 158, 156, 112		
<i>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i>	• respektuje pokyny dospělých při mimořádných událostech • achová klid při vyhlášení poplachu a dále jedná podle pokynů	• mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	OSV9 – spolupráce dle pokynů OSV10 – rozhodovací dovednosti

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět **Vlastivěda**

Charakteristika předmětu

V předmětu Vlastivěda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve vybraných třech okruzích z pěti tematických okruhů: Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás; Lidé a čas.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi a k evropanství. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají historii a současnost České republiky i v kontextu Evropy.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy...)
- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žák k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislostí

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů i obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

Kompetence občanské:

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností
- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím se žák učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní:

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví, i z hlediska ochrany životního prostředí

Vyučovací předmět Vlastivěda se realizuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Vlastivěda				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	2	2

4. ročník – 2. období

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
MÍSTO, KDE ŽIJEME			
ČJS- 5- 1- 01 <i>určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i>	zná a uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě chce být dobrým cyklistou- základní pravidla pohybu v silničním provozu, pasivní a aktivní bezpečnost	obec, město, Česká republika: mapa, orientační body a linie první pomoc BESIP – dopravní značky, křižovatky, pravidla silničního provozu z hlediska chodce a cyklisty	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (dovednost zapamatování si)
ČJS- 5- 1- 02 <i>určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i>	rozlišuje světové strany na mapě přihradí světové strany na mapě, zorientuje mapu v přírodě, podle mapy a orientačních bodů se pohybu-je v terénu	Mapa ČR – zemský povrch, nížiny, pohoří, vodní toky a plochy Regionální turistická mapa	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ví, jak se bezpečně chovat k přírodě i sobě samému) ENV 4- Vztah člověka k prostředí (ví, proč chránit přírodu a zná možnosti)
ČJS- 5- 1- 03 <i>rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí</i>	pracuje s plánem obce, popíše cestu do školy ze svého bydliště, označí „kritické body“ bezpečné cesty do školy, navrhne řešení seznámí se s mapou (barvy, hra-nice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny	Obec, město, místní krajina Zemský povrch a jeho tvary, vliv kra-jiny na život lidí, působení lidí na kra-jinu	VMEGS 2- Jsme Evropané (naše vlast a Evropa) MKV 3- Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách)
ČJS 5- 1- 04 <i>vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury,</i>	poznává dějiny vlasti - pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa a regionu. svědectví práce našich předků	Báje a pověsti regionu, historické zvláštnosti regionu (UNESCO, hrady a zámky, významné památky)	MKV 1- Kulturní diference (základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</i>	uchované v památkách.		
ČJS- 5- 1- 05 <i>zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</i>	• seznámení s mapou (barvy, hranice, základní značky), světové strany na mapě, tvary zemského povrchu, základní typy krajiny • pozná mapu České republiky, sousední státy, nejvyšší pohoří, řeky, nížiny • region ve kterém žije, kulturní a průmyslové centrum regionu, obyvatelé krajiny, města, průmysl, vesnice, venkov, zemědělství, exkurze do zajímavých míst, • vypráví a vyhledává na mapě místo svého prázdninového pobytu • hovoří, zaznamenává a porovnává místo svého pobytu s místem bydliště	• Mapa České republiky • Regiony ČR – surovinové zdroje, výroby, služby a obchod	VMEGS 1- Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích) OSV 2- Sebepoznání a sebezpojetí (druzí jako zdroj informací o mně, já jako zdroj) MKV 4- Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování)
ČJS- 5- 1- 06 <i>rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</i>	• poznává polohu a významné historické postavení hlavního města Prahy • rozlišuje státní symboly a jejich význam, • zná místní samosprávu a státní správu	• Národ, základy státního zřízení a politického systému ČR • Státní správa a samospráva (třídní, místní, krajská), státní symboly	VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (základní principy demokratického státu) OSV 11- Hodnoty, postoje, praktická etika (lidská práva a hodnoty, jejich porušování v politických režimech)
LIDÉ KOLEM NÁS			
ČJS- 5- 2- 01 <i>vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi</i>	• vyvozuje, stanovuje a dodržuje pravidla chování ve třídě, ve škole	• státní správa a samospráva •	VDO 1- Občanská společnost a škola (aktivně se podílí na návrhu pravidel pro život třídy a práci ve skupině)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i>	• respektuje pravidla soužití v rodině, • zná a respektuje pravidla soužití v obci, uvědomuje si možné následky při porušování pravidel • zná a respektuje pravidla silničního provozu v obci	pravidla soužití – třídní, školní, společenská • práce městské a státní policie	VDO 4- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základní kategorie fungování demokracie: zákon spravedlnost, řád, norma, právo, morálka) MKV 2- Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, základní morální normy)
ČJS- 5- 2- 03 <i>rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i>	• všímá si, registruje a popisuje nevhodné chování spolužáků a spoluobčanů; navrhne opatření a řešení	• soužití lidí: obchod, firmy, zájmová sdružení a spolky, pomoc nemocným a sociálně slabším • právo a spravedlnost: základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní chování	VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (Listina základních práv a svobod, přijímání odpovědnosti za své postoje a činy) VDO 4- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (diskutuje o konkrétních příkladech nespravedlnosti, nesvobody, nepochopení, sobectví apod. a vyjádří svůj názor, jak jim lze předcházet a napravovat je) OSV 6- Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy) MKV 5- Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)
ČJS- 5- 2- 04 <i>orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích</i>	• nímá a popisuje různé druhy vlastnictví a hospodářství - výrobky, zboží, obchod, peníze, ceny	• vlastnictví: soukromé, veřejné, osobní, společné • hmotný a nehmotný majetek, peníze, hospodaření s penězi	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</i>	vysvětlí příčiny a důsledky některých největších problémů životního prostředí, vyhledává potřebné informace popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v ČR	podoby a projevy kultury kulturní instituce masová kultura a subkultura základní globální problémy významné sociální problémy migranti problémy konzumní společnosti globální problémy přírodního prostředí	OSV 6- Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy) MKV 5- Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti) MKV 2- Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, základní morální normy)
LIDÉ A ČAS			
<i>ČJS- 5- 3- 01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i>	orientuje se v čase, rozumí ději-nám jako časovému sledu událostí orientuje se v kalendáři a na jeho základě je schopen určit roční období	orientace v čase a časový řád: určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendář, letopočet dějiny jako časový sled událostí	
<i>ČJS- 5- 3- 02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</i>	umí vyhledávat regionální památky, zajímá se o možnosti péče o památky seznamuje se s minulostí kraje a předků	Regionální památky, péče o památky (UNESCO), lidé pečující o památky	VMEGS 3- Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
<i>ČJS- 5- 3- 03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</i>	uvědomuje si proměny způsobu života z historického hlediska (na základě vyprávění pamětníků či jiných zdrojů informací) vnímá rozdílné způsoby bydlení, předměty denní potřeby	současnost a minulost v našem životě proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby	VDO 3- Formy participace občanů v politickém životě (kriticky posoudí konkrétní příklady ze svého okolí (médií), kdy se lidé spojili k prosazování společného zájmu, nápravě nevyhovujících podmínek apod.) VMEGS 2- Objevujeme Evropu a svět (zařadí naše dějiny a kulturu do evropských

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
			souvislostí, poukáže na to, jak se celoevropské obecnější trendy projeví konkrétně na našem území)
ČJS- 5- 3- 04 <i>srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</i>	• seznamuje se s pověstmi regionu i ČR	• minulost v našem životě, svědectví našich předků	
ČJS- 5- 3- 05 <i>objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</i>	• poznává současnost a minulost v našem životě z hlediska významných dnů a státních svátků	• současnost a minulost v našem životě – významné dny a státní svátky	VMEGS 3- Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)

5. ročník – 2. období

MÍSTO KDE ŽIJEME

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</i>	popíše povrch, vodstvo, orientační body a linie svého regionu poznává průmysl, kulturu a historii svého kraje určí polohu svého bydliště zná fakta týkající se obce zná fakta týkající se krajského města zná fakta týkající se hlavního města	obec, okres, kraj krajina v okolí domova Českolipsko Liberec Praha	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (dovednost zapamatování si)
<i>ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i>	orientuje se podle mapy orientuje se ve volné přírodě dodržuje zásady bezpečného pobytu v přírodě	plány a mapy světové strany orientace ve volné přírodě	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ví, jak se bezpečně chovat k přírodě i sobě samému) ENV 4- Vztah člověka k prostředí (ví, proč chránit přírodu a zná možnosti)
<i>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli</i>	vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách naší republiky a Evropy vyhledává významná místa daných regionů pracuje s turistickou mapou místní krajiny, rozumí její barevné grafice a smluvním značkám	orientace v mapách povrch, vodstvo, města ČR povrch, vodstvo, města Evropy rostlinstvo a živočišstvo v Evropě podnebné pásy	VMEGS 2- Jsme Evropané (naše vlast a Evropa) MKV 3- Etnický původ (základní informace o různých etnických a kulturních skupinách) E

ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	• posoudí význam typických regionálních zvláštností z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • seznamuje se s povrchem, hospodářstvím, cestovním ruchem jednotlivých regionů • pochopí principy fungování Evropské unie	• kraje ČR • sousední země ČR • evropské země • Evropská unie	MKV 1- Kulturní diference (základní problémy sociokulturních rozdílů v České republice) E
ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	• prezentuje vlastní poznatky a zážitky z cest • porovnává odlišný způsob života v jednotlivých zemích	• příprava a zpracování poznatků ze školních výletů i individuálních cest	VMEGS 1 - Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, život dětí v jiných zemích) OSV 2 - Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně, já jako zdroj) MKV 4 - Multikulturalita (multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování) E
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	• zná základy státního zřízení a politického systému ČR • popíše státní správu a samosprávu ČR • definuje symboly našeho státu a jejich význam	• státní symboly • státní zřízení • demokratická společnost,	VDO 2 - Občan, občanská společnost a stát (základní principy demokratického státu) OSV 11 - Hodnoty, postoje, praktická etika (lidská práva a hodnoty, jejich porušování v politických režimech)

LIDÉ KOLEM NÁS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</i>	• dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami • spoluvytváří pravidla třídy • dodržuje pravidla pro soužití ve škole a pro skupinovou práci	• pravidla třídy • třídnické hodiny • principy demokracie • vlastnosti lidí • pravidla slušného chování	VDO 1- Občanská společnost a škola (aktivně se podílí na návrhu pravidel pro život třídy a práci ve skupině) VDO 4- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (základní kategorie fungování demokracie: zákon spravedlnost, řád, norma, právo, morálka) MKV 2- Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, základní morální normy)
<i>ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</i>	• respektuje druhé lidi, jejich odlišnosti, názory • respektuje jejich právo na názor, na soukromé vlastnictví	• soužití lidí, mezilidské vztahy, komunikace • zájmové spolky, politické strany, církve • pomoc nemocným, sociálně slabým • společný „evropský dům“	VDO 2- Občan, občanská společnost a stát (Listina základních práv a svobod, přijímání odpovědnosti za své postoje a činy) VDO 4- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (diskutuje o konkrétních příkladech nespravedlnosti, nesvobody, nepochopení, sobectví apod. a vyjádří svůj názor, jak jim lze předcházet a napravovat je) OSV 6- Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy) MKV 5- Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)
<i>ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už</i>	• řeší problémy nenásilným způsobem	• zvládání vlastní emocionality • rizikové situace, rizikové	OSV 6- Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy)

<i>nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</i>	• upozorní na netolerovatelné chování, adekvátně zasáhne • je ohleduplný k výtvorům jiných lidí	chování • právo a spravedlnost, trest • základní mezilidská práva • práva a povinnosti žáků školy • protiprávní jednání a korupce	MKV 5- Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti)
<i>ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy</i>	• chápe hodnotu peněz • rozlišuje formy vlastnictví	• vlastnictví soukromé, veřejné, osobní, společné • hmotný a nehmotný majetek • hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placen • banka jako správce peněz, úspory, půjčky • půjčky, hospodaření s penězi • právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci	OSV 6- Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy) MKV 5- Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti) MKV 2- Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, základní morální normy) E
<i>ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</i>	• vysvětlí příčiny a důsledky některých největších problémů životního prostředí, vyhledává potřebné informace • popíše současný stav a aktuální problémy životního prostředí v ČR	• podoby a projevy kultury • kulturní instituce • masová kultura a subkultura • základní globální problémy • významné sociální problémy • migranti • problémy konzumní společnosti • globální problémy přírodního prostředí	OSV 6 - Poznávání lidí (chování podporující dobré vztahy) MKV 5 - Princip sociálního smíru a solidarity (nekonfliktní život v multikulturní společnosti) MKV 2 - Lidské vztahy (uplatňování principu slušného chování, základní morální normy)

LIDÉ A ČAS

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</i>	• orientuje se v čase a časovém řádu • chápe dějiny jako časový sled událostí se vzájemnými souvislostmi	• orientace v čase • etapy lidského vývoje • časová osa • letopočet, století	OSV 1 - Rozvoj schopnosti poznávání (dovednost zapamatování si)

ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	• využívá knihoven, muzeí a galerií jako informačních zdrojů • seznamuje se se základními památkami ve svém regionu • seznamuje se s odbornou literaturou • prezentuje a obhájí zjištěné údaje	• stavební slohy • historický vývoj v českých zemích od konce středověku po současnost • evropský kontext • práce s mimoučebnicovými materiály	VMEGS 3 - Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků	• zná významné události a pověsti související s historií ČR	• historický vývoj v českých zemích od konce středověku po současnost • evropský kontext • pověsti	VDO 3 - Formy participace občanů v politickém životě (kriticky posoudí konkrétní příklady ze svého okolí (médií), kdy se lidé spojili k prosazování společného zájmu, nápravě nevyhovujících podmínek apod.) VMEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět (zařadí naše dějiny a kulturu do evropských souvislostí, poukáže na to, jak se celoevropské obecnější trendy projeví konkrétně na našem území)
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků	• rozezná rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách • zná důležité historické události, které ovlivnily vývoj •	• historický vývoj v českých zemích od konce středověku po současnost • evropský kontext	VMEGS 2 - Objevujeme Evropu a svět (zařadí naše dějiny a kulturu do evropských souvislostí, poukáže na to, jak se celoevropské obecnější trendy projeví konkrétně na našem území)
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	• seznamuje se s významnými státními svátky, objasňuje jejich vznik a význam • orientuje se v kalendáři	• státní svátky a významné dny našeho státu v historickém kontextu	VMEGS 3 - Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět**

Vyučovací předmět **Přírodověda**

V předmětu Přírodověda je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět ve dvou tematických okruzích:

Rozmanitost přírody **Člověk a jeho zdraví**

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozoruje a přemýšlí o nich. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. Propojením této oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností pomáhá žákovi zvládat nové životní situace, upevňovat pracovní a režimové návyky. Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápou organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Různé činnosti a úkoly by měly probudit kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet vztah k naší zemi. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo i globální problémy. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase.

Poznávají planetu Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé a neživé přírody. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat, hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

Dále poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a co je pro člověka vhodné či nevhodné. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí. Kromě potřeb biologických a fyzických se snažíme vyzdvihnout neméně důležité potřeby citové, duševní a duchovní.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zakládání pokusů a tím žák pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
- nabízí různé zdroje informací a tím vede žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů informací (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy)

- jasně, stručně, srozumitelně a v souvislostech provádí výklad a tím vede žáka k užívání obecně platných termínů, znaků a symbolů, uvádí věci do souvislosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- nabízí problémové úkoly, objasňuje více druhů řešení a tím vede žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby řešení, užívat při řešení problému empirické a logické postupy, tyto postupy prakticky ověřuje
- společně s žáky vytváří pravidla a kritéria hodnocení a tím umožňuje žákovi sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- nabízí různé texty a záznamy, audio i videotechniku a tím umožňuje žákovi porozumět různým typům textů a záznamů, obrazového materiálu
- poskytuje žákovi informační a komunikační prostředky a technologie a tím vede žáka k efektivnímu využívání těchto prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla
- poskytuje žákům prostor pro skupinovou práci a kooperativní učení a tím učí žáky podílet se na příjemné atmosféře v týmu
- je žákům rádcem a tím vede žáka k tomu, že žák umí v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- umožňuje žákům klást otázky a tím žák přispívá k diskusi v malé skupině, cítí potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení problémů

Kompetence občanské

Učitel:

- uznává možnost volby při rozhodování a tím umožňuje žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytovat účinnou pomoc dle svých možností

- umožňuje dávat věci, jevy do souvislostí a vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí, a tím se žák učí chápat základní ekologické souvislosti, znát požadavky na kvalitní životní prostředí a rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- poskytuje žákům různé nástroje a pomůcky, a tím vede žáka k používání materiálů, nástrojů a vybavení a dodržování vymezených pravidel
- předkládá různá rizika a následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě, a tím vede žáka k zodpovědnému přístupu k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, i z hlediska ochrany životního prostředí

Vyučovací předmět Přírodověda se realizuje ve 4. a 5. ročníku v této hodinové dotaci :

	Přírodověda				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	1	1

4. ročník - 2. období

ROZMANITOST PŘÍRODY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověk</i>	• objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou • objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody • nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • kategorizuje druhy rostlin, hub a živočichů • popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka • definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů	• Živá příroda- houby, rostliny, živočichové • neživá příroda- voda, horniny, minerály, Slunce (teplo, světlo) • živočichové- obratlovci, bezobratlí • živočichové- stavba těla	ENV 2- Základní podmínky života (voda, vzduch, půda, energie a přírodní zdroje- význam pro život, vztahy vlastností a propojenost složek)
<i>ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</i>	• Rovnováha v přírodě- význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva • vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody • zná chráněné krajinné oblasti, území v okolí obce (v nejbližším regionu)	Okolní krajina: • Místní oblast: vliv krajiny na život lidí, rostlinstvo a živočišstvo- zvláštnosti • Obec: poloha v krajině, význačné přírodní body v okolí • působení lidí na krajinu • orientační body – nejvyšší hora, vodstvo	ENV 1- Ekosystémy (lidské sídlo- město- vesnice: umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, společenstvo organismů a ekosystém: vysvětlí základní ekologické pojmy) ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, doprava a životní prostředí)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</i>	prakticky třídí organismy do známých skupin, používá k tomu i klíče a atlasy	znaky života, životní podmínky, práce s atlasem, encyklopedií Ekologie, ochrana přírody	ENV 1- Ekosystémy (dokáže popsat různé ekosystémy a porovnat je)
<i>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</i>	vyjadřuje odpovědnost lidí při ochraně a tvorbě životního prostředí, ochraně rostlin a živočichů třídí odpady, přemýšlí nad jejich likvidací uvědomuje si zodpovědnost člověka a nebezpečí živelných pohrom a ekologických katastrof	odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrof	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích, zemědělství a životní prostředí) ENV 4- Vztah člověka k prostředí (přírodní zdroje a jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství)
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<i>ČJS- 5- 5- 01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</i>	zná základní stavbu lidského těla, srovnává s ostatními živočichy (savci, ryby, plazi, ptáci) ví, co je zdravý způsob života (životospráva, denní režim, odpočinek, pitný režim, nemoc - úraz, úrazová zábrana) vnímá reklamní vlivy na zdravý životní styl	lidské tělo: základní stavba (smyslové vnímání) péče o zdraví, zdravá výživa	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)
<i>ČJS- 5- 5- 02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</i>	uvědomuje si etapy života po narození: předškolák, školák, dospělost	lidské tělo, vývoj lidského těla	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i>	• sestavuje svůj denní režim s účelným a efektivním využíváním času s ohledem na nároky rodiny a školy	• denní režim • učení a volný čas • pomoc blízkým osobám	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia)
<i>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i>	• zná a orientuje se v situacích ohrožujících život • uvědomuje si každodenní ne-bezpečí na silnicích (bezpečná cesta do školy) • vnímá každodenní možnosti krizových situací	• dopravní výchova – bezpečné chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty • krizové situace – šikana, týrání • média – brutalita a jiné formy násilí	
<i>ČJS- 5- 5- 05 předvede v modelových situacích jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i>	• rozpozná běžná léčiva od lentilek • umí rozlišit lék jako pomocníka i nepřítele • zahraje různé situace ve kterých je kladen důraz na odmítání • uvědomuje si rizika návykových látek a prostředků	• návykové látky a zdraví: tabák, alkohol, počítače (soustavná hra)	ENV 4- Vztah člověka k prostředí (naš životní styl)
<i>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</i>	• dodržuje zásady zdravé výživy • zná význam otužování • rozlišuje a posuzuje brutalitu a jiné formy násilí (televize-realita)	• osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, brutalita a jiné formy násilí v médiích	OSV 4- Psychohygienu (reakce na stres a jak se mu bránit, obranné mechanismy)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
ČJS-5-5-07 <i>rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</i>	zná rozdíl mezi nemocí a úrazem, v rámci svých možností jim umí předcházet	nemoc (nachlazení, otužování, zdravá výživa, pitný režim) úraz (drobná poranění – řezná, tržná rána a jejich ošetření) služby odborné pomoci	OSV 4- Psychohygienu (reakce na stres a jak se mu bránit, obranné mechanismy)
ČJS- 5- 5- 08 <i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i>	orientuje se v bezpečném chování v kolektivu třídy a v zájmových skupinách, rozpozná chování jednotlivých členů v rodinném prostředí, mezi vrstevníky	partnerství, rodina – pozitivní mezilidské vztahy	

5. ročník - 2. období

ROZMANITOST PŘÍRODY

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</i>	• objasňuje rozdíly mezi živou a neživou přírodou • objevuje a zjišťuje princip rovnováhy přírody • nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • kategorizuje druhy rostlin, hub a živočichů • popíše stavbu těla nejznámějších druhů živočichů, rostlin, jejich význam v přírodě a pro člověka • definuje znaky života, životní projevy a potřeby rostlin a živočichů	• rovnováha v přírodě • ekosystémy • vztahy v přírodě • kategorie organismů • znaky organismů	ENV 2- Základní podmínky života (voda, vzduch, půda, energie a přírodní zdroje- význam pro život, vztahy vlastností a propojenost složek) VL
<i>ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</i>	• objasní, zdůvodní střídání ročních období, dne a noci • zná základní informace o sluneční soustavě, Zemi, planetách • vyhledá pojmenuje a vysvětlí části Zeměkoule – póly, rovník, rovnoběžky, poledníky	• vesmír a Země, planety, Sluneční soustava • střídání dne a noci • střídání ročních období • části Zeměkoule	ENV 1- Ekosystémy (lidské sídlo- město- vesnice: umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, společenstvo organismů a ekosystém: vysvětlí základní ekologické pojmy) ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, doprava a životní prostředí) VL
<i>ČJS-5-4-03 zkoumá základní</i>	• zdůvodní podstatné vzájemné	• životní podmínky	ENV 1- Ekosystémy (lidské sídlo-

<i>společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</i>	vztahy mezi organismy • nachází shody a rozdíly • v přizpůsobení organismů prostředí •	• vztah živé a neživé • příroda, podnebí, počasí	město- vesnice: umělý ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, společenstvo organismů a ekosystém: vysvětlí základní ekologické pojmy) ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody a kulturních památek, doprava a životní prostředí) VL
<i>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</i>	• prakticky třídí organismy do • známých skupin, používá k tomu i klíče a atlasy	• znaky života, životní podmínky, • práce s atlasem, encyklopedií Ekologie, ochrana přírody •	ENV 1- Ekosystémy (dokáže popsat různé ekosystémy a porovnat je) ČJ VL PČ VV INF
<i>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</i>	• vyjadřuje odpovědnost lidí při ochraně a tvorbě životního prostředí, ochraně rostlin a živočichů • třídí odpady, přemýšlí nad jejich likvidací • uvědomuje si zodpovědnost člověka a nebezpečí živelných pohrom a ekologických katastrof	• ochrana životního prostředí • globální změny podnebí • třídění odpadů • ochrana vody, ovzduší, půdy, rostlin a živočichů	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích, zemědělství a životní prostředí) ENV 4- Vztah člověka k prostředí (přírodní zdroje a jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství)
<i>ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</i>	• nalézají rizika při různých • přírodních jevech • ví, jak se má chovat při mimořádných událostech •	• rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi • mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana proti nim • postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén)	ENV 3- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (ochrana přírody při masových sportovních akcích, zemědělství a životní prostředí) VL

		• příčiny a prevence vzniku požárů • ochrana a evakuace při požáru • integrovaný záchranný systém	
<i>ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</i>	• Umí připravit pokus, vymyslet postup, pokus provést a vyhodnotit výsledky	• pokusy s přírodními procesy • páka, kladka, nakloněná rovina	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života</i>	definuje životní potřeby a projevy člověka, znaky života popíše stavbu lidského těla, vnitřní a smyslové orgány, kostru, jejich funkci a význam vysvětlí základní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoje jedince	lidské tělo, stavba lidského těla, odlišnosti pohlaví	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)
<i>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</i>	orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození objasní biologické a psychické změny v dospívání i ve stáří	vývoj člověka	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)
<i>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</i>	účelně plánuje svůj čas podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	péče o zdraví, zdravý životní styl	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (plánování učení a studia)
<i>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</i>	definuje rizikové prostředí zná pravidla bezpečného chování v rizikových situacích zná základní pravidla silničního provozu	integrovaný záchranný systém pravidla přežití dopravní výchova přírodní katastrofy zneužívání návykových látek a sexuální zneužívání boj proti závislostem	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)
<i>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</i>	vytvoří si postoj k návykovým látkám	návykové látky a zdraví	ENV 4- Vztah člověka k prostředí (naš životní styl)

ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	• zdůvodní nezbytnost zdravého • denního režimu, pitného režimu, pohybového režimu a zdravé stravy pro zdraví člověka • vysvětlí pojmy duševní hygiena, stres a jeho rizika	• podpora zdraví, zdravá výživa • zdravý životní styl • výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy • pitný režim • nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi, prevence nemocí	OSV 4- Psychohygiena (reakce na stres a jak se mu bránit, obranné mechanismy)
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	• ošetří drobné úrazy a poranění • ovládá základy první pomoci • v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	• základy první pomoci a ošetření drobných poranění • přivolání pomoci	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	• formuje a interpretuje své názory o rodině, partnerství a rodičovství • chápe biologické a psychické změny v dospívání, etickou stránku sexuality	• sexuální výchova • partnerství, manželství, rodičovství • vztahy v rodině • osobní vztahy, etická stránka vztahů • etická stránka sexuality	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (vzájemné poznávání, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, chyby při poznávání lidí)

Vzdělávací oblast **Informační a komunikační technologie**

Vyučovací předmět **Informatika**

Charakteristika předmětu

V předmětu Informatika je realizován obsah vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie, oboru Informatika.

Hlavním cílem je, aby všichni žáci získali základní dovednosti při ovládnutí výpočetní techniky a moderními informačními technologiemi, aby byli schopni orientovat se ve světě informací, aby se naučili s nimi pracovat a využívali je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Žáci:

- se učí dovednosti zacházet s výpočetní technikou, pracovat s informacemi a využívat je v praxi
- při zpracování informací využívají vědomosti o jednotlivých počítačových programech a jejich charakteristických vlastnostech
- díky rychlejší aktualizaci poznatků a dostupnosti informací vhodně doplňují učební texty a materiály
- pro většinu vzdělávacích oblastí k prověřování vědomostí využívají různé výukové programy
- prostřednictvím Internetu realizují metodu “učení kdekoliv a kdykoliv”
- díky Internetu jsou motivováni k poznávání i mimo proces vyučování, Internet jim nabízí možnost pro celoživotní vzdělávání

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivity učení a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na Internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Informatiky společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky, aby se učili vyhledávat a třídit informace, interpretovat je na základě pochopení jejich obsahu a významu
- vede žáky, aby se učili ovládat základní funkce některých programů, získané poznatky pak aplikuje při řešení praktických problémů v různých předmětech. Tím, že žáci vyhledávají informace podle pokynů vyučujícího, dané informace zpracovávají v konkrétních pracích
- vede žáky k dovednostem pracovat s informačními a komunikačními technologiemi, využívá je v ostatních vzdělávacích oblastech
- tištěné i digitální dokumenty používá jako zdroje informací
- umožňuje nalézat spolehlivé aktuální informace z většího množství zdrojů, informační a komunikační technologie racionalizují práci

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky, aby se učili získané poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života
- vede žáky k tomu, aby ověřovali věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzovali jejich závažnost a vzájemnou návaznost; tím, že informace vyhodnocuje, zpracovává, při vyhledávání na Internetu používá vhodné cesty

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- podporuje žáky k tomu, aby naslouchali, ptali se, formulovali otázky, vysvětlovali, vedli dialog, chápali postoje a záměry účastníků komunikace, reagovali odpovídajícím způsobem
- vede žáky k tomu, aby dokázali odeslat a přijmout zprávu s přílohou, dokázali uložit informace z webu a dále je zpracovali
- vede žáky k tomu, aby využívali úsporných a formalizovaných způsobů komunikace a prezentovali, tím podporuje logicky uspořádané a přesné způsoby vyjadřování
- vede žáky k tomu, aby využívali informační a komunikační technologie ke snazší, rychlejší a spolehlivější výměně informací

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- učí žáky spolupracovat a pracovat v pracovní skupině podle svých schopností a na základě poznání nebo přijetí své role, vyjednává a hledá kompromisní řešení, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- vede žáky k tomu, aby třídili a zpracovávali informace. Tím, že řeší jednoduché pracovní úkoly za pomoci vhodně vybraného programu, promýšlí nejvhodnější pracovní postupy z hlediska očekávaného výsledku a volí odpovídající technologie

Kompetence občanské:

Učitel:

- učí žáky rozhodovat zodpovědně podle dané situace, respektovat přesvědčení druhých lidí a učí žáky zodpovědnosti

Kompetence pracovní:

Učitel:

- seznamuje žáky se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zásady hygieny práce, zásady zdravého pracovního prostředí, tím, že žák dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové podmínky
- učí žáky využívat získané znalosti a zkušenosti v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost

Vyučovací předmět Informatika se realizuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Informatika				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	0	0	0	1	1

Výuka probíhá v počítačové učebně.

4. ročník

ZÁKLADNÍ POJMY			
ICT – 5- 1- 01 <i>využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periférií</i>	pracuje s myší a orientuje se na klávesnici	Práce s klávesnicí a myšíčásti klávesnicepojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj smyslového vnímání, cvičení pozornosti)
ICT- 5- 1- 02 <i>respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady</i>	pojmenuje základní počítačovou sestavu, periférie	klávesnice, monitor, myš, tiskárna, vlastní počítačvýukové programy	
ICT- 5- 1- 03 <i>chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</i>	zná rizika práce s počítačem,ví, na koho se obrátit v případě závady počítačeumí si vytvořit složku a uložit do ní vytvořená data, umí je zálohovat	péče o počítač, zásady hygieny práce s počítačemorganizace dat na diskusložky, soubory a práce s nimi	

TEXTOVÝ EDITOR			
ICT- 5- 3- 01 <i>pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru</i>	• dokáže napsat krátký text • otevře existující soubor a upraví jej • umí vložit a umístit do textu obrázek	Uložení a otevření souboru Pohyb v dokumentu Označení části textu Kopírování a přesun části textu Psaní a oprava textu Písmo – typ, velikost, barva, tučné, kurzíva Vložení obrázku Zarovnání odstavce	OSV 5- Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích)

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

ICT – 5- 2- 01 <i>při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</i>	• dokáže vyhledat stránku s určitým tématem	• Pohyb na webu- přes hypertextový odkaz, známá adresa	OSV 11- Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne)
ICT- 5- 2- 02 <i>vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</i>	• ověřování vyhledaných informací	• Prohlížeč www stránek ◦ Práce s multimediální encyklopedií • Dětské portály	VMEGS 1- Evropa a svět nás zajímá (hodnotí vliv současného dění ve světě na svou osobu, na místo, kde žije, a na dění v ČR)
ICT- 5- 2- 03 <i>komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</i>	• dokáže napsat zprávu, přečíst a smazat zprávu	• Elektronická pošta • Spuštění poštovního programu • Odesílání, čtení a mazání zpráv	VMEGS 2- Objevujeme Evropu a svět (porovná způsob života lidí nyní a v minulosti a v různých kulturách) VMEGS 3- Jsme Evropané (vyhledává informace o sobě a své rodině a o místě, kde žije, porovnává je a dává do souvislosti s tím, co se dozvídá od ostatních a z dalších zdrojů o světě a aktuálním dění) OSV 8- Komunikace (osvojí si specifické komunikační dovednosti, prezentace názorů)

5. ročník

ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</i> <i>ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady</i> <i>ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím</i>	• pojmenuje a rozpozná základní části počítače a jeho periferie • umí bezpečně zapnout a vypnout počítač • aplikuje základní zásady a principy práce s počítačem • využívá školní síť a software	• bezpečnost práce s počítačem • základní pojmy výpočetní techniky • základní části počítače • hardware, software • externí zařízení počítače • typy počítačů • ukládání dat • spouštění programu	OSV 1- Rozvoj schopnosti poznávání (rozvoj smyslového vnímání, cvičení pozornosti)

VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty</i> <i>ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích</i> <i>ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</i>	• seznámí se principy fungování počítačové sítě internet • ovládá některý z internetových prohlížečů • vyhledává potřebné informace na internetu • seznámí se s principy emailové komunikace, ochranou dat • seznámí se s principy bezpečné práce s internetem • učí se kriticky přistupovat k informacím na internetu	• základní pojmy internetu • zásady bezpečnosti práce s internetem • internetový prohlížeč • vyhledávání na internetu • kopírování dat • porovnávání informací • zjednodušování informací • e-mail • využívání internetových aplikací	OSV 11- Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne) OSV 5- Kreativita (tvořivost v mezilidských vztazích) OSV 8- Komunikace (osvojí si specifické komunikační dovednosti, prezentace názorů) OSV 11- Hodnoty, postoje, praktická etika (dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne) VMEGS 1- Evropa a svět nás zajímá (

		hodnotí vliv současného dění ve světě na svou osobu, na místo, kde žije, a na dění v ČR) VMEGS 2- Objevujeme Evropu a svět (porovná způsob života lidí nyní a v minulosti a v různých kulturách) VMEGS 3- Jsme Evropané (vyhledává informace o sobě a své rodině a o místě, kde žije, porovnává je a dává do souvislosti s tím, co se dozvídá od ostatních a z dalších zdrojů o světě a aktuálním dění) MDV1 - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pracuje s informacemi) MDV2 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality MDV3 - Stavba mediálního sdělení MDV4 - Vnímání autora mediálních sdělení VL, PŘ ČJ E

ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru</i>	• seznámí se se základními funkcemi a principy práce s textovým editorem • seznámí se základními principy úpravy textu • upravuje text • vkládá a upravuje obrázky • namaluje jednoduchý obrázek	• editace textu • formátování textu • práce se soubory - ukládání tabulky • vkládání a úprava obrázků • zpracování fotografií • malování • prezentace	OSV 5- Kreativita (tvoří výstupy vizuálně a obsahově originální) MDV5 - Fungování a vliv médií ve společnosti MDV6 - Tvorba mediálního sdělení (vytváří vlastní texty) ČJ AJ VV

- ukládá a upravuje fotografie
- seznámí se s principy prezentace, vytváří prezentace

- vytváření učebních pomůcek
- zpracování látky ostatních předmětů

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce ***Vyučovací předmět Pracovní činnosti***

Charakteristika vyučovacího předmětu

V předmětu Pracovní činnosti je realizován obsah vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**.

Oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Člověk a svět práce** je v RVP ZV rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy:

- *Práce s drobným materiálem,*
- *Konstrukční činnosti,*
- *Pěstivelské práce,*
- *Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné.*

Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výuka probíhá ve odborných školní dílně, ve třídě a na školním pozemku. Žáci také využívají pracovní informatiky s přístupem na Internet.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů,
- náradí a pomůcek při práci i v běžném životě

- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a
 - životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost
 - uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka Pracovních činností přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto

Kompetence k učení:

Učitel:

- **podporuje u žáků** plánování, organizování a řízení vlastní práce
- umožňuje žákům získávat různými způsoby informace o dalším studiu a povoláních

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- poskytuje potřebné informace, vede diskusi žáků při řešení problémů, dává žákům dostatečný prostor pro samostatnou tvořivou práci

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- průběžně seznamuje žáky s potřebnými texty a způsobem čtení technických výkresů, práce žáků je závislá na porozumění textům a „přečtení“ technického výkresu

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- přesně vymezí rozsah práce pro skupinu žáků, pomáhá rozdělit pracovní role ve skupině, poskytne pomoc, pokud o ni žáci požádají, výstižně a objektivně zhodnotí práci skupiny i jednotlivých členů

Kompetence občanské:

Učitel:

- při vhodných příležitostech seznamuje žáky s problémy životního prostředí, vštěpuje žákům principy chování vedoucí k trvale udržitelnému rozvoji

Kompetence pracovní:

Učitel:

- seznámí žáky s bezpečností práce, s řádem odborných pracoven, dílen i pozemků
- dbá na to, aby používané nástroje a vybavení nebyly poškozené nebo nebezpečné, žáci jsou informováni o dalších možnostech studia, jsou seznámeni se základy podnikání

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se realizuje v 1.- 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Pracovní činnosti				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

1., 2. a 3. ročník – 1. období

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	• získává pracovní dovednosti a návyky při pracích s různým materiálem • mačká, trhá, vystřihuje, lepí, skládá, vytrhává papír • sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena... • vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ • opracovává a aranžuje přírodniny • spojuje jednotlivé materiály – svazuje, lepí • umí pracovat se šablonou • učí se zacházet s různými nástroji • modeluje tvary podle předlohy • poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě • zvládá navléknout jehlu a udělat uzel • učí se různé druhy stehů, přišívání knoflíků • seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi, některé si vyzkouší • udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti • citlivě přistupuje ke své práci	• vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití • lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV1 – poznává různé materiály, techniky a postupy práce OSV5 – kreativní přístup k tvoření

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	a okolí • spolupracuje ve dvojicích a větších skupinách • pracuje tvořivě a samostatně		
<i>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</i>	• pracuje podle slovního návodu i tištěné předlohy • zvládá jednoduché pracovní postupy • učí se respektovat požadavky bezpečnosti a hygieny práce • umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti	• jednoduché pracovní postupy, organizace práce	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<i>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i>	• staví a sestavuje • montuje a demontuje	• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	OSV5 – kreativita
PĚSTITELSKÉ PRACE			
<i>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování</i>	• pozoruje dění v přírodě, své pozorování zaznamenává (obrázky či slovně) a vyhodnocuje	• pozorování přírody, zaznamenávání a zhodnocení výsledků	OSV1 – pozorování přírody
<i>ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny</i>	• učí se základním pěstitelským činnostem – pletí, zalévání, mulčování... • učí se zacházet se zahradním náčiním • seje, sází • stará se o nenáročné rostliny (uvnitř i venku)	• pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) • péče o pokojové rostliny	ENV2 – základní podmínky pro pěstování rostlin ENV4 – vztah člověka k prostředí – péče o školní zahradu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování</i>	• orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví tabuli pro jednoduché stolování	• jednoduchá úprava stolu	
<i>ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</i>	• chová se vhodně při stolování • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• pravidla správného stolování	

4. a 5. ročník – 2. období

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM			
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	• získává pracovní dovednosti a návyky při pracích s různým materiálem • mačká, trhá, vystřihuje, lepí, skládá papír, vyřezává a děruje karton • sbírá, třídí, suší rostliny, listy, semena... • vyhledává a dotváří přírodniny na základě představ • opracovává a aranžuje přírodniny • spojuje jednotlivé materiály – svazuje, lepí, sešívá • tvaruje drát • umí pracovat se šablonou • zvládá jednoduché opracování dřeva, zatlouká hřebíky • modeluje tvary podle předlohy • poznává různé druhy textilií a získává poznatky o jejich výrobě • zvládá navléknout jehlu a udělat uzel • umí různé druhy stehů • přišije knoflík • má základní poznatky o tkaní, háčkování, batice • vyrábí doplňky, ozdoby, přívěsky...	• vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) • jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	OSV1 – poznává různé materiály, techniky a postupy práce OSV5 – kreativní přístup k tvoření

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	• seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi, některé si vyzkouší • citlivě přistupuje ke své práci a okolí • spolupracuje ve dvojicích a větších skupinách • pracuje tvořivě a samostatně • umí zhodnotit výsledek své pracovní činnosti		
<i>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</i>	• seznamuje se s lidovými zvyky a tradicemi, některé si vyzkouší • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • zná historii českých svátků a zvyklostí	• lidové zvyky, tradice, řemesla	OSV1 – poznává zvyky a tradice
<i>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i>	• učí se zacházet s různými nástroji a nářadím a volit ho vzhledem k použitému materiálu	• pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
<i>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	• udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti • respektuje zásady bezpečnosti práce • respektuje základní hygienické návyky • je schopen poskytnout první pomoc	• zásady hygieny a bezpečnosti práce • první pomoc	
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI			
<i>ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž</i>	• provádí jednoduchou montáž a demontáž	• stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování	OSV5 – kreativita

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>a demontáž</i>		modelů	
<i>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i>	pracuje podle slovního návodu, jednoduchého náčrtu	práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
<i>ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</i>	udržuje pořádek a čistotu na svém pracovišti respektuje zásady bezpečnosti práce respektuje základní hygienické návyky je schopen poskytnout první pomoc	zásady hygieny a bezpečnosti práce první pomoc	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE			
<i>ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</i>	provádí jednoduché pěstitelské činnosti samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	základní podmínky pro pěstování rostlin půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	OSV1 – pozorování přírody
<i>ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</i>	pěstuje a ošetřuje rostliny vegetativní množení rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie podílí se na ochraně a tvorbě životního prostředí	pěstování pokojových rostlin pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)	ENV2 – základní podmínky pro pěstování rostlin ENV4 – vztah člověka k prostředí – péče o školní zahradu
<i>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i>	umí zacházet s různým nářadím a nástroji volí vhodné pracovní nástroje	nástroje, náčiní a pomůcky používané v pěstitelství	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	a náčiní vzhledem k dané činnosti		
<i>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu</i>	• respektuje zásady hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu	• rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
PŘÍPRAVA POKRMŮ			
<i>ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně</i>	• orientuje se v základním vybavení kuchyně	• základní vybavení kuchyně	
<i>ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm</i>	• připraví tabuli pro stolování • zvládne samostatně připravit jednoduché pokrmy • zná zásady zdravé výživy • učí se zásadám uchovávání a zpracování potravin	• výběr, nákup a skladování potravin	
<i>ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</i>	• chová se vhodně při stolování • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	• jednoduchá úprava stolu • pravidla správného stolování	
<i>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</i>	• udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni	• zásady hygieny a bezpečnosti práce • první pomoc	

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vyučovací předmět Hudební výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Hudební výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti oboru hudební výchova. V počáteční etapě základního vzdělání si klade hudební výchova za cíl vzbudit zájem žáka o setkávání s hudbou a rozvíjet jeho elementární hudební dovednosti prostřednictvím pěveckých, rytmických, poslechových, instrumentálních a pohybových činností. Hudební výchova je charakterizována jako činnostní, tvořivý proces. Základem je hra, která poskytuje prostor pro uplatnění dětské aktivity, spontánnosti i vlastního experimentování.

Ve vzdělávacím předmětu hudební výchova směřujeme výuku specificky s ohledem na vrozené hudební vlohy každého žáka k :

- rozvoji hudebního sluchu
- rozvoji hudebního a emocionálního citění
- objevování souvislostí mezi slovním a hudebním rytmem a pohybovým vyjádřením (pohyb je prostředkem pro rozvíjení všech hudebních činností)
- práci s hudebně nerozvinutými žáky
- postupnému vytváření a upevňování základních pěveckých návyků

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace;
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, citění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností;
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života;
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Společné výchovné a vzdělávací strategie k rozvoji klíčových kompetencí

Výuka hudební výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto

Kompetence k učení:

Učitel:

- žáka seznamuje se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností (hlasové, rytmické, instrumentální, poslechové, pohybové) a vše podpoří osobním příkladem

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- snaží se najít příčiny neúspěchu a citlivým přístupem za pomoci dětského kolektivu je pomáhá odstraňovat a následně rozvíjet kvalitu hlasových, pohybových dovedností jedince
- podpoří žáka důvěrou

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- učí žáka porozumět a pracovat s notovým záznamem
- vysvětlí a na konkrétních příkladech ukáže, že skladba nebo píseň může být i osobním sdělením, poselstvím pro druhé

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vybírá vhodné hudebně pohybové hry s rytmicko melodickým doprovodem
- připravuje různé soutěže, kvízy, které vyžadují práci ve skupině
- pomáhá žákovi získat pocit potřebnosti, důležitosti, sebedůvěry

Kompetence občanské:

Učitel:

- navštěvuje se žáky hudební besedy, divadelní představení
- zajistí návštěvu koncertu v ZUŠ, připravuje se žáky veřejná vystoupení pro rodiče, pro děti z mateřské školky, pro staré lidi v domech

s pečovatelskou službou apod.

Kompetence pracovní:

Učitel:

- seznamuje žáky se základy hlasové hygieny
- učí správnému držení těla při zpěvu
- demonstruje mu možnosti práce s lidským hlasem

Vyučovací předmět Hudební výchova se realizuje v 1.- 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Hudební výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	1	1

1. ročník - 1. období

Cílové zaměření předmětu v 1. ročníku

Vzdělávání v předmětu v 1. ročníku směřuje k:

- žák se učí hravou formou pracovat s dechem, hlasem, učí se tvořit hlavový tón
- žák je veden k čistému a rytmicky přesnému zpěvu intonačně jednoduchých písní
- učí se sluchem postihnout správné znění svého hlasu i svých spolužáků
- rytmizace a melodizace textu vede k pochopení, že se dá lidská řeč zapsat i v jiné podobě než slovní
- učí se poznávat rytmicko melodické nástroje Orffovského instrumentáře a seznámí se s nejjednoduššími technikami doprovodu, učí se jednoduchými pohybovými prvky vyjádřit průběh melodie, zaznamenat rytmické a tempové změny

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i>	Žák: • Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem • Vokálně interpretuje vybrané písně • Zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje • Zpívá jednoduchý lidový dvojhlas • Prakticky si osvojuje estetické kulturní hodnoty • Dosahuje jednotné hlasové polohy celé třídy • Dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost	Vokální činnosti: • zásady hlasové hygieny • hlasová, dechová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) • zpěv intonačně jednoduchých písní v rozsahu jednočárkované oktávy • intonace • melodizace říkadel • individuální práce s „nezpěváky“	MKV 1- Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení)
<i>HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i>	• Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem • Rozvíjí hlavový tón, rozšiřuje hlasový rozsah • Uvědoměle pracuje s notami v jednočárkované oktávě • Rozlišuje základní změny dynamiky / p - mf	Rytmické činnosti: • rytmus, metrum, pulsace písně • rytmizace slov, slovních spojení, říkadel • jednoduchý rytmický doprovod • Orffovy hudební nástroje	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	- f / • Odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje sílu zvuku • Zpívá jednotlivé fráze na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen • Manipuluje s hudebním materiálem • Rytmizuje říkadla • Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu (hra na ozvěnu, hra na tělo aj.)		
<i>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	• Aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu • Pamatuje si části melodie • Rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů • Vytváří si elementární představu o skladbách určených dětem • Rozlišuje hudebně protikladné melodické části	Poslechové činnosti: • tón – zvuk • rozlišení změny výšky tónu • analýza průběhu melodie (stoupá, klesá, opakované tóny) • učitelův vzorový přednes písně • hudební pohádky	VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
<i>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	• Reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře • Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu	Hudebně teoretické znalosti: • pojmy: notová osnova, houslový klíč • vlastnosti tónu (délka, výška, síla, barva) • grafický zápis melodie.	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	Hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování znějící hudby Podle hudebních podnětů střídá rozličné pohybové prvky	Hudebně pohybové činnosti: správné držení těla rytmická chůze, běh posunný krok dětské lidové hry kolový tanec (mazurka)	
<i>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	Hrou na dětské hudební nástroje doplňuje zpěv Doprovází spolužáky rytmicky, hraje jednoduchý doprovod při mezihrách	Instrumentální činnosti: hra na dětské zvonkohry jednoduché ostinátní doprovody na Orffovy hudební nástroje	OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality, tvořivost v mezilidských vztazích)

2. ročník - 1. období

Vzdělávání v předmětu v 2. ročníku směřuje k:

- získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
- k intonačně čistému a rytmicky přesnému zpěvu písně
- schopnosti převádět lidskou řeč do rytmu a melodie, graficky ji zapsat (rytmizace a melodizace říkadel)
- rozvíjení tvořivosti, rytmického a harmonického cítění pomocí hry na dětské rytmicko-melodické nástroje Orffovského instrumentáře
- schopnosti pohybem reagovat na hudbu, osvojují si základní pohybové dovednosti
- seznámení s výrazovými prostředky hudby pomocí hudebních pohádek

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i>	Žák: Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: • Vokálně interpretuje vybrané písně v rozsahu kvinty • Zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje • Zpívá jednoduchý lidový dvojhlas • Prakticky si osvojuje estetické kulturní hodnoty • Dosahuje jednotné hlasové polohy celé třídy • Dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost	Vokální činnosti: • Zásady hlasové hygieny • Dechová, hlasová, artikulační cvičení (tvoření hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu) • Lidová píseň • Umělá píseň • Melodizace říkadel pomocí intonačních modelů • Intonace: durový trojzvuk • Individuální práce s „nezpěváky“	MKV 1- Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení)
<i>HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i>	• Reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře • Hrou na dětské hudební nástroje doplňuje zpěv durové a zčásti molové	Rytmické činnosti: • Rytmus, metrum, pulsace • Rytmizace slov, slovních spojení, říkadel • Jednoduché ostinátní doprovody • Orffovy hudební nástroje	OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality, tvořivost v mezilidských vztazích)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	řady • Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu • Doprovází spolužáky rytmicky, hraje jednoduchý doprovod při mezihrách		
<i>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	• Aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu • Pamatuje si části melodie • Rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů • Vytváří si elementární představu o skladbách určených dětem • Rozlišuje hudebně protikladné melodické části	Poslechové činnosti: • Sluchová analýza průběhu melodie • Rozlišení vzdáleností mezi tóny • Výrazové prostředky hudby • krátké poslechové skladby • Pojmy: smutně - vesele, rychle - pomalu, krátce – dlouze • Poznávání nejběžnějších hudebních nástrojů	
<i>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: • Rozvíjí hlavový tón, rozšiřuje hlasový rozsah • Uvědoměle pracuje s notami v jednočárkované oktávě • Rozlišuje základní změny dynamiky / p - mf - f / • Odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje sílu zvuku • Zpívá jednotlivé fráze na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen • Manipuluje s hudebním materiálem • Rytmizuje říkadla	Hudebně teoretické znalosti: • Takt, taktová čára, označení taktu • 2/4, 3/4 • Taktování 2/4 taktu • Dynamická znaménka p – f • Grafický zápis melodie	VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie</i>	• Podle hudebních podnětů střídá rozličné pohybové prvky • Hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování znějící hudby	Hudebně pohybové činnosti: • Správné držení těla • Hudebně pohybové a taneční hry • Poskok, cval	OSV 9- Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality, tvořivost v mezilidských vztazích) OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).

3. ročník - 1. období

Vzdělávání v předmětu v 3. ročníku směřuje k:

- získávání správných dechových, pěveckých a intonačních návyků, dovedností
- dovednosti intonovat píseň s melodickou oporou hudebního nástroje na základě individuálních schopností
- získání zkušeností se čtením notového zápisu, učí se základním prvkům notopisu
- poznávání výrazových prostředků hudby (tempové, dynamické změny)
- nácvičku jednoduché, nenáročné techniky hry na dětské nástroje Orffovského instrumentáře
- seznámení s lidovým tancem a s jednoduchými tanečními kroky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase</i>	<i>Žák:</i> Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: • Vokálně interpretuje vybrané písně v rozsahu kvinty • Zpívá vázaně, správně dýchá a intonuje • Zpívá jednoduchý lidový dvojhlas • Prakticky si osvojuje estetické kulturní hodnoty • Dosahuje jednotné hlasové polohy celé třídy • Dodržuje při zpěvu správné držení těla, zpívá uvolněně, dbá na správnou výslovnost • Rozvíjí hlavový tón, rozšiřuje hlasový rozsah • Uvědoměle pracuje s notami v jednočárkované oktávě • Rozlišuje základní změny dynamiky / p - mf - f / • Odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy, rozlišuje sílu zvuku	Vokální činnosti: • Zásady hlasové hygieny • Dechová, hlasová, artikulační cvičení • upevňování hlavového tónu, rozšiřování hlasového rozsahu, měkké nasazení tónu, vázání tónů, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov • Lidová píse • Umělá píse • Populární píseň pro dět • Melodizace říkadél pomocí intonačních modelů • Intonace: pětitónová stupnicová durová řada, opakované tóny • Individuální práce s „nezpěváky“	MKV 1- Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	Zpívá jednotlivé fráze na jeden dech, nehlučně vdechuje bez zvedání ramen Manipuluje s hudebním materiálem		
<i>HV-3-1-02</i> <i>rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem</i> <i>HV-3-1-03</i> <i>využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</i>	Vokálně interpretuje vybrané písně a skladby, pracuje s hlasem: Rytmizuje říkadla Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu (hra na ozvěnu, hra na tělo) Reprodukuje motivy, témata jednoduchých skladiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře	Rytmické činnosti: Rytmus, metrum, doprovod písně Hra otázka – odpověď (příprava pro pochopení písňové hudební formy) Rytmizace říkadel Ostinátní rytmické doprovody Orffovy hudební nástroje	OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality, tvořivost v mezilidských vztazích)
<i>HV-3-1-06</i> <i>r rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</i>	Hrou na dětské hudební nástroje doplňuje zpěv durové a zčásti molové řady Tvořivě obměňuje rytmické a melodické motivy v hudebním dialogu Doprovází spolužáky rytmicky, hraje jednoduchý doprovod při mezíhrách	Poslechové činnosti: Sluchová analýza průběhu melodie písně, skladby Rozlišení tempových, dynamických změn, barvy hudebního nástroje Sluchové rozlišení dur - moll tóniny Skladba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální Hudební forma: rondo	VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
<i>HV-3-1-05</i> <i>rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</i>	Aktivně vnímá jednoduchou instrumentální a vokální skladbu Pamatuje si části melodie Rozlišuje zvukovou barvu vybraných nástrojů Vytváří si elementární představu o skladbách určených dětem Rozlišuje hudebně protikladné melodické části	Hudebně teoretické znalosti: Takt $4/4 = C$ Taktování $3/4$ taktu Hodnoty not a pomlka (čtvrt'ová, půlová, celá, osminová) Psaní not na linky, do mezer Pojmy: repetice, legato, zesilovat, zeslabovat	OSV 9 - Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku</i>	• Podle hudebních podnětů střídá rozličné pohybové prvky • Hrou na tělo vyjadřuje zesilování a zeslabování, zrychlení a zpomalování znějící hudby	Hudebně pohybové činnosti: • Hudebně pohybové a taneční hry • Orientace v prostoru, pohyb ve dvojicích • Krokové, běhové etudy	OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).

4. ročník - 2. období

Vzdělávání v předmětu ve 4. ročníku směřuje k:

- upevňování návyků správné hlasové hygieny
- intonačně čisté a rytmicky přesné interpretaci písně
- vytváření základů dvojhlasého zpěvu (kánon, držené prodlevové tóny), i s oporou melodického nástroje
- dalšímu prohloubení znalostí o hudbě českých i světových skladatelů
- k seznámení se základy hudební teorie, k dovednosti orientovat se v notovém zápise
- ke schopnosti pohybem sdělovat své pocity, nálady

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
HV- 5- 1- 01 <i>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i> HV-5-1-02 <i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</i>	• interpretuje obtížnější písně ve větším hlasovém rozsahu dle svých věkových a individuálních možností • dle svých individuálních dispozic vytleskává jednoduché rytmy a vytváří melodii a rytmus na zadané texty. • Intonuje jednoduchou melodii • doplňuje zpěv hrou na rytmické nástroje, vyťukává dle vzoru učitele notu celou, půlovou a osminovou	• Hlasová hygiena • Dechová, hlasová, artikulační cvičení (rozšiřování hlasového rozsahu, vyrovnávání vokálů, hudební dělení slov, frázování) • Lidová píseň (jednohlas, dvojhlas – kánon) • Umělá píseň • Populární píseň pro děti • Melodizace textu • Intonace: model edec, čtyřzvuk, spodní 5. stupeň • Nota čtvrtěová s tečkou • Předtaktí • Taktování 4/4 = C taktu • Hudební abeceda • Rytmický zápis čtyřtaktí jednoduché lidové písně • Hra na dětské hudební nástroje Orffovského instrumentáře, vytváření přede hry, jednoduchého ostinátního	OSV 1- Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení) OSV 8- Komunikace (řeč těla) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity: pružnosti nápadů, originality, tvořivost v mezilidských vztazích) VMEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy ENV 4: Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
		doprovodu písně, dohry	
<i>HV-5-1-03</i> využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodu hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní <i>HV- 5- 1- 04</i> rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby <i>HV- 5- 1- 05</i> vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	doplňuje zpěv hrou na rytmické nástroje, vytukává dle vzoru učitele notu celou, půlovou a osminovou rozebírá dle svých možností jednoduché hudební formy rozebírá dle svých možností jednoduché hudební formy vytukává nebo vytleskává jednoduché přede hry, mezihry a dohry	Rytmus, metrum, doprovod písně Předvěti závětí Rytmizace říkadel Rytmické doprovody písní (Orffovy hudební nástroje) Pohybové ztvárnění rytmu, melodie, dynamiky (hudební motiv, perioda, hudební věta)	OSV 8- Komunikace (řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální: technika řeči, výraz) OSV 9- Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.)
<i>HV- 5- 1- 06</i> rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické změny	dokáže rozpoznat některé hudební výrazové prostředky	Sluchové: rozlišení melodické, rytmické tempové, dynamické změny Výrazové prostředky hudby Hudební nástroje Kratší skladby českých i světových skladatelů	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení OSV 4: Psychohygienu: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace MV 5: Fungování a vliv médií ve společnosti: vliv médií na kulturu

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</i>	• využívá taneční kroky a pohybu celého těla k vyjádření hudby pohybem	• Taneční hry • Lidový tanec (polka) • Poskočný krok	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne.) OSV 4- Psychohygiena (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace) OSV 5- Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost) OSV 8- Komunikace (řeč těla, řeč zvuků a slov, dovednosti pro sdělování verbální i neverbální, pohybová technika, výraz). OSV 9- Kooperace a kompetice (dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky.) MKV 1- Kulturní diference (člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika; poznávání vlastního kulturního zakotvení)

5. ročník – 2. období

Vzdělávání v předmětu v 5. ročníku směřuje k:

- upevňování návyků v oblasti hlasového výcviku, hlasové hygieny
- upevňování intonačních dovedností a jejich využití při nácviu intonačně jednoduché písně nebo její části
- využití individuálních instrumentálních dovedností při doprovodu písně (žáci navštěvující ZUŠ)
- schopnosti zapsat jednoduchou slyšenou melodii, rytmus
- poznávání děl našich i světových hudebních skladatelů
- orientaci v hudebních žánrech (klasická hudba, chrámová hudba, jazz, spirituál, country)
- pronikání do struktury skladeb (písňová hudební forma)
- schopnosti vyjádřit své pocity a nálady při poslechu konkrétní skladby
- schopnosti umět tyto pocity a nálady vyjádřit i pohybem

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>HV- 5- 1- 01</i> <i>zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</i> <i>HV-5-1-02</i> <i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí</i>	• interpretuje obtížnější písně ve větším hlasovém rozsahu dle svých věkových a individuálních možností • intonuje jednoduchou melodii • rytmicky tančí dle svých individuálních schopností	• Hlasová hygiena • Dechová, hlasová, artikulační cvičení • (rozšiřování hlasového rozsahu, vyrovnávání vokálů, frázování) • Lidová píseň (dvojhlas kánon, držené tóny, lidový dvojhlas, quodlibet - zpěv 2 či více písní současně) • Umělá píseň • Populární píseň pro děti • Lidová píseň jiných národů • Melodizace textu • Intonace: obraty trojzvuku, orientace v durové tónině v rámci zvládnutých intonačních modelů	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení OSV 4: Psychohygiena: dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; uvolnění relaxace OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz). MEGS 1: Evropa a svět nás zajímá: naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích; lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy ENV 4: Vztah člověka k prostředí: prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>not</i>			zdraví)
HV- 5- 1- 03 <i>využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</i> HV- 5- 1- 05 <i>vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</i>	doplňuje zpěv hrou na rytmické nástroje, vytřukává dle vzoru učitele notu celou, půlovou a osminovou, rytmicky správně doprovází píseň, doprovod si sám připraví vytřukává nebo vytleskává jednoduché přehry, mezihry a dohry	Rytmizace textu Synkopa, ligatura Předvětí - závětí Jednoduché ostinátní doprovody písní (Orffovy hudební nástroje)	OSV 1: Rozvoj schopností poznávání: cvičení smyslového vnímání, pozornosti soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení OSV 5: Kreativita: cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality), tvořivost v mezilidských vztazích OSV 8: Komunikace: řeč těla, řeč zvuků a slov; dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči a vokálního projevu, výraz).

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Vyučovací předmět Výtvarná výchova

V předmětu Výtvarná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura, oboru Výtvarná výchova a část obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, oboru Člověk a svět práce, Využití digitálních technologií. Výuka výtvarné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti Umění a kultura přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k orientaci v oblasti vizuální kultury, která se jich bezprostředně dotýká, a to jak v rámci zprostředkování školou, tak i s přesahem do každodenního života
- přivádí žáky do světa vizuálního vyjadřování v roli tvůrců i příjemců
- učí je porovnávat různé druhy vizuálního vyjadřování z hlediska jejich kontextu, účelu i estetického působení, vřazovat poznatky ze světa výtvarného umění a širší vizuální kultury do vlastního systému chápání a užívání symbolické výtvarné řeči a na základě toho jim pomáhá si vytvářet komplexnější pohled především na společenské a kulturní jevy
- vede žáky k tvořivému zpracovávání podnětů ze svého okolí, k experimentování s výtvarnými materiály a vyjadřovacími prostředky a k vyhledávání nejvhodnějších forem pro vyjádření svých zážitků, k porovnávání výsledků své práce s výsledky práce ostatních a k vytváření úsudku o vlastním výtvarném vyjadřování

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede k samostatnému hledání možností řešení výtvarných úkolů s využitím všech dostupných informací, prostředků a technik
- pobízí k experimentování a k nacházení osobitého a individuálního řešení zadaného úkolu
- vede žáky k vědomí odpovědnosti za vlastní dílo jako součásti osobní výpovědi

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede žáky k vysvětlování a obhajování svého pojetí výtvarného úkolu
- rozvíjí dovednost vyslechnout v diskusi názor ostatních a vyslovit a obhájit vlastní názor na práci druhého i na díla a produkty z oblasti

výtvarného umění a obecné vizuální kultury

- vede k vědomému využívání postupů, technik a materiálů z široké oblasti vizuálního vyjadřování pro vlastní tvůrčí vyjádření v rámci zadaných úkolů i pro vyjádření vlastní osobní výpovědi
- vede k tvořivému hledání různých způsobů vizuálního vyjádření a jejich kombinací

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede k práci ve dvojici i ve skupině, učí žáky vnímat svou roli a své místo v pracovní skupině, ocenit svůj přínos ke zdatu společné práce
- učí vyslovit a obhájit svůj názor a stanovisko a současně přijmout, pochopit a respektovat odlišný názor druhého
- poskytuje prostor k prezentaci vlastní práce a vyslovení svého názoru, i když je v rozporu se stanoviskem většiny, učí žáky přijmout i kritiku a nesouhlas

Kompetence občanské:

Učitel:

- učí v diskusích i přímo vnímáním výtvarných děl vnímat emoce, postoje a přesvědčení druhých, respektovat jejich odlišnost a přijímat je jako další z mnoha možností, hájit právo druhých na vyjádření odlišného názoru a přijímat i dílo, jež mu není blízké, jako svébytné vyjádření zasluhující si úctu a pozornost
- učí vnímat tvorbu vlastní i druhých lidí jako jedinečný výsledek duševního úsilí a práce, propojující naši současnou kulturu s jejím historickým základem

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vytváří možnosti pro osvojení základních dovedností i pro samostatnou práci

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se realizuje v 1.- 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Výtvarná výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	1	1	1	2	2

1., 2. a 3. ročník – 1. období

Vzdělávání v předmětu v 1. období směřuje k:

- Vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla.
- Samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě.
- Kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků.
- Vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti.
- Naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi.
- Účinné spolupráci ve skupině.
- Vytváření si pozitivní představy o sobě samém .
- Pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost.
- *Bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby.*

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i>	• rozeznává barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je v přirovnání • rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je pojmenovat a použít ve vlastním obrazném vyjádření • pomocí přiřazení a přirovnání dovede charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt) • dovede pojmenovat a charakterizovat prvky použité ve vlastním vyjádření a jednoduše zdůvodnit jejich užití • charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření • kresba a malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce • malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické a sochařské techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině	<i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita
<i>VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém</i>	• vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa • dovede využít vlastní zkušenost	<i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> • reflexe a vztahy zrakového	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí

uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření • využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty • dovede se vyjádřit i slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu • vnímá pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek • uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru i exteriéru budov a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci • vnímá a vyjadřuje proměny prostředí (počasí, světlo, teplo, den, noc) a nálady (radost, smutek, přátelství, osamělost) • k situaci, vyjádřené vlastním výtvarným projevem dovede vyprávět příběh. Citlivě a pozorně naslouchá příběhům ostatních	vnímání ke vnímání ostatními smysly — vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama <i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama • přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	OSV5 – kreativita OSV8 – komunikace: řeč těla, zvuků a slov, předmětů a prostředí
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	• dovede vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový • uvědomuje si specifika vnímání	<i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –	OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita

	různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření • rozpozná a slovně vyjádří námět a základní náladu díla; dovede odlišit výraz a náladu zobrazených postav; vnímá a pojmenuje odlišné působení barevného ladění díla. Jednoduše zdůvodní svůj názor • vnímá zásadní odlišnosti v charakteru konkrétních vizuálních produktů určených dětem, rozpozná typický autorský rukopis • dovede jednoduše odůvodnit a svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů • dovede vyslechnout a respektovat odlišný názor na své i cizí dílo • dovede spolupracovat na společném díle ve dvojici i ve skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci • aktivně spolupracuje na vytváření společného prostředí ve třídě	manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby • typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
<i>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností</i>	• uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný • dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní výtvarnou práci - vlastní či jiného autora. • vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry; vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede	<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> • osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita MKV 1- kulturní diference: jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

	argumentovat v debatě • použije postavy či charaktery z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním projevu • dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy, výtvarným vyjádřením nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh		
<i>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	• dovede pomocí výtvarného projevu vyprávět příběh – ilustrace, komiks, obrázkové písmo • je schopen vybrat či upravit již vytvořené umělecké dílo pro interpretaci vlastního prožívání či názoru	<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> • komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita OSV 11 – hodnoty, postoje, praktická etika: analýza vlastních i cizích postojů

4. a 5. ročník – 2. období

Vzdělávání v předmětu v 2. období směřuje k:

- Vyhledávání poznatků a informací o smyslově poznatelném světě a k jejich využití v procesu tvorby a vnímání díla.
- Samostatnému pozorování a využívání získaných výsledků ve vlastní tvorbě.
- Kritickému posuzování děl vlastních i cizích, hledání jejich shodných, podobných a odlišných znaků.
- Vytváření a posilování komunikativních dovedností ve verbální i neverbální oblasti.
- Naslouchání promluvám druhých lidí a jejich porozumění, obhajování svého názoru v diskusi.
- Účinné spolupráci ve skupině.
- Vytváření si pozitivní představy o sobě samém .
- Pozitivnímu postoji k uměleckým dílům a smyslu pro tvořivost.
- Bezpečnému a účinnému používání nástrojů, materiálů a vybavení v rámci vlastní tvorby.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</i>	• rozeznává, pojmenuje a aktivně užívá, barvy v základní škále, kterou má k dispozici; vnímá a pojmenuje odlišné odstíny • porovná, rozliší a pojmenuje světlejší, tmavší, sytější, bledší odstín barvy • rozezná základní plošné a prostorové tvary, dovede je použít ve vlastním vyjádření • porovná a odliší plošné a prostorové tvary podle velikosti a vzájemných vztahů, využije jejich rozdílnosti pro vyjádření vlastního záměru • dovede pojmenovat a charakterizovat základní prvky vizuálně obrazného vyjádření (barva, linie, tvar, povrch, objem, objekt).	<i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	Intuitivně posuzuje důvod jejich užití a hodnotí je z hlediska výrazu díla. • charakterizuje konkrétní barvu, tvar, objem, povrch, objekt a dovede je převést do vlastního vizuálně obrazného vyjádření • využívá rozličné nabídnuté materiály, techniky a formáty • kresba a malba na rozličná témata s využitím nejširší škály barev a odstínů, nástrojů a formátů, individuální i skupinové práce • malba, kresba všemi dostupnými materiály a nástroji, jednoduché grafické techniky, plastické a sochařské techniky, tvorba a instalace objektů, práce individuální, ve dvojici, ve skupině		
<i>VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</i>	• kresba, malba, kombinace technik • koláž • modelování z hlíny, těsta • kašírování • stavby z písku, ze sněhu, z přírodnin	<i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> • uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření	OSV1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita OSV8 – komunikace: řeč těla, zvuků a slov, předmětů a prostředí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</i>	vyjádří podle zadání vlastní zkušenost dovede využít vlastní zkušenost s reálným trojrozměrným světem v různých druzích vizuálního vyjádření vyjadřuje se slovy, pohybem, zvukem, přemístěním nebo proměnou objektu, vědomě kombinuje tyto způsoby vyjádření uvědomuje si a dovede vyjádřit vjemy interiéru, exteriéru a krajiny. Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci dovede vyjádřit situaci, změnu situace, děj, příběh	<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	OSV2 – sebezpoznání a sebezpojetí OSV5 - kreativita
<i>VV-5-1-04 nalézají vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</i>	dovede vyjádřit vjem sluchový, hmatový, dotykový, chuťový či pohybový uvědomuje si specifika vnímání různými smysly, vyhledává nejpřesvědčivější způsoby vyjádření tvoří plošně, objemově i prostorně	<i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> reflexe a vztahy zrakového	OSV2 – sebezpoznání a sebezpojetí OSV5 - kreativita

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
		vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly	
<i>VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</i>	dovede výtvarně vyjádřit své zážitky, představy a pocity kombinuje výtvarné techniky a materiály vnímá a řídí pohyb vlastního těla, jeho umístění a přemístění v prostoru a využívá je jako svébytný vyjadřovací prostředek	<i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i> prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v rostoru, akční tvar malby a kresby	OSV 1 – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita
<i>VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</i>	uvědomuje si možnost různých interpretací téhož díla, dovede formulovat vlastní názor a vyslechnout a přijmout odlišný dovede vyjádřit a v debatě obhajovat svůj názor na konkrétní výtvarnou práci - vlastní či jiného autora. vysvětlí a obhajuje svůj názor na konkrétní ilustrace, animované filmy, hračky, počítačové hry. Vyslechne a toleruje odlišný názor, dovede argumentovat v debatě použije postavy či charakter z ilustrací, filmů či her ve vlastním originálním projevu dovede vyjádřit svou zkušenost ze setkání s uměleckým dílem slovy, výtvarným vyjádřením	<i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i> typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama <i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
	nebo samostatně vytvoří vlastní originální postavu či příběh	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací	
<i>VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</i>	dovede pomocí výtvarného vyjádření vyprávět příběh – ilustrace, komiks, obrázkové písmo je schopen vybrat či upravit již vytvořené umělecké dílo pro interpretaci vlastního prožívání či názoru	<i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření	OSV2 – sebepoznání a sebepojetí OSV5 – kreativita OSV11 – hodnoty, postoje, praktická etika: analýza vlastních i cizích postojů MKV2 – lidské vztahy: vztahy mezi kulturami; umět se vžít do role druhého

Vzdělávací oblast člověk a zdraví

Vyučovací předmět Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Tělesná výchova je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, oboru Tělesná výchova.

Předmět Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení - v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení. Příležitostí pro pozitivní hodnocení bez ohledu na míru pohybového nadání je vyrovnávání žáka s přiměřenou zátěží, nutnou k dosažení efektu superkompenzace jako způsobu zvyšování výkonnosti a odolnosti organismu při sportovním i pracovním výkonu.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti:

- Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- Rozvoji pohybových schopností, obratností a dovedností žáků.
- Rozvíjení smyslu pro účelný a krásný pohyb, rozvíjení radosti z pohybu.
- Získání návyků správného držení těla.
- Pochopení důležitosti organizace a spolupráce při hrách.
- Vnímání a reagování na povely učitelky.
- Poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.
- Pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů.

- Poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí.
- Získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.
- Používání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání
- V souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví.
- Propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- Chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- Aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci. Výuka tělesné výchovy společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti

Člověk a zdraví přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

Učitel:

- ji vytváří zejména v oblasti motorického učení algoritmizací nácviku pohybových dovedností v rozsahu vybraného učiva
- vede žáky k práci ve dvojicích dle systému „každý žák cvičencem i cvičitelem“

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- využívá disproporcí mezi okamžitou a očekávanou úrovní R.S.O.V. a řeší s žáky dle nabídky variant vlastním výběrem možností a racionální přizpůsobením pohybového režimu i mimo hodiny TV

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- vede k zpětnovazební komunikaci mezi žákem a učitelem, která pomáhá vnímat a předávat jednoznačné informace. Komunikace, nutná ke splnění pohybového úkolu žáka či skupiny, vede k výběru použitelných slovních i mimoslovních signálů a sdělení

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vede žáka k tomu, aby střídal různé role ve dvojici i ve skupině v rámci svých možností
- učí žáka respektovat vazbu mezi úrovní schopností a dovedností a hierarchií skupiny
- učí žáka akceptovat roli odpovídající svým možnostem a snažit se ocenit spektrum ostatních členů v jejich rolích za pomoci učitele

Kompetence občanské:

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti domluvy a respektováním individuálních odlišností při hledání toho, co lze na sobě i na druhých pozitivně hodnotit

Kompetence pracovní:

Učitel:

- pomáhá žákům k překonávání přiměřené míry psychického i fyzického diskomfortu s ohledem na individuální parametry

mediálních sdělení.

Vyučovací předmět Tělesná výchova se realizuje v 1.- 5. ročníku 1. stupně ZŠ v této hodinové dotaci:

	Tělesná výchova				
Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	2	2	2	2	2

1. - 3. ročník – 1. období

Vzdělávání v předmětu v 1. období směřuje k:

- Získání dobrého pocitu na základě řízeného i spontánního pohybu jak ve skupině, tak i v samostatné činnosti.
- Nácviku jednodušších pohybových dovedností
- Průpravě pro složitější pohybové dovednosti jednotlivce a pro řešení některých herních činností družstva
- Nácviku rozvoje obratnosti a rychlosti - zejména reakční
- Poznávání souvislosti mezi zaměřením pohybového režimu a změnou pohybových schopností
- Přípravě na testování pohybových schopností R.(rychlost) S.(síla) O.(obratnost) V.(vytrvalost)
- Sebezáchovným dovednostem jako je zvládnutí vlastní váhy(šplh) a zvládnutí sebezáchrany plaváním.(dtto rychlý i vytrvalý běh a pády)
- Osvojení základů plaveckých dovedností
- Dle možností využití zimních aktivit – bruslení, sáňkování, bobování.

V rámci TV máme smluvně zajištěnou výuku plavání v plaveckém bazénu v České Lípě. Výuka probíhá dle osnov plavecké školy.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>TV-3-1-0 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</i>	Začíná chápat smysl pohybu pro zdraví a dobrý pocit. Nevyhýbá se pohybové zátěži.	Informace o bezpečnosti a hygieně. Vedený pohybový režim ve cvičební jednotce. Vhodné rozcvičení, zátěžové a kompenzační cviky.	OSV 2- Sebepoznání a sebepečení (můj vztah ke mně samému)
<i>TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.</i>	Žák prochází fázemi motorického učení jednodušších sportovních a pohybových dovedností dle vlastních dispozic.	Hod míčkem horním obloukem. Běh rychlý na 40m.,běh vytrvalostní skok daleký z místa snožmo i z rozběhu Cvičení s náčiním, na přizpůsobeném nářadí. Akrobatická a gymnastická cvičení(kolébka, kotoul vpřed, vzad, kotoul letmo) Šplh Kompenzační cvičení	OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednost.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</i>	<u>Ž</u> áci se podle možností podílejí na činnosti skupin a nacházejí svou roli v týmu.	Drobné hry spojené s během, úpoly, závody družstev, štafetové hry, míčové hry, vybrané hry.	OSV 9- Role v týmu; funkce každého jednotlivce v týmu jako celku OSV 7- Mezilidské vztahy (podpora a pomoc, sdílení radosti s druhými)
<i>TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</i>	<u>N</u> osí cvičební úbor a obuv, rozumí smyslu dodržování“ pravidel hry, učí se rozcvičit a používat kompenzační cviky.	Informace o možném ohrožení při porušení pravidel chování v šatně i během cvičení. Průpravné a přímivé cviky.	OSV 4- Psychohygieny (Stres, jak nás ovlivňuje a jak se mu bránit)
<i>TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</i>		Smluvené signály, povely, názvosloví jednoduchých cviků, pořadová cvičení.	OSV 3- Seberegulace a sebeorganizace (Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)

4. - 5. ročník – 2. období

Vzdělávání v předmětu ve 2. období směřuje k:

- Průpravě pro složitější pohybové dovednosti „profilových sportů“ školy
- Návniku pohybových dovedností ve školních a mimoškolních soutěžích v netradičních disciplínách
- Získávání dobrého pocitu na základě (s)plnění motivujících pohybových úkolů
- Návniku rozvoje R.O.Síly(užité k překonávání překážek a šplhu) a běžecké vytrvalosti
- Pochopení vztahu mezi cílenou zátěží a zlepšením pohybových schopností
- Wellnes-vnitřní motivaci nabídkou a vlastním výběrem pohybových(rekreačních)činností v některých hodinách
- Návniku dovedností použitelných v krizových situacích sebeobrany a záchrany včetně plavání
- Vnímání estetiky a rytmizace pohybu a přípravě na hodnocení vlastního i pozorovaného sportovního výkonu
- Profil. činnosti- příklad: Atletický čtyřboj “Zdatné děti“, SG akrobacie: kotouly přeskoky, náradí: překážky, trampolínka, šplh na tyči
- Vybíjené, přehazované, malé kopané, drobným hrám, a to včetně úpolovyc
- Využití relaxačních prvků ke zklidnění a koncentraci – Joga, Tai- ti....

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>TV- 5- 1- 01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samo-statnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i>	• začíná chápat nutnost další pohybové zátěže mimo hodiny TV, pokud chce zlepšovat své schopnosti a dovednosti pro radost z pohybu, výkonu a zlepšení.	• Průprava SG - akrobatický přeskok, hrazda. • Návnik rozvoje R.S.O.V. • Atletika - sprint, skok, hod, vytrvalý běh • Rytmičká cvičení (případně s hudbou)	OSV 2- Sebepoznání a sebepojetí (můj vztah ke mně samému)
<i>TV- 5- 1- 02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</i>	• rozumí smyslu průpravných a kompenzačních cvičení pro zdraví i techniku sportovní činnosti.	• Přímičvé cviky, • Kompenzační a rela-xační cvičení pro zahájení činnosti i pro ukončení-uklidnění. • Posilovací cykly.	OSV 3- Seberegulace a sebeorgani-zace (Dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému)
<i>TV- 5- 1- 03 Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové</i>	• reaguje na odpor soupeře, zvládá jednoduché herní taktiky	• Drobné hry - úpoly • Soutěže družstev	OSV 9- Role v týmu; funkce každého jednotlivce v týmu jako celku OSV 7- Mezilidské vztahy (podpora a

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</i>			pomoc, sdílení radosti s druhými)
<i>TV- 5- 1- 04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i>	používá adekvátní cvičební úbor a obuv, dodržuje kázeň a pravidla hry - bezpečnost ve všech částech hodiny i přesunech a převlékání	Informace o bezpečnosti a hygieně Význam pohybu pro zdraví. Příprava organismu před pohybovou činností.	OSV 4- Psychohygienu (Stres, jak nás ovlivňuje a jak se mu bránit)
<i>TV- 5- 1- 05 Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</i>	učí se rozlišit hodnotu výkonu spolužáků vzhledem k jejich dispozicím a při posuzování sebe se drží reality v míře sebezapření při prezentaci výkonů.	Sportovní hry - vybíjená, přehazovaná Malá kopaná, hod na koš Baterie testů - R.S.O.V.	OSV 9- Role v týmu; funkce každého jednotlivce v týmu jako celku
<i>TV- 5- 1- 06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</i>	rozliší úmyslný a neúmyslný přestupek proti pravidlům a fair play pomáhá méně disponovaným a sám je schopen přijmout pomoc od disponovanějších	Míčové hry dle výběru Wellnes náplň hodiny Hokejbal, florbal Turnaje "mistrů" Pravidla her, závodů a soutěží.	VDO 1: Občanská společnost a škola OSV 4- Psychohygienu (Stres, jak nás ovlivňuje a jak se mu bránit)
<i>TV- 5- 1- 07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</i>	rozumí informaci popisující požadovanou činnost	Názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály Organizace prostoru a činnosti ve známém prostředí. „Úkolové“ cvičení	
<i>TV- 5- 1- 08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</i>	chápe organizační pokyny při hrách a soutěžích a je schopen je tlumočit ostatním.	Minivybíjená Přehazovaná v prostorech zmenšených hřišť a zjednodušenými pravidly	OSV 7- Mezilidské vztahy (podpora a pomoc, sdílení radosti s druhými) OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednost.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY DLE RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA A MEZIPŘEDMĚTOVÉ VZTAHY
<i>TV- 5- 1- 09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</i>	dokáže reprodukovat vlastní naměřené výkony a pomáhá měřit výkony spolužáků.	Atl.testy,měření R.S.O.V. Šplh Kondiční testy	OSV 7- Mezilidské vztahy (podpora a pomoc, sdílení radosti s druhými)
<i>TV- 5- 1- 10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</i>	použije informace pro vlastní zlepšování výkonu i pro motivaci třídního družstva při soutěžích,	Vybrané míčové hry jako příprava na reprezentaci třídy a školy Minisestava Šplh na čas Atletický čtyřboj štafeta	OSV 10: Řešení problémů a rozhodovací dovednost.

V rámci TV je zajištěna povinná školní výuka plavání v rámci plavecké školy Sport v České Lípě. Výuka probíhá pod vedením proškoleného a zkušeného týmu. Plavecká škola zajišťuje dle smlouvy výuku plavání přípravnou, základní a zdokonalovací. Tyto formy výuky jsou nabízeným standardem. Výuku je možné rozšířit o znalosti a dovednosti adekvátní druhému stupni ZŠ (příprava jednotlivých plaveckých stylů, první pomoc aj.) Kritériem pro určení uvedené formy výuky plavání je věk dětí a aktuální stav plaveckých dovedností jednotlivých žáků.

V úvodní lekci jsou žáci a pedagogický doprovod seznámeni s bezpečnostními a hygienickými zásadami chování a pohybu v prostorách bazénu. Dále následuje sekundární diferenciací, tedy rozdělení do plaveckých skupin, dle aktuálních pohybových (plaveckých) dovedností. Počet ve skupinách je zpravidla 8-15, je zohledněn rovněž věk žáků, psychická adaptace a případné doporučení pedagogického doprovodu. Ke každé skupině je přidělen dle rozpisu jeden učitel či učitelka plavání.

Další lekce výuky jsou organizovány dle vyučovacích postupů a metod vhodných a použitelných pro výuku plavání. Z didaktických zásad je kladen důraz na názornost, přiměřenost a soustavnost. Didaktické styly jsou využívány s ohledem na věk dětí a úroveň či pokročilost v plaveckých hodinách. Využívá se zejména styl příkazový, styl se sebehodnocením a styl s nabídkou obtížností cvičení. K nácviu plaveckých technik kraul, znak, prsa jsou využívány pomůcky, v současnosti v uceleném a úplném sortimentu. Do programu lekcí jsou pravidelně zařazovány cvičení ve vodě podporující orientaci ve vodě tzv. „pocit vody“, skoky do vody a hry ve vodě podporující motivaci a soutěživost žáků.

Výstupním testem každý žák obdrží mokré vysvědčení s údajem o uplavané vzdálenosti libovolnou plaveckou technikou bez nadlehčovací pomůcky.

6. Učební plán - 2. stupeň

6.1 Tabulace učebního plánu - 2. stupeň

Oblasti	Předměty	6. ročník počet h/ disponib. h	7. ročník počet h/ disponib. h	8. ročník počet h/ disponib. h	9. ročník počet h/ disponib. h	6. - 9. ročník hodiny celkem	6. – 9. ročník disponibilní hodiny celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	6 /1	5/2	5/2	5/0	21	5
	Anglický jazyk	2/0	3/1	3/1	4/2	12	4
	Německý jazyk	2/1	2/1	2/1	2/1	8	4
Matematika a její aplikace	Matematika	4/0	4/0	4/0	4/0	16	0
Informatika	Informatika	1/0	0	0	0	1	0
Člověk a společnost	Dějepis	2/0	2/0	2/0	2/0	12	0
	Výchova k občanství	1/0	1/0	1/0	1/0		
Člověk a příroda	Fyzika	2/0	1/0	1/1	1/1	24	2
	Chemie	0	1/0	1/0	1/0		
	Přírodopis	2/0	2/0	2/0	2/0		
	Zeměpis	2/0	2/0	2/0	2/0		
Umění a kultura	Hudební výchova	1/0	1/0	1/0	1/0	10	0
	Výtvarná výchova	1/0	1/0	2/0	2/0		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2/0	2/0	2/0	2/0	12	1
	Výchova ke zdraví	1/0	1/0	1/0	2/1		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1/0	1/0	2/0	2/2	6	2
Časová dotace		30/2	29/4	31/5	32/7	122	18

7. Učební osnovy – 2. stupeň

7.1 Název vyučovacích předmětů

předmět	zkratka
Český jazyk a literatura	ČJ
Anglický jazyk	AJ
Německý jazyk	NJ
Matematika	MA
Dějepis	DĚ
Občanská výchova	OV
Fyzika	FY
Přírodopis	PŘ
Zeměpis	ZE
Hudební výchova	HV
Výtvarná výchova	VV
Výchova ke zdraví	VZ
Tělesná výchova	TV
Pracovní činnosti	PČ

7.2 Charakteristika vyučovacích předmětů

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast je v 6. a 7. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura je vyučován na 2. stupni v 6. ročníku po šesti a v 7. ročníku po pěti vyučovacích hodinách týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru český jazyk a literatura stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Některá témata jsou realizována formou projektů, čtenářských dílen. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, divadel, výstav, besed, práce s médii. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, práci s informacemi, schopnost vyjádřit svůj vlastní názor, tvořivou činnost.

Výchovně vzdělávací cíle

Na 2. stupni je naším hlavním cílem cestou rozvoje jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování vést žáky k přesnému a logickému myšlení, prohlubovat jejich obecné intelektové dovednosti. Důraz je kladen na práci s informacemi a rozvíjení kritického myšlení. Literární učivo se zde již stává nástrojem tvořivé interpretace a produkce vlastních textů. Žáci se učí vybírat vhodné jazykové prostředky.

Kompetence k učení

- rozvíjet u žáků dovednosti potřebné k osvojování učiva
- předkládat žákům možnosti používání osvojených dovedností z jazykového vzdělávání v jiných oblastech
- vést žáky k získávání a systematizaci informací na základě práce s texty, jazykovými a jinými příručkami, mediálními prostředky, ke kritickému čtení, porovnávání a přehodnocování informací
- vést žáky k aplikaci naučených pravidel a pouček a jejich vzájemnému propojování
- seznamovat žáky s termíny souvisejícími s probíraným mluvnickým, literárním a slohovým učivem, a to i v průřezových tématech

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby samostatně nalézali pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy,
- vést žáky k tomu, aby uměli nalézat chyby v písemném i ústním projevu a na základě osvojených pravidel našli a odůvodnili správné řešení a obhájili ho

Kompetence komunikativní

- vést žáky ke správnému formulování myšlenek v rámci probíraného učiva i širších souvislostí (průřezová témata, mezipředmětové vztahy)
- nabízet žákům dostatek příležitostí k seznámení se s jazykovými projevy a možnost vyjádřit se k jejich obsahu a formě
- vést žáky ke správné, srozumitelné výstavbě výpovědi po stránce formální i obsahové, systematicky rozšiřovat slovní zásobu žáků

Kompetence sociální a personální

- vytvářet příležitosti k tomu, aby žáci mohli spolupracovat v malých skupinách i v rámci celé třídy na řešení zadaných úkolů a problémových situací
- vést žáky k tomu, aby dokázali formulovat svůj zájem o problémy druhých i požádat o pomoc.

Kompetence občanské

- seznámit žáky s naším slovesným dědictvím a vysvětlovat jim jeho význam
- vést žáky ke sledování společenského dění a vývoje (práce s médii), k zaujímání stanovisek k základním a aktuálním otázkám občanského soužití

Kompetence pracovní

- rozvíjet schopnost pracovat ve skupině i samostatně
- vést žáky k práci s různými informačními zdroji, k jejich srovnávání a kritickému vyhodnocení informací

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>sestaví osnovu vypravování vypravuje podle osnovy vlastní zážitek, scénu z filmu nebo hry, ukázkou z knihy používá vhodných jazykových prostředků</i>	vyprávěcí slohový postup: časová posloupnost sestavování osnovy vypravování podle osnovy	6. – 7.	
<i>vyhledává zprávu a oznámení v tisku, dokáže je rozlišit a hodnotit samostatně sestaví zprávu a oznámení</i>	zpráva a oznámení a jejich funkce	6. – 7.	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
<i>vyhledává klíčová slova a informace v textu formuluje hlavní myšlenky textu tvoří otázky, výpisky a výtah prezentuje text na základě svých zápisků</i>	práce s odborným textem: čtení s porozuměním práce s informacemi výpisky a výtah	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznání Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>vypracuje popis předmětu výrobku jednoduchého pracovního postupu</i>	popisný slohový postup a jeho funkce	6. – 7.	
<i>formuluje ústní i písemnou žádost, přihlášku, nabídku stylizuje dopisy různým adresátům</i>	dopisy osobní a úřední	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
<i>sestaví vlastní životopis, životopis jiné osoby dle životopisných údajů seznámí se s uměleckými životopisy</i>	životopis – útvar administrativní – umělecký životopis	6. – 7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozlišuje útvary národního jazyka, nářečí a obecnou češtinu, zdůvodňuje jejich užití</i>	rozvrstvení národního jazyka jazyk spisovný a nespisovný postavení češtiny mezi slovanskými jazyky jazyky národnostních menšin	6. – 7.	Multikulturní výchova – multikulturalita
<i>správně vyslovuje česká a frekventovaná cizí slova správně přečte slovní a větné celky</i>	zvuková stránka jazyka: spisovná výslovnost, přízvuk slovní a větný, důraz, pauza, tempo	6. – 7.	
<i>určuje druhy vět a prostředky pro ně charakteristické, využívá jich v komunikačních situacích</i>	druhy vět podle postoje mluvčího	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova - komunikace
<i>vyhledává obtížnější tvary a méně běžná česká a cizí slova v jazykových příručkách, slovnících</i>	seznámení a práce s běžnými jazykovými příručkami a slovníky: Pravidla českého pravopisu, SSČ, Slovník cizích slov	6. – 7.	
<i>v písemném projevu aplikuje znalosti pravopisných pravidel lexikálních, morfologických a syntaktických ve větě jednoduché a jednodušších typech souvětí</i>	upevňování a prohlubování učiva: - koncovky slov ohebných - shoda přísudku s podmětem - psaní velkých písmen - pravopis souhláskových skupin - pravopisné zásady vzhledem	6. – 7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	k tvoření slov		
<i>je schopen rozeznávat a třídit slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov, určuje mluvnické kategorie</i>	• určování slovních druhů, mluvnické významy a tvary slov; rod činný a trpný; stupňování přídavných jmen a příslovcí	6. – 7.	
<i>v textu rozpoznává a dokáže vysvětlit věcné významy slov, vyhledává a používá vhodná slova a termíny z jiných vyuč.předmětů, rozpoznává přenesená pojmenování, využívá vhodných jazyk. prostředků ve vlastních jazyk. projevech</i>	• nauka o významu slov	6. – 7.	
<i>rozšiřuje si slovní zásobu na základě rozpoznání stavby slova a zásad tvoření českých slov využívá znalostí o slovtvorbě v lexikálním pravopise</i>	• nauka o tvoření slov	6. – 7.	
<i>rozlišuje a určuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě jednoduché rozlišuje větu jednoduchou a souvětí</i>	• věta jednoduchá a souvětí • základní a rozvíjející větné členy • základní zásady interpunkce ve větě jednoduché a souvětí	6. – 7.	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozlišuje literární texty umělecké, naučné a publicistické a jejich funkci uceleně reprodukuje přečtený text</i>	literatura věcná a umělecká, publicistika základy literární teorie zásady práce s literárními texty – interpretace liter.díla	6. – 7.	
<i>rozlišuje základní literární druhy a jejich funkci přirazuje literární ukázky příslušnému žánru</i>	poezie, próza, drama a jejich specifika	6. – 7.	
<i>rozlišuje básnickou tvorbu lyrickou, epickou a lyricko-epickou, uvádí příklady</i>	poezie – rozdělení podle způsobu zobrazení	6. – 7.	
<i>odliší lyriku od epiky přiradí ukázky příslušnému druhu lyriky</i>	rozdělení lyriky podle námětu rozbor ukázek z lyrické tvorby českých a světových autorů	6. – 7.	Multikulturní výchova - multikulturalita
<i>vnímá stylistické a zvukové zvláštnosti poetického jazyka, vyjadřuje svůj dojem a pocity pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a svých schopností</i>	jazyk poezie – obrazná pojmenování, zvukové prostředky poezie zásady přednesu na vhodných textech vlastní literární pokusy	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání
<i>charakterizuje epické žánry přiradí ukázku k žánru, uvádí příklady reprodukuje přečtený text vlastními slovy interpretuje smysl díla</i>	epika veršovaná a prozaická epické žánry malé a střední epiky dramatizace literárního textu	6. – 7.	Multikulturní výchova - multikulturalita

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>analyzuje literární dílo po stránce tématické jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla stručně reprodukuje obsah díla vymezuje rozdíl mezi povídkou a románem</i>	• velká epika žánry námět a téma liter.hrdina kompozice - jazyk.prostředky	6. – 7.	Multikulturní výchova - multikulturalita
<i>rozpoznává dramatický text rozumí základním pojmům z oblasti dramatu a používá je k interpretaci díla porovnává divadlo a film</i>	drama – specifičnost liter. druhu • základní literárně teoretické pojmy z oblasti dramatu • interpretace dramat.textu	6. – 7.	Multikulturní výchova - multikulturalita

Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk je vyučován na 2. stupni v 6. ročníku ve dvou hodinách týdně, v 7. ročníku ve třech hodinách týdně.

Výuka je orientována na praktické dovednosti. Dovede žáka ke schopnosti komunikovat na konci 2. stupně na úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce. Tento Společný evropský referenční rámec byl vytvořen pro všechny členy Evropské unie a chce zaručit, aby nastupující generace měla společný jazyk a díky tomu se mohla uplatnit na trhu práce, kde budou stále více a více převládat nadnárodní zaměstnavatelé.

Pro výuku se používají vhodné učební materiály, které se řídí schopnostmi a požadavky žáků této věkové kategorie. Učí se také prostřednictvím nahrávek, zajímavých didaktických pomůcek, příběhů vhodných k dramatizaci a odkazů na webové stránky, které vtáhnou žáka do zajímavé reality a motivují ho k práci s cizím jazykem.

Využíváme přítomnost rodilého mluvčího. Rozvíjíme mezinárodní spolupráci s evropskými školami a účast na mezinárodních projektech. V učivu postupujeme od znalostí získaných na 1. stupni k dospělejším tématům.

Výchovně vzdělávací cíle:

Výchovně vzdělávací cíle pro výuku cizího jazyka definuje Rámcový vzdělávací program. Vycházíme z jeho definic a chceme:

- Upevnit vědomosti získané ve výuce Aj v 1. – 5. ročníku, což jsou základy anglického jazyka.
- Rozvinout tyto základy a využít je pro požadavky Společného evropského referenčního rámce, závěrem 2. stupně by měli všichni žáci dosáhnout jazykovou úroveň A2.
- Naučit žáky potřebnou slovní zásobu, stejně tak jako mluvnické dovednosti pro dosažení této jazykové úrovně.
- Motivovat žáky k zájmu o anglický jazyk setkáním s rodilým mluvčím, s cizinci z evropských zemí, pro které je angličtina společný komunikační jazyk, poslechem audio nahrávek, poslechem hudby.
- Nacvičovat porozumění otázkám, kratším rozhovorům a popisu v anglickém jazyce a reakce na ně.
- Aktivní účastí v nácviku mluvení, porozumění, čtení a psaní vytvořit žákům sebevědomí, že dokáží angličtinu používat a budou pokračovat v jejím učení při přípravě na své povolání.

Ve vyučovacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se vyjádřit jinak obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- v jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem, využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník	Obd 2. st
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</i> <i>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojených téma</i>	Zvuková a grafická podoba jazyka • Výslovnost • Sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka • Slovní a větný přízvuk • Intonace • Pravopis	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<i>zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích</i> <i>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech</i> <i>vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</i>	Mluvnice • Gramatické jevy v komunikaci (použití, rozvoj) • základní pravidla výslovnosti • slovosled ve větě oznamovací • osobní a přivlastňovací zájmena • časování slovesa to be, to have v přítomném čase • přítomný čas průběhový a prostý- oznamovací věta, otázka a zápor • určitý a neurčitý člen • přídavná jména, protiklady • příslovce • množné číslo podstatných jmen • nepravidelné množné číslo • vazba there is, there are • způsobové sloveso can, can't • číslovky základní a řadové	6.	Výchova demokratického občana - : Občan, občanská společnost a stát

	• psaní a čtení data • přivlastňovací pád • předložky časové a místní • minulý čas slovesa to be, to have • minulý čas pravidelných sloves- oznamovací věta, otázka a zápor • nepravidelná slovesa • minulý čas nepravidelných sloves		
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Tematické okruhy • Já a moje rodina • Volný čas • Zvířata, domácí mazlíčci • Škola, rozvrh hodin • Čas (datum, název dnů v týdnu, měsíce, roční období) • Nakupování a móda • Zdraví – části těla, zdravá výživa • Svátky (aktuálně) • Bydlení (náš dům, byt) • Reálie angl. mluvících zemí	6.	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
vyplní základní údaje o sobě ve formuláři napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat reaguje na jednoduché písemné sdělení	Slovní zásoba • Slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci • Práce se slovníkem (doplnění slovní zásoby odpovídající úrovni A1 a její rozšíření k postupnému dosažení úrovně A2)	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojených témat	Zvuková a grafická podoba jazyka • výslovnost • sluchové rozlišování prvků fonologického systému jazyka • slovní a větný přízvuk • intonace • pravopis základní komunikační prostředky (dopis, e-mail, zpráva)	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojených tématech vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Mluvnice • osobní a přivlastňovací zájmena (předmětný tvar, samostatně stojící) • nepravidelné množné číslo podstatných jmen • vazba there is/are, there was/were • způsobová slovesa • modální slovesa • minulý čas prostý – otázka, zápor • nepravidelná slovesa • infinitiv účelový • vazba going to • přítomný průběhový čas pro vyjádření budoucnosti stupňování přídavných jmen	7.	Výchova demokratického občana - Občan, občanská společnost a stát
vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech. rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Tematické okruhy: • víkendové aktivity, prázdniny a volný čas • kultura, sport • doprava • pocity a názory • příroda a město	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

	• obchody a nakupování • společnost a její problémy • volba povolání • moderní technologie a média • příroda • zeměpis cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí – Velká Británie a Irsko		
<i>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i> <i>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i> <i>reaguje na jednoduché písemné sdělení</i>	Slovní zásoba • slovní zásoba k ústní i písemné komunikaci • práce se slovníkem (doplnění slovní zásoby odpovídající úrovni A1 a její rozšíření k postupnému dosažení úrovně A2)	7.	Mediální výchova - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět německý jazyk naplňuje očekávané výstupy vzdělávacího oboru Další cizí jazyk Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Německý jazyk je vyučován tak, aby logicky navazoval na výuku anglického a českého jazyka. Vyučovací předmět německý jazyk je realizován v 6. ročníku a to s dvouhodinovou týdenní dotací, v 7. ročníku také s dvouhodinovou týdenní dotací.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které v tomto předmětu vedou k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- nabízet žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky
- vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání německého jazyka

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k porovnávání stavby německého, anglického a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností
- předkládat žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití německého jazyka

Kompetence komunikativní

- nabízet žákům dostatek možností k porozumění německy vedenému rozhovoru a německy psaným jednoduchým textům
- vést žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk

Kompetence sociální a personální

- navozovat dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí
- vytvářet situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí

Kompetence občanské

- na příkladech z německy mluvících zemí vést žáky k tomu, aby se snažili vcítit do situací a problémů lidí ve světě i u nás

Kompetence pracovní

- vést žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:. Německý jazyk	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</i>	• pravidla výslovnosti a pravopisu, bez interpunkce	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace
<i>rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností</i>	• pozdravy • oslovení • představování • poděkování	6.	
<i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje</i>	• otázky na zdraví, čas, pojmenování předmětů	6.	
<i>rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku</i>	• přítomný čas prostý • blízká budoucnost • vyhledávání neznámých slov z jednoduchého textu	6.	
<i>používá abecední slovník, učebnice a dvojjazyčný slovník</i>		6.	
<i>sdělí ústně i písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích, vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</i>	• přídavná jména v přísudku • číslovky základní do 1000 • datum • slovesa významová, pomocná, způsobová	6.	
<i>reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu, zapojí se do jednoduchých rozhovorů</i>	• poslechová cvičení • vyprávění v přítomném času	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<i>napiše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat a stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení za správného použití</i>	• otázka a zápor • osobní, přivlastňovací, záporná, tázací zájmena • použití základních předložek	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět:: Německý jazyk	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>základních gramatických struktur a typů vět</i>			
<i>zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</i>	• směřování a orientace • škola, rodina	6.	
<i>vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby</i>	• změny pravopisu s ohledem na výslovnost • čtení – procvičování • zápis známého textu podle diktátu	7.	
<i>rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností</i>	• žádost • telefonní rozhovor • v restauraci • dialog v přít. čase na každodenní téma	7.	
<i>používá abecední slovník učebnice a dvojjazyčný slovník</i>	• popis - práce se slovníkem • rozšiřování slovní zásoby omocí slovníku	7.	
<i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a adekvátně na ně reaguje</i>	• pasivní znalost rozkazovacího způsobu • porozumění jednoduchému návodu, receptu	7.	

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast je v 6. a 7. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Matematika.

Matematika

Charakteristika předmětu matematika

Ve výuce matematiky se každý pojem buduje postupně, vyvíjí se a dotváří. Proto na sebe jednotlivé tematické celky musí navazovat, a to včetně symboliky a dikce. Pokud dojde k narušení tohoto procesu a systému, k nepochopení pojmu, k nezvládnutí poznatku nebo činnosti, nelze úspěšně zvládnout následné učivo a dosáhnout očekávané výstupy. Vzniká tak i obecný pocit náročnosti, těžkosti a výjimečnosti matematiky.

Matematika tvoří systém, který nelze v žádném ročníku přerušit, učit izolovaně jednotlivé celky bez vzájemných vztahů, propojenosti, odvolávání se již na osvojené poznatky, postupy, metody.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Matematika se zcela zásadním způsobem podílí na utváření a rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí. Ve vztahu s fyzikou, pracovními činnostmi a chemií má za cíl vybavit žáky takovými znalostmi, dovednostmi a návyky, aby bylo dosaženo zvýšení technické úrovně vzdělanosti naší mládeže, která je obecně považována za nedostačující.

Matematika je vyučována po 4 vyučovacích hodinách týdně. Charakter výuky matematiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci poznatky získávali na základě individuální nebo skupinové práce. Žáci provádějí zvolené činnosti, které je vedou k pozorování určených jevů. O předkládaných jevech se žáky diskutujeme a vybízíme je k vyjadřování názorů a formulování závěrů vlastními slovy. Následuje upřesnění závěrů učitelem. Tímto způsobem umožňujeme žákům samostatné znovuobjevování poznatků, čímž podporujeme jejich dobré osvojení, postupný rozvoj klíčových kompetencí a podněcujeme zájem o výuku. Takto předkládanému učivu žáci rozumí. Jelikož na mnohé poznatky přicházejí sami, získávají sebedůvěru a nic nebrání dalšímu průběžnému rozvoji klíčových kompetencí.

Vzhledem k rychlému rozvoji vědy a techniky vedeme žáky k přesvědčení, že dobré znalosti z matematiky uplatní v současnosti ve všech oborech. K pochopení, že matematika je dokonalý nástroj, který jim pomůže dobře zvládat i další přírodovědné předměty a může je přivést k dosahování nových objevů.

Kompetence k učení

Ve vyučovacím předmětu Matematika na 2. stupni ZŠ je pro utváření a rozvoj kompetence k učení třeba:

- umožnit žákům pracovat individuálně nebo ve skupinách a při všech činnostech rozvíjet logické myšlení a rozumně postupovat při řešení problémů (dosahujeme toho především řešením úsudkových úloh, a to průběžně od nejnižších ročníků)

- nechat žáky hovořit o problému, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledávat a třídit informace, rozlišovat podstatné od nepodstatného, nalézat souvislosti, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat hypotézy a konečné závěry
- vést žáky k osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- používat pomůcky, modely, reálné materiály (tiskoviny, propagační materiály, plakáty), aby žáci dokázali postupným získáváním matematických znalostí tyto analyzovat, třídit, porovnávat své výsledky a závěry dál používat pro své učení
- postupně vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka i symboliky, k provádění rozborů a stručných zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- získávat číselné údaje měřeními reálnými měřidly, prováděním odhadů, zaokrouhlováním, studiem a vyhodnocováním tabulek, grafů a diagramů
- při řešení úloh hledat podobnosti a odlišnosti a vést žáky k efektivnímu učení
- nechat žáky vysvětlovat objevené závislosti a pravidla, klást si navzájem otázky, odpovídat, přemýšlet o praktickém využití učiva
- prakticky poznat a ve vztahu s fyzikou porozumět hlavním jednotkám fyzikálních veličin, se kterými se v matematice setkávají
- upozorňovat žáky na postupy a učivo, které znají z nižších ročníků, z výuky jiných předmětů, z vlastních pozorování, z praktického života, vytvářet návaznosti v učivu (na základě užívaných metod výuky organizovat a řídit proces vlastního učení)
- vést žáky k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí, dovedl předávat druhým a sám věděl, co si z předávaných poznatků potřebuje doplnit (práce s chybou)

Kompetence k řešení problémů

Matematika využívá řešení úloh, které mají často charakter problémových situací a umožňují žákům objevovat a volit různé postupy řešení. Dbáme na to, aby výuka matematiky byla pokud možno co nejvíce názorná, praktická, založená na dobrém porozumění učivu všemi žáky. Pro postupný rozvoj kompetence k řešení problémů je třeba:

o každém předloženém problému s žáky hovořit, kde je to možné, nechat žáky provést nákres, situaci vymodelovat – umožnit jim postupně si osvojovat vhodné metody zobrazování řešených situací

- problémy důkladně rozebrat – hledat podobnosti v reálném světě, formulovat podstatu problému, popřípadě identifikovat informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučit informace nadbytečné a teprve poté navrhnout způsoby a možnosti řešení
- vyslovovat domněnky o pozorovaných jevech, ověřovat si správnost svých domněnek a závěrů, uvědomovat si, že znovuobjevujeme a dále rozvíjíme poznatky matematiky
- dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému
- učit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, učit je hledat pomoc v učebnicích (znovuzopakováním učiva) nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- naučit žáky identifikovat chybu a hledat variantní cesty k jejímu odstranění
- řádně si osvojit matematické pojmy, algoritmy, matematickou terminologii a užívat je
- uvědomovat si vzájemnou polohu objektů v rovině a prostoru, dokázat si cokoliv dostupnými prostředky vymodelovat

- nechat žáky samostatně vyhledávat, zkoumat a vyhodnocovat různé grafické prezentace problémů a závislostí
- umožnit žákům využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů (internet, výpočetní technika)
- ověřovat správnost řešení prakticky a osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných nebo nových situací
- nastolovat problémové situace tak, aby bylo možné poznání metody řešení uplatnit i v jiných (nematematických) oblastech jejich vzdělání
- pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci je třeba rozvíjet kombinatorické a logické myšlení, nechat žáky obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu matematika ideální možnosti, neboť samo činnostní učení vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem. Žákům proto umožňujeme:

- v klidu, pozorně a s porozuměním číst zadání řešených problémů
- vyjadřovat svoje názory (např. formou domněnek), navrhnout různé možnosti řešení, hledat argumenty pro jejich zdůvodnění
- modelovat, popisovat a matematizovat reálné situace při práci s pomůckami, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky a sledovat jejich závěry
- porovnávat svoje výsledky řešení se závěry spolužáků, argumentovat, obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- postupně poznávat odborný matematický jazyk a provádět správné matematické zápisy
- osvojovat si dovednost převádět matematické znaky a symboly do slov běžného jazyka a postupně se učit logickému a přesnému vyjadřování
- rozvíjet komplexní pohled na daný problém, vidět souvislost mezi reálnou situací a jejím formalizovaným popisem
- rozumět různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používat při zpracování svých závěrů
- závěry prezentovat pomocí ICT a vhodného softwaru, používat informační a komunikační prostředky pro komunikaci jak se spolužáky, tak i s okolním světem

Kompetence pracovní

Tato kompetence se rozvíjí v matematice zvláště v součinnosti s praktickými činnostmi a výtvarnou výchovou, a to především:

- měřením veličin, zaokrouhlováním hodnot, porovnáváním, získáváním a tříděním dat, kdy se žáci přibližují k běžně užívaným postupům
- tím, jak žáci získávají zručnost při výrobě didaktických pomůcek z různých materiálů a při práci s modely, kdy se rozvíjí jejich prostorová představivost a tvůrčí fantazie
- čtením a rýsováním výkresů a schémat, které vedou k osvojování a rozvíjení technické gramotnosti
- tvorbou náčrtů a přesným rýsováním, zdokonalujícím žáky v preciznosti práce
- na základě řešení aplikačních a praktických úloh využívají získané zkušenosti a znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost
- umožněním žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence sociální a personální

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky matematiky, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších matematických úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují. Skupinovou prací můžeme rovněž řešit nedostatek vhodných pomůcek. Pokud je to možné, snažíme se o maximální podíl žáků na zhotovení osvědčených pomůcek. Pro činnostní způsob učení je to naprostá nutnost. Pro rozvoj a utváření kompetence sociální a personální žákům umožňujeme:

- podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách převzít určitou roli, za kterou každý sám zodpovídá
- přispívat k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedeme k ohleduplnosti a k uznávání druhých, k poskytnutí rady nebo pomoci druhému při společné práci
- čerpat poučení z toho, co je pro ně nachystáno, co jim učitel předkládá, co mají připraveno v učebních materiálech, co si sami ověří při práci s pomůckami
- spolupracovat při řešení problémových a aplikovaných úloh, kdy žáci vyjadřují situace z běžného života a následně využívají nabytých dovedností v praxi (žáci tak docházejí k poznávání možností a významu matematiky pro praktický život a skutečnosti, že ke správnému výsledku lze dospět různými způsoby)
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, docházet ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřovat své názory, obhajovat svůj způsob řešení
- postupně poznávat význam studia matematiky pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci

Kompetence občanská

V matematice se rozvíjení této kompetence uplatňuje zvláště:

- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a poznáváním svých možností (např. při řešení úloh)
- vedením žáka k soustavné sebekontrolě, a to při každém kroku v celém postupu řešení
- postupným rozvojem systematickosti, vytrvalosti, přesnosti žáků
- získáním dovednosti vyslovovat hypotézy na základě vlastní zkušenosti, dříve získaných znalostí, prováděním pokusů, měřeními a ověřováním nebo vyvracením získaných poznatků a výsledků za pomoci protipříkladů
- když je žákovi dáвана možnost, aby sám rozhodoval, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládl
- když podporujeme tvořivé nápady žáků a pozitivně je hodnotíme

Výchovně vzdělávací cíle

- osvojování nových matematických pojmů a poznatků na základě aktivních činností v návaznosti na předcházející matematické poznání
- prohlubování poznatků, pozorování a rozlišování, rozvíjení úsudku a zobecňování směřující k logickému myšlení a věcné argumentaci a k přesnému – nejen odbornému – vyjadřování
- utváření souboru matematických nástrojů a aparátu (početní operace, algoritmy, metody řešení úloh, matematické modely řešení, grafická schémata, tabulky, znázornění, grafy aj.) a jeho efektivního využívání při řešení problémových i aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života
- získávání obecnějších dovedností a návyků (rozbor problému a plán řešení, odhad, volba správného postupu a prostředků řešení, vlastní řešení, kontrola správnosti), a to prostřednictvím osvojování si matematických poznatků, metod řešení úloh a problémů, poznáváním logické stavby a systému v matematice
- rozvíjení a uplatňování přesného a stručného vyjadřování prostřednictvím užívání odborného jazyka, symboliky, algoritmů, rozborů a zápisu řešení obecnějších matematických úloh
- utváření dovedností vedoucích k přesnému, pečlivému, přehlednému grafickému projevu, a to nejen v oblasti geometrické
- vytváření dostatku příležitostí aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatně se projevovat, řešit úlohy, získávat nové vědomosti vlastní činností, a to prostřednictvím činnostního pojetí vyučování, tj. uplatňováním postupů a forem práce, které umožňují maximálně využívat vlastních zkušeností a dovedností

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</i>	přirozená čísla, racionální čísla číselný výraz znázorňování čísel na ose	6.	
<i>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</i>	výpočty elementárních příkladů	6.	
<i>modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel</i>	znaky dělitelnosti 2, 3, 4, 5, 10, 100 prvočíslo nejmenší společný násobek, největší společný dělitel	6.	
<i>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem)</i>	vztah desetinného čísla a zlomku, početní úpravy se zlomky	6.	
<i>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu</i>	přepis slovních vyjádření do algebraických výrazů	6.	
	zápis slovních úloh s užitím lineárních rovnic	6.	
<i>analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i>	slovní úlohy	6.	
<i>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i>	zpracování dat do tabulek a grafů, čtení z grafů	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>porovnává soubory dat</i>	• základy statistiky, aritmetický průměr	6.	
<i>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku</i>	• zavedení matematické symboliky	6.	
<i>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i>	• příklady rovinných obrazců	6.	
<i>určuje velikost úhlu měřením a výpočtem</i>	• rýsování úhlů, ostrý, tupý, pravý, přímý úhel • přenášení úhlů • sčítání a dělení úhlů	6.	
<i>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i>	• čtverec a obdélník	6.	
	• trojúhelník, čtyřúhelník, vlastnosti trojúhelníků dle délek stran a velikostí úhlů • výška a těžnice trojúhelníku	6.	
<i>načrtne a sestrojí rovinné útvary</i>	• konstrukce trojúhelníků se znalostí velikostí stran a vnitřních úhlů	6.	
	• konstrukce čtyřúhelníků vzájemná poloha přímk v rovině	6.	
<i>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</i>	• osová a středová souměrnost • osa rovinných útvarů	6.	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i>	rozlišení prostorových útvarů vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka	6.	
<i>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i>	• objem kváдру a krychle	6.	
	• povrch kváдру a krychle	6.	
<i>načrtne a sestrojí síť základních těles</i>	• síť těles	6.	
<i>načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i>	• volné rovnoběžné a pravoúhlé promítání	6.	
<i>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i>	• úlohy konstrukční a početní geometrie	6.	
<i>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i>	• řešení početních hlavolamů a hříček	6.	

Oblast:	Předmět:.	Období:	
Matematika a její aplikace	Matematika	2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel</i>	• celá čísla – absolutní hodnota • racionální čísla – porovnávání, početní operace • početní výkony se závorkami	7.	
<i>zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor</i>	• výpočty příkladů	7.	
<i>užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem)</i>	• zlomky – porovnávání, krácení, rozšiřování • zlomky – násobení, dělení, sčítání, odčítání • smíšená čísla • vztah desetinného čísla a zlomku • složený zlomek • poměr – převrácený poměr, rozšiřování a krácení poměru, změna čísla, měřítko plánu a mapy, dělení celku v daném poměru • procenta – výpočet procent, základu, promile • přímá a nepřímá úměrnost	7.	
<i>matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu</i>	• přepis slovních vyjádření do algebraických výrazů • zápis slovních úloh s užitím lineárních rovnic	7.	
<i>analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel</i>	• slovní úlohy	7.	
<i>vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data</i>	• sloupcové a kruhové diagramy • graf přímé a nepřímé úměrnosti	7.	
<i>zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů;</i>	• rozvíjení matematické symboliky	7.	

Oblast:	Předmět::	Období:	
Matematika a její aplikace	Matematika	2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>využívá potřebnou matematickou symboliku</i>			
<i>charakterizuje a třídí základní rovinné útvary</i>	shodnost trojúhelníků – věta sss, sus, usu čtyřúhelník – kosočtverec, kosodelník, lichoběžník, deltoid pravidelné mnohoúhelníky	7.	
<i>odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů</i>	trojúhelník čtyřúhelník – kosočtverec, kosodelník, lichoběžník, deltoid pravidelné mnohoúhelníky	7.	
<i>načrtne a sestrojí rovinné útvary</i>	konstrukce čtyřúhelníků, rovnoběžníků, lichoběžníků	7.	
<i>načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar</i>	středová souměrnost	7.	
<i>určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti</i>	rozlišení prostorových útvarů a jejich částí	7.	
<i>odhaduje a vypočítá objem a povrch těles</i>	povrch a objem hranolu	7.	
<i>načrtne a sestrojí síť základních těles</i>	síť hranolu	7.	
<i>načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině</i>	zobrazení krychle a kváдру ve volném rovnoběžném promítání	7.	
<i>analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu</i>	úlohy konstrukční a početní geometrie	7.	

Oblast:	Předmět::	Období:	
Matematika a její aplikace	Matematika	2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací</i>	řešení početních hlavolamů a hříček	7.	
<i>řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</i>	vytváření modelů prostorových útvarů	7.	

Vzdělávací oblast Informatika

Informatika

Charakteristika předmětu informatika

Vyučovací předmět Informatika bude vyučován 6. ročníku jednu vyučovací hodinu týdně. Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žák dovednosti a znalosti získával výhradně na základě individuální nebo maximálně dvoučlenné skupinové práce s počítači, perifériemi a používaným softwarem. Žák provádí takové činnosti, které vedou k získání základních znalostí a dovedností práce s ICT technologiemi výhradně uživatelského charakteru, ale tak, aby je mohl dále rozvíjet na dalším stupni vzdělání. Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, aby byl schopen ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat k organizaci a řízení svého života. Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákovi aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Rozvíjení klíčových kompetencí

Matematika se zcela zásadním způsobem podílí na utváření a rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí. Ve vztahu s fyzikou, pracovními činnostmi a chemií má za cíl vybavit žáky takovými znalostmi, dovednostmi a návyky, aby bylo dosaženo zvýšení technické úrovně vzdělanosti naší mládeže, která je obecně považována za nedostačující.

Matematika je vyučována po 4 vyučovacích hodinách týdně. Charakter výuky matematiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci poznatky získávali na základě individuální nebo skupinové práce. Žáci provádějí zvolené činnosti, které je vedou k pozorování určených jevů. O předkládaných jevech se žáky diskutujeme a vybízíme je k vyjadřování názorů a formulování závěrů vlastními slovy. Následuje upřesnění závěrů učitelem. Tímto způsobem umožňujeme žákům samostatné znovuobjevování poznatků, čímž podporujeme jejich dobré osvojení, postupný rozvoj klíčových kompetencí a podněcujeme zájem o výuku. Takto předkládanému učivu žáci rozumí. Jelikož na mnohé poznatky přicházejí sami, získávají sebedůvěru a nic nebrání dalšímu průběžnému rozvoji klíčových kompetencí.

Vzhledem k rychlému rozvoji vědy a techniky vedeme žáky k přesvědčení, že dobré znalosti z matematiky uplatní v současnosti ve všech oborech. K pochopení, že matematika je dokonalý nástroj, který jim pomůže dobře zvládat i další přírodovědné předměty a může je přivést k dosahování nových objevů.

Výchovně vzdělávací cíle

- chápe společenský tok informací – vznik–přenos–transformace–zpracování – distribuce informací
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
- respektuje pravidla bezpečné práce s HW i SW a postupuje poučeně i v případě jejich závad
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím
- při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
- vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- ovládá práci s textovými, grafickými i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací
- uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
- ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost
- pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
- používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Oblast: Informační a komunikační techologie	Předmět: : Informatika	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Žák: <i>Orientuje se v druzích počítačů. Vysvětlí pojem „multimediální“. Popíše základní součásti PC a jejich vztahy a vlastnosti. Vysvětlí funkci dalších periférií, dokáže je připojit, poradí si s běžnými závadami</i>	Hardware - druhy PC podle tvaru a použití, základní historie PC, multimediální PC, parametry a funkce jednotlivých částí počítačové sestavy (skříň, monitor, klávesnice, myš)	6.	

Oblast: Informační a komunikační techologie	Předmět:: Informatika	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>Rozlišuje soubory, adresáře, chápe jejich strukturovanost. Uvede základní příklady typů programů a odpovídající formáty souborů. Využívá podobnosti ovládání programů pro OS a některé klávesové zkratky. Poradí si v základních případech selhání OS.</i>	Operační systémy – základní pojmy (adresář, podadresář, kořenový adresář, soubor, typy souborů), přehled programů podle užití PC (v kancelářích, při studiu, v podniku, při výuce, doma...), pojmy operačního systému - obrazovka (plocha, tapeta, hlavní panel, ikona, zástupce), spouštění a ukončení programu, okno programu (aktivní, dialogové, uspořádání oken ...) vlastnosti programů určených pro OS (podobnost ovládání např. Menu soubor, menu Úpravy, menu Okno, Nápověda, zkracovací klávesy, panely nástrojů	6	
<i>Dokáže vysvětlit využití různých druhů nosičů dat. Umí porovnat soubory z hlediska jejich velikosti a umístit je na různé nosiče dat. Poradí si s přenosem dat na optická média.</i>	Jednotky pro měření množství dat a nosiče dat – B, KB, MB, GB, jejich vztah, druhy nosičů dat (HDD, FD, DVD, CD, flashdisk) a srovnání s jinými způsoby přenosu dat (na síti, e-mail).	6.	

Oblast: Informační a komunikační techologie	Předmět: : Informatika	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>Dokáže uvést negativní vlivy práce s PC na zdraví a ví, jak je omezit, řídí se správnými zásadami při práci na PC. Chápe rizika různých závislostí na PC, zhodnotí klady a zápory počítačových her, je informován o negativních jevech Internetu.</i>	Uživatelské programy – vytvořit, upravit, vytisknout obrázek či text (Příslušenství OS - Malování, Poznámkový blok, Wordpad, Kalkulačka, Microsoft Word, zápis a mazání znaků, pohyb po textu, označování textu, formátování textu.	6.	
<i>Otevře stránku jejíž adresu zná, umí využít služeb základních portálů, zvládne další způsoby el. komunikace a dovede vysvětlit fungování Internetu.</i>	Internet a jeho fungování – historie Internetu s ohledem na připojení na území Čech, jak Internet funguje, základní informace o službách internetu (www, email, chat, SMS)	6.	

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vědomosti získané v rámci této vzdělávací oblasti mají především ambice být v přímém vztahu k reálnému životu. Vyučovací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Jde především o poznávání podstaty existence člověka na Zemi (rovněž s ohledy na různé výklady stvoření světa).

Vzdělávací oblast je v 6. a 7. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Dějepis
- Občanská výchova

Klíčové kompetence

Ve vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** chceme rozvíjet klíčové kompetence strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- chápat vliv dějepisných událostí na další vývoj společnosti až do současnosti,
- vyhledávat a třídit informace podle zadaných kritérií,
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,

- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

Výchovně vzdělávací cíle vzdělávací oblasti Člověk a společnost

K utváření a rozvíjení cílových kompetencí žáka dochází tím, že žák je veden k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku

- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

Dějepis

Charakteristika předmětu Dějepis:

Výuka českých dějin navazuje na znalosti osvojené v předmětu vlastivěda na 1. stupni ZŠ. Předmět dějepis je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci 2 hodiny týdně.

Žákům není předkládáno nadměrné množství učiva, ale jen učivo podstatné, čímž jsou vytvořeny podmínky pro seznamování žáků s historií způsobem odpovídajícím jejich poznávacím schopnostem. To přispívá k ucelenému pohledu na historii a k pochopení dějin českých ve vztahu k dějinám evropským i ke světovým.

Žáci se učí samostatně získávat poznatky z různých zdrojů a vést rozhovor mezi sebou a s učitelem, čímž je rozvíjena schopnost přemýšlet nad příčinami a následky jednotlivých událostí a historických jevů. Důraz je kladen na využívání poznatků, které žáci získali v jiných předmětech, a na vedení žáků k četbě, u žáků se SPU k poslechu čteného slova, ke sledování divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů a k návštěvám muzeí, výstav a kulturních památek.

Některá témata jsou vyučována projektovou metodou.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:. Dějepis	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků</i>	historické vědy, dějepis	6.	
<i>uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány</i>	hmotné prameny, archeologie, muzea, archivy, knihovny	6.	
<i>orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu</i>	historický čas a prostor, kalendáře, časová přímka	6.	
<i>charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu</i>	rod Homo, pravěký člověk, kamenné nástroje, pravěké sošky	6.	
<i>objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost</i>	počátky zemědělství řemesla, tkalcovství, zpracování mědi, výroba bronzu, oradlo, výroba železa	6.	
<i>uvede příklady archeologických kultur na našem území</i>	archeologické kultury, Keltové	6.	
<i>rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací</i>	Egypt, Mezopotámie, Čína, Indie, úrodné oblasti, zavlažovací systémy	6.	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Dějepis	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví</i>	stavby, pyramidy, náboženství, balzamování, bohové, písmo, číslice	6.	
<i>demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem</i>	náboženství, židovství, křesťanství, vědy, stavitelství	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie</i>	zákoník, společenské skupiny, temné období, archaické období, klasické období, helénistické období, demokracie, městské státy, římská republika	6.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Dějepis	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států</i>	křesťanství, nový etnický obraz Evropy, utváření států a jejich specifický vývoj franká říše, život v klášteře, Karel Veliký, lenní systém, Vikingové středověká Anglie, Svatá říše římská	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti</i>	byzantská říše islám a islámské říše ovlivňující Evropu	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám</i>	křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy, církevní řády, kacířství	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech</i>	příchod Slovanů, Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě, první Přemyslovci, Kosmova kronika	7.	
<i>ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury</i>	románská kultura, gotická kultura, struktura středověké společnosti, kultura středověké společnosti, románské a gotické umění a vzdělanost, poslední Přemyslovci vznik měst a jejich význam, Přemyslovci, Lucemburkové	7.	

<i>popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik</i>	Mongolové, Tataři, Marco Polo, Romové	7.	Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ
<i>vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</i>	morové epidemie, reformy, Dekret kutnohorský, Jan Hus	7.	
<i>vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky</i>	reformace, protireformace, Evropa 16. století, absolutismus	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život</i>	defenestrace, husitské války, čtyři pražské artikuly, Jiří z Poděbrad	7.	
<i>objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie</i>	Osmanská říše, Habsburkové, Jednota bratrská, Rudolf II.	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky</i>	zámořské objevy	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky</i>	český stát a velmoci v 17.stol, třicetiletá válka, Obnovené zřízení zemské, J. A. Komenský důsledky třicetileté války	7.	
<i>na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus</i>	absolutismus v Rusku	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
<i>rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek</i>	barokní kultura, osvícenství	7.	

Občanská výchova

Charakteristika předmětu Občanská výchova:

V předmětu Občanská výchova mají žáci možnost rozšířit a prohloubit své znalosti, dovednosti a zkušenosti ze společenskovední oblasti. Předmět je vyučován ve všech ročnících 2. stupně ZŠ v dotaci 1 hodinu týdně.

Výuku směřujeme k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby si uvědomovali zodpovědnost za své jednání v kamarádských a rodinných vztazích. Žáci se učí jednat v různých situacích osobního, pracovního a občanského života, osvojují si dovednosti přiměřené mezilidské komunikace, učí se zdůvodňovat vlastní názory a respektovat práva a názory druhých. Získávají základní poznatky z oblasti práva a řízení státu. Tvoří si představu o lokálních i globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní i mezinárodní úrovni. Výuková oblast na téma rodina je zařazena do předmětu Výchova ke zdraví.

Výuka může být úspěšně realizována projektovou metodou.

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Občanská výchova	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání</i>	Má vlast, státní symboly ČR, historické mezníky naší země a významné osobnosti	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</i>	Má vlast, život v různých regionech ČR, porovnání s jinými etniky a jejich kulturou	6.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
<i>zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně k němu přistupuje</i>	naše škola, naše obec, globalizovaný svět	6.	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola
<i>zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají</i>	rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, tradice a jejich respektování, kulturní instituce	6.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v polit. životě
<i>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu</i>	rozdíly mezi lidmi základní lidská práva	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace, řeší případné neshody nebo konflikty s druhými lidmi nenásilným způsobem.</i>	pravidla slušného chování komunikace mezi lidmi řešení konfliktů	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: : Občanská výchova	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</i>	lidská práva kulturní odlišnosti	6.	Multikulturní výchova – kulturní diference
<i>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofóbní projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům nesnášenlivosti</i>	lidská práva kulturní odlišnosti	6.	Multikulturní výchova – multikulturalita, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
<i>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině, ve škole, v obci</i>	rodina škola obec	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.</i>	Život ve škole, důležitost vzdělání a sebevzdělání	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
<i>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</i>	znaky demokracie	6.	Výchova demokratického občana – principy demokracie

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:. Občanská výchova	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států</i>	moc zákonodárná, výkonná a soudní	6.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:. Občanská výchova	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu</i>	naše vlast – kulturní a přírodní bohatství občanský život lidská práva kultura jiných národů projevy nesnášenlivosti tolerance	7.	Multikulturní výchova – lidské vztahy
<i>zdvoudní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje</i>	majetek a jeho ochrana	7.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají</i>	naše obec – kulturní instituce	7.	Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí</i>	prostředky masové komunikace	7.	Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, fungování a vliv médií ve společnosti
<i>zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení</i>	rodina, škola, sociální skupiny základní lidská práva ochrana za mimořádných událostí	7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
<i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případně neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem</i>	pravidla slušného chování komunikace mezi lidmi	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace
<i>objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám</i>	lidská práva kulturní odlišnosti světová náboženství	7.	Multikulturní výchova – etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity
<i>rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</i>	lidská práva kulturní odlišnosti světová náboženství	7.	Multikulturní výchova – multikulturalita, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci</i>	rodina škola obec EU	7.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
<i>rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání</i>	komunikace	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace
<i>dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi</i>	hospodaření s penězi a majetkem peníze – funkce a formy placení	7.	Finanční a ekonomická gramotnost
<i>rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti</i>	zboží – statky a služby	7.	Finanční a ekonomická gramotnost
<i>rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky</i>	formy států znaky demokracie	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie
<i>rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu</i>	státní správa a samospráva	7.	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů</i>	volební systém	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie, formy participace občanů v politickém životě
<i>přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod</i>	základní lidská práva a svobody listina základních práv a svobod	7.	Výchova demokratického občana – principy demokracie
<i>popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování</i>	Evropská unie	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
<i>uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích</i>	nadnárodní společenství mezinárodní spolupráce	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
<i>uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva</i>	porušování lidských práv netolerance, xenofobie	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Oblast: Člověk a společnost	Předmět:: Občanská výchova	Období: 2.st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu</i>	ekologie	7.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vzdělávací oblast Člověk a příroda

Vzdělávací oblast je v 6. a 7. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Fyzika
- Přírodopis
- Zeměpis
- Chemie

Tato vzdělávací oblast zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Žák zde dostává příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Činnostní a badatelský charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a možnosti jejich aplikací v praktickém životě.

Při studiu přírody, s využitím činnostních metod, je zvláště důležité, že si žák osvojuje a ověřuje přírodovědné poznatky a zároveň utváří další dovednosti. Jedná se především o rozvíjení schopnosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů. Dále se rozvíjí dovednost žáka analyzovat výsledky experimentování a dovednost vyvozovat z nich závěry, hovořit o nich, ptát se, odpovídat.

Žák se při činnostní výuce v této vzdělávací oblasti učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, učí se klást otázky typu: Jak? Proč? Co se stane, jestliže...? Učí se hledat odpovědi na otázky, vysvětlovat pozorované jevy a řešit praktické problémy.

Vzdělávací oblast Člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět, která na 1. stupni na elementární úrovni přibližovala žákům první přírodovědná poznávání.

Mezipředmětové vazby jsou realizovány zvláště se vzdělávacími oblastmi:

- Matematika a její aplikace
- Člověk a svět práce
- Člověk a společnost
- Člověk a zdraví

Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti Člověk a příroda

Kompetence k učení

Pro postupné rozvíjení této kompetence u žáků je při výuce třeba:

- individuálně nebo ve skupinách opakovaně pozorovat tělesa a přírodní jevy
- hovořit o pozorovaném, třídit a rozlišovat, vyvozovat závěry nebo domněnky o podstatě pozorovaných jevů nebo o jejich průběhu
- měřit fyzikální vlastnosti těles, zapisovat naměřené hodnoty do tabulek, uvažovat o správnosti a možnostech měření, porovnávat své výsledky se spolužáky, hodnotit své výsledky a závěry a dál je používat pro učení
- nechat žáky vysvětlovat pozorované jevy vlastním způsobem, klást si navzájem otázky, hledat na ně odpovědi, hledat a řešit praktické problémy
- umožnit žákům prakticky poznávat a porozumět hlavním fyzikálním veličinám, naučit je určovat jejich základní jednotky
- využívat dřívějších vědomostí žáků a nechávat je, aby si uvědomovali, že mnohé poznatky, kterým se v oblasti Člověk a příroda učí, znají již z nižších ročníků, ze života kolem sebe, z četby, z vlastních pozorování atp.
- aby si každý žák uvědomoval, kterému učivu rozumí, co si dovedl ověřit samostatně, a aby to, co chápe a umí, dovedl také předávat druhým

Kompetence k řešení problémů

- Pro postupné rozvíjení této kompetence u žáků je při výuce potřebné:
- dbát na to, aby výuka byla u každé látky, která to umožňuje, praktická a aby žáci měli možnost individuálně experimentovat
- nechat žáky samostatně měřit hodnoty fyzikálních veličin, připravovat si různé materiály a jednoduché pomůcky k přírodovědným pokusům
- umožnit žákům promýšlet a plánovat způsob provedení pokusu nebo zkusit navrhnout způsob řešení daného problému, jindy zase dovést experimentovat podle zadaného návodu
- využívat matematických prostředků k záznamům výsledků a průběhu pozorování
- vyslovovat domněnky o pozorovaných jevech, ověřovat si správnost svých domněnek a závěrů s poznávanými zákonitostmi, uvědomovat si, že vlastně znovuobjevujeme poznatky
- osvědčené postupy aplikovat při obdobných situacích
- dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému, na který při učení narazí
- umožnit žákům vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- ověřovat správnost řešení problémů prakticky, osvědčené postupy aplikovat při řešení obdobných nebo nových situací
- nechat žáky obhajovat své závěry a svá rozhodnutí
- ukazovat nebo připravovat situace tak, aby bylo možné uplatňovat poznané metody řešení přírodovědných problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání

Kompetence komunikativní

- Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda ideální možnosti, neboť činnostní učení umožňuje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem. Žákům proto umožňujeme:
- vyjadřovat svoje názory, třeba ve formě domněnek k probíraným přírodním jevům
- popisovat situace při experimentování, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, diskutovat se spolužáky, sledovat jejich závěry
- porovnávat svoje výsledky pozorování se závěry spolužáků, argumentovat, obhajovat, poučit se od druhých, naslouchat upřesněním učitele
- poznávat nové odborné názvy veličin, jejich jednotek a začít se o přírodovědných jevech postupně vyjadřovat odborně správně
- rozumět různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používat při zpracovávání svých závěrů z experimentování
- začít využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci se spolužáky, rodinou a okolním světem

Kompetence pracovní

- Tato kompetence se rozvíjí při pokusování zvláště v součinnosti s praktickými činnostmi, kdy žáci:
- získávají zručnost při sestavování pokusů a získávají schopnost uvážít výběr vhodných pomůcek
- plní povinnosti a dodržují vymezená pravidla, učí se reagovat bez obav ze změny nebo neúspěchu
- některé pomůcky připravují v praktických činnostech nebo sami doma
- přemýšlejí nad svou prací, rozhodují se, využívají svých dosavadních znalostí a zkušeností
- navrhují provedení dalších pokusů nebo měření

Kompetence sociální a personální

Individuální experimentování je v této vzdělávací oblasti často střídáno s experimentováním ve dvojicích nebo i ve větších skupinách, často podle materiálních podmínek školy. Některé pokusy vyžadují spolupráci několika žáků nebo skupin. Pro dobrý rozvoj této kompetence dáváme žákům možnost:

- podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve skupině převzít určitou roli, za kterou každý žák sám zodpovídá (jeden připraví materiál, druhý sestavuje pokus, třetí vede záznam o měření nebo pozorování apod.)
- přispívat k diskusi o prováděném úkolu nebo o pozorovaném jevu ve své skupině i v kolektivu třídy
- podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedeme k ohleduplnosti a k uznávání druhých a k poskytování rady nebo pomoci druhému při společné práci
- čerpat poučení z toho, co je pro ně připraveno, co se jim vypráví, co mají připraveno v učebních materiálech, a všimnout si ve svém okolí toho, co s probíraným učivem souvisí nebo na co jsou ve škole upozorněni
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, docházet ke správným závěrům, k úspěšnému provádění pokusů a vyslovování názorů

Prostřednictvím uvedených strategií a postupů podporujeme sebedůvěru žáků, čímž vytváříme předpoklady pro jejich zdravý sociální vývoj.

Vycházíme z poznatku, že k rozvoji citů žáka a jeho sociálních vztahů dochází zároveň s rozvojem jeho operačního myšlení, které se utváří nejvíce na základě abstrakcí vycházejících z materiálních činností s předměty.

Kompetence občanská

Rozvíjení této kompetence se uplatňuje zvláště:

- když je žákům dáвана možnost, aby se sami rozhodovali, aby si uvědomovali, které dovednosti již dobře ovládají, co ještě potřebují učinit a zjistit
- když žákům dodáváme důvěru, že pokud budou k pokusování přistupovat zodpovědně, své úkoly dobře zvládnou
- když žáky necháváme uvážit a říct, na co je třeba pamatovat, aby byla při pokusování zachována bezpečnost
- když podporujeme tvořivé nápady žáků

Fyzika

Charakteristika výuky předmětu Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika bude vyučován v 6. ročníku 2 hodiny týdně, v 7. ročníku 1 hodinu týdně.

Činnostní charakter výuky tohoto předmětu vyplývá ze samé podstaty výuky fyziky jako vědeckého oboru zabývajícího se obecnými fyzikálními vlastnostmi a zákonitostmi reálného světa. Výuku fyziky orientujeme tak, aby si žák poznatky a dovednosti osvojoval na základě individuálních nebo skupinových pokusů. Neobejdeme se přitom bez využívání matematiky, přesných měření a experimentování. Žáka vedeme k pozorování předkládaných jevů, k hovoru o pozorovaném, k vyslovování vlastních závěrů a ke znovuobjevování poznatků. Vyjadřování žáka průběžně citlivě upřesňujeme a napomáháme mu vytvářet si odborný slovník, který je potřebný k plnému pochopení dané látky. Vyjadřujeme fyzikální zákonitosti a vztahy mezi fyzikálními veličinami.

Fyzikální poznávání je především poznáváním teoreticko-experimentálním. Žák pozoruje určité jevy, které vyplývají z činností, které sám provádí. Volíme takové experimenty, které co nejjasněji potvrzují pravdivost fyzikálních poznatků a teorií. Dbáme přitom na rovnováhu mezi experimentálním a teoretickým poznáváním.

Pozorování pokusů na videu, sledování počítačových animací a použití tzv. „myšlenkového experimentu“ volíme jako doplňkový a rozšiřující způsob předávání vědomostí. Jsme si vědomi, že uvedené metody nemohou kvalitativně zastoupit žakovský experiment, při kterém žák získává osobní zkušenost s prováděním fyzikálních experimentů, učí se dovednostem požadovaným vzdělávacím obsahem oboru a zároveň je veden k zájmu o fyziku a techniku.

Žáka průběžně seznamujeme s využitelností poznatků v životě a umožňujeme mu využívat jeho vlastních zkušeností, čímž mu přibližujeme smysl učení se fyzice. Tak vytváříme vazby mezi probíranou učební látkou a světem žáka. Žáka vedeme k poznání, že rozvoj poznatků fyziky je jedním ze základních předpokladů rozvoje techniky, a souvisí proto i s rozvojem vědy a společnosti. Upozorňujeme na nutnost harmonického soužití člověka s okolní přírodou.

Činnostní pojetí výuky fyziky zapadá do celkového plánu vzdělávacího programu zvyšovat úroveň technické vzdělanosti mládeže. Naším záměrem je vést žáka k jasnému porozumění fyzikálním poznatkům a jevům a tím podporovat jeho zájem o fyziku a techniku. Žáka vedeme k chápání technického pokroku jako nástroje k uspokojování potřeb lidstva. Zdůrazňujeme však potřebu udržování rovnováhy mezi člověkem a přírodou (udržitelného rozvoje) a nebezpečí, které pro lidstvo plyne z jejího porušování. Využívání dosavadních zkušeností žáka, dobré porozumění učivu za pomoci konkrétních činností s předměty, vytváření správných představ a rozvíjení schopnosti logicky myslet jsou základními předpoklady pro rozvoj klíčových kompetencí, ale i pro to, aby se žák mohl a chtěl dále technicky vzdělávat.

V tomto období klademe důraz na motivaci žáků pro výuku fyziky, na dobré porozumění a zvládnutí základního učiva určeného RVP a na chápání využití základních fyzikálních poznatků v životě.

Charakter výuky fyziky v 6. a 7. ročníku je činnostní, což se projevuje větším důrazem na:

- žákovské pokusování, pozorování a hovory o pozorovaném
- využívání žákovských zkušeností
- na pomoc a podporu při řešení problémů
- na konkrétní dílčí úkoly odpovídající možnostem žáků, na komunikaci a vzájemnou spolupráci mezi žáky
- na vytváření systémů práce se žákovskými pomůckami, zdokonalování zručnosti žáků a seznamování žáků s matematicko-fyzikálními tabulkami
- vytváření mezipředmětové vázanosti fyziky s praktickými činnostmi, matematikou, informatikou i výtvarnou výchovou
- na blízký kontakt mezi učitelem a žákem, naplněný vzájemným pochopením a důvěrou
- na utváření schopnosti žáka se hodnotit a kontrolovat

Ve výuce fyziky v 6. a 7. ročníku dbáme na variabilitu vyučovacích metod, a to jak při zvládnutí nového učiva, tak při jeho procvičování a prověřování znalostí žáků. Volíme často pokusování, ústní vyjadřování, praktické zkoušení. Zařazování testů a písemného zkoušení využíváme jen v malé míře.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Fyzika:

- osvojování nových fyzikálních pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědná poznávání žáků, využívání matematiky
- osvojování fyzikálních poznatků, pokud je to možné, vždy aktivní činností žáků
- vyhodnocování a smysluplná interpretace výsledků experimentů
- přijímání poznatků z nového vyučovacího předmětu fyzika s porozuměním
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při řešení konkrétních problémů
- vedení žáků k poznávání významu fyziky v životě kolem nich a k objevování a chápání zákonitostí přírody i k postupnému pochopení přínosu fyziky pro rozvoj techniky a moderních technologií současnosti
- upozorňování na historii technických vynálezů a život vynálezců
- průběžné zařazování základních metod práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních jevů, tj. pozorování, měření, sestavování pokusů, zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- vedení žáků k tomu, aby využívali osvojené poznatky a dovednosti k řešení fyzikálních problémů a úloh samostatně i ve skupinové spolupráci
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- kritické hodnocení a ověřování získaných a předkládaných informací z hlediska správnosti a přesnosti, upozorňování na pozitivní i negativní důsledky civilizačního vývoje, na možnosti využití i zneužití techniky
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Fyzika		Období: 2.st.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvede konkrétní případy jevů dokazujících částicové složení látek</i>	látky a tělesa, tvar a objem, molekulová stavba, atomy	6.	
<i>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</i>	zkoumání a porovnávání společných a různých vlastností látek	6.	
<i>uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí</i>	Brownův pohyb, difuze	6.	
<i>využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů</i>	hustota látek měření hmotnosti a objemu	6.	
	výpočty hmotnosti těles	6.	
<i>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</i>	měření délky určování obsahu měření času	6.	
<i>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa</i> <i>předpoví, jak se změní délka či objem při dané změně teploty</i>	měření teploty těles změna objemu těles při zahřívání	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Fyzika		Období: 2.st.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>orientuje se v základech magnetizmu a magnetického pole</i> <i>využívá poznatku k praktické orientaci v terénu</i>	základní vlastnosti magnetického pole, přírodní a umělé magnety, póly, siločáry, magnetizace, pozorování magnetického pole Země	6.	
<i>odliší atom a iont, vyrobí modely iontů, prakticky zelektrizuje těleso a změří jeho náboj, demonstruje chování nabitých těles</i>	částice s nábojem, elektrizování těles, elektrické pole, chování zelektrizovaných těles, ochrana před bleskem	6.	
<i>změří velikost působící síly a určí její směr</i> <i>využívá s porozuměním při řešení problémů vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu,</i> <i>rozhodne, zda je dané těleso v klidu či v pohybu vzhledem k danému tělesu</i>	vzájemné silové působení dvou těles vztah pohybu a síly měření síly jednotka síly 1N	7.	
<i>určí velikost tíhy z hmotnosti tělesa a obráceně</i> <i>uvede konkrétní příklady jevů dokazujících gravitační síly Země</i>	gravitační působení Země tíha tělesa – vztah mezi hmotností a tíhou těles	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Fyzika		Období: 2.st.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici</i>	druhy sil síla jako orientovaná úsečka výslednice sil těžiště skládání sil	7.	
<i>využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích</i>	Newtonovy zákony	7.	
<i>rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu</i>	zkoumání pohybu různých těles ve svém okolí druhy pohybů relativita pojmů klid a pohyb relativní rychlost	7.	
<i>využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles</i>	úlohy o rovnoměrném pohybu	7.	
<i>využívá poznatků k řešení praktických modelových situací</i>	tření, třecí síla, význam tření v praxi odporová síla	7.	
<i>aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů</i>	rovnováha sil na páce výpočty momentu síly zkoumání otáčivých účinků síly na páku a kladku	7.	
<i>aplikuje poznatky tlaku a tlakové síle problémů</i>	tlak, tlaková síla jednotky výpočty tlaku	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Fyzika		Období: 2.st.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	tlak v praktickém životě		
<i>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní, uvede příklady praktické aplikace Pascalova zákona</i>	mechanika kapalin a plynů Pascalův zákon	7.	
<i>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů</i>	hydrostatický tlak	7.	
<i>předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní, případně prakticky demonstruje</i>	vztlková síla Archimédův zákon	7.	
<i>zvolí vhodné přístroje pro měření atmosférického tlaku, aplikuje poznatky o změnách atmosférického tlaku při řešení praktických problémů</i>	atmosféra Země atmosférický tlak a jeho měření Archimédův zákon pro plyny	7.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>zvolí vhodné přístroje pro měření tlaku plynu, aplikuje poznatky o přetlaku a podtlaku při řešení praktických problémů</i>	tlak plynu v uzavřeném prostoru a jeho měření	7.	

Přírodopis

Charakteristika výuky předmětu Přírodopis

Předmět Přírodopis je vyučován v 6. – 8. ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Předmět navazuje na prvouku a přírodovědu na prvním stupni. Vyučování probíhá v kmenových třídách, v počítačové učebně nebo v učebně chemie a fyziky. Při pobytových akcích je část výuky realizována v přírodě. Podle možností se během roku organizují exkurze a projekty.

S přírodními zákony se žáci seznamují zejména vlastním prožitkem, což vede k poznání přírody jako systému, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Vlastní zkušenosti propojují žáci s novými informacemi a s dovednostmi, které získávají při pozorování a pokusech.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Přírodopis:

- osvojování dovedností a metod pozorování živé a neživé přírody
- osvojování nových pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědná poznávání žáků
- získání přehledu o vzniku a vývoji Země a života
- získání základních poznatků o stavbě těl a životě vybraných organismů, včetně člověka
- zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při řešení konkrétních problémů
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění pozorování a experimentů.
- uvědomění si sounáležitosti člověka s okolním prostředím a jeho odpovědnosti za zachování života na Zemi i svého zdraví
- kritické hodnocení jednání svého i jiných lidí ve vztahu k životnímu prostředí i k druhým lidem

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Přírodopis	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i>	stavba těla, funkce jednotlivých částí těla živočichů	6.	
<i>rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin</i>	poznávání a zařazování zástupců běžných druhů jednotlivých tříd živočichů	6.	
<i>rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů</i>	poznává a zařazuje zástupce běžných druhů jednotlivých tříd rostlin	6.	
<i>třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek</i>	práce s atlasy rostlin a živočichů přehled základního dělení rostlin a živočichů význam a zásady třídění organismů	6.	
<i>odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům</i>	uspořádání stavby rostlinného těla	6.	
<i>porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku</i>	význam jednotlivých částí těla rostlin	6.	
<i>vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při</i>	základní principy fotosyntézy, dýchání a růst rostlin	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Přírodopis	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>pěstování rostlin</i>			
<i>odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i>	adaptace rostlin, vliv prostředí na utváření organizmů	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
<i>rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů</i>	orgánové soustavy rostlin a živočichů	6.	
<i>vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti</i>	pohlavní soustava rostlin a živočichů	6.	
<i>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i>	projevy chování živočichů péče o vybrané živočichy chov domestikovaných živočichů zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům	6.	
<i>aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>	zásady poskytování první pomoci	6.	
<i>aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce</i>	pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	6.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis		Období: 2. st.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů</i>	vliv prostředí na utváření organismu	7.	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka</i>	výskyt význam a praktické využití virů a bakterií	7.	
<i>rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků</i>	práce s atlasem hub rozdělení hub	7.	
<i>vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích</i>	základní členění z hlediska výživy hub první pomoc při otravě houbami	7.	
<i>objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků</i>	lišejníky, stavba, symbióza, výskyt	7.	
<i>rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismu</i>	význam a zásady třídění organismů	7.	

<i>popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel</i>	struktura rostlinné a živočišné buňky vyhledávání společných a odlišných znaků	7.	
<i>zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i>	projevy chování živočichů péče o vybrané živočichy chov domestikovaných živočichů zásady bezpečného chování člověka vůči živočichům	7.	
<i>aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla</i>	zásady poskytování první pomoci	7.	
<i>aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce</i>	pozorování přírody, práce s určovacími klíči a atlasy	7.	

Zeměpis

Charakteristika výuky předmětu Zeměpis

Vyučovací předmět Zeměpis je dotován od 6. do 9. ročníku dvěma hodinami týdně.

Výuka navazuje na prvouku a vlastivědu z 1. stupně. Přibližuje žákům hlavní přírodní, hospodářské a sociální podmínky života lidí místní krajiny, regionu, na území České republiky, v Evropě a dalších světadílech. Žáci tak mohou lépe porozumět dění v současném světě a při diskusi o problémech současného lidstva se učí klást si otázky a hledat odpovědi.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Zeměpis:

- osvojování základních vědomostí o Zemi jako vesmírném tělese
- orientace v zeměpise světadílů a ve zvlátnostech života jejich obyvatel
- získání ucelené představy o přírodních, hospodářských a sociálních poměrech v naší zemi a v souvislosti s tím uvědomování si postavení naší země v Evropě a ve světě
- orientace v současném dění u nás i ve světě a spojování poznatků z výuky s dalšími informacemi získanými v tisku, rozhlase, televizi a na internetu
- zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- používání získaných vědomostí v praktických situacích
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při práci s různými druhy map, grafů a statistických materiálů
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- uvědomění si význam tolerance, dorozumění a uplatňování pravidel mezilidského a mezinárodního soužití v propojených světových civilizačních procesech
- vytváření schopnosti vidět krásu přírodních objektů i lidských výtvorů, vedoucí k zodpovědnému chování k přírodnímu i společenskému prostředí
- vzbuzovat zájem o poznávání své země i zahraničí, života, tradic, zvyků a zvláštností obyvatel těchto zemí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Zeměpis	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů</i>	pohyb Země a jeho důsledky, roční období, časová pásma, vodstvo Evropy	6.	
<i>organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</i>	geografické a topografické pojmy, druhy map	6.	
<i>používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii</i>			
<i>přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině</i>	statistická data, tabulky, zdroje dat, teplotní výkyvy, podnebí, počasí	6.	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí
<i>vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k</i>	glóbus, určování zeměpisné polohy, vztahy mezi státy	6.	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:. Zeměpis	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>okolnímu světu</i>			
<i>zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy</i>	Vesmír, Slunce, sluneční soustava, planety, hvězdy, galaxie	6.	Environmentální výchova - základní podmínky života
<i>rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu, služeb, uvede příklady jejich součinnosti. na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu</i>	tržní hospodářství, nabídka, poptávka, fungování trhu, výroba, obchod, služby a jejich funkce	6.	
<i>rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu. porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</i>	krajinná sféra a prvky přírodní sféry, jednotlivé složky přírody, typy krajín, ekosystémy	6.	Environmentální výchova - ekosystémy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět:: Zeměpis	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>porovná působení vnitřních a vnějších procesů přírodní sféry a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost. rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa</i>	přírodní oblasti a podnebná pásma, základní podmínky života na Zemi	6.	Environmentální výchova – základní podmínky života
<i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i>	pozorování v terénu, určování světových stran, azimutu	6.	
<i>aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny</i>	odhad vzdáleností a výšek v terénu, situační plány	6.	
<i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</i>	ochrana člověka při živelných pohromách, chování a jednání v nebezpečí života	6.	

<i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu.</i>	pozorování v terénu, určování světových stran, azimutu	6. - 7.	
<i>aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny.</i>	odhad vzdáleností a výšek v terénu, situační plány	6. - 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech.</i>	ochrana člověka při živelných pohromách, chování a jednání v nebezpečí života	6. - 7.	
<i>lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení</i>	světadíly, oceány, kontinenty, nerostné bohatství	7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá
<i>zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich.</i>	hospodaření s penězi, funkce a podoba peněz, tržní ekonomika a její vliv na změny ve světě	7.	
<i>posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa.</i>	společenské a politické hospodářské problémy zemí a kontinentů, populace na jednotlivých kontinentech, migrace obyvatel	7.	Multikulturní výchova - multikulturalita
<i>posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel.</i>	populace, geografické, demografické, hospodářské charakteristiky, funkce sídel	7.	Enviromentální výchova – základní podmínky života

Chemie

Charakteristika výuky předmětu Chemie

Předmět Chemie je dotován 1 hodinou týdně v 7. ročníku 2 hodinami týdně v 8. a v 9. ročníku.

Výuka předmětu chemie je založena na experimentu. Teoretické poznávání je vždy vyváženo experimentálním. Žáci si osvojují poznatky a dovednosti na základě pokusů individuálních, ve dvojicích nebo ve skupině. Z hlediska bezpečnosti žáků volíme v některých případech také experiment demonstrační nebo pozorování pokusu na videu. Řešením problémových úloh, které mají vztah k praxi nebo dějům, které nás obklopují, se žáci seznamují s využitelností chemie v životě. Žákům je nabízeno co nejvíce příležitostí k tomu, aby pochopili, že bez základních znalostí o chemických látkách a jejich reakcích se člověk neobejde v žádné oblasti své činnosti a aby poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí a vlastního zdraví.

Žáka vedeme k chápání pokroku jako nástroje k uspokojování potřeb lidstva, zdůrazňujeme však potřebu udržování rovnováhy mezi člověkem a přírodou (udržitelného rozvoje) a nebezpečí, které pro lidstvo plyne z jejího porušování.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Chemie:

- osvojování nových pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědná poznávání žáků, využívání matematiky a fyziky
- osvojování dovedností spojených s pozorováním vlastností látek a chemických reakcí a s prováděním jednoduchých chemických pokusů
- zpracovávání získaných údajů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem
- smysluplná interpretace výsledků experimentů
- podněcování žáků k samostatnosti a tvořivosti při řešení konkrétních problémů
- vedení žáků k poznávání významu chemie v životě kolem nich a k objevování a chápání zákonitostí přírody i k postupnému pochopení přínosu chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (průmysl, zemědělství, energetika, zdravotnictví, potravinářství, výživa člověka)
- vedení žáků k tomu, aby využívali osvojené poznatky a dovednosti k řešení problémových úloh samostatně i ve skupinové spolupráci
- dávání žákům co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, vést je k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy
- kritické hodnocení a ověřování získaných a předkládaných informací z hlediska správnosti a přesnosti, upozorňování na pozitivní i negativní důsledky civilizačního vývoje, na možnosti využití i zneužití chemie
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění pozorování, měření a experimentů.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: : Chemie	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>určí společné a rozdílné vlastnosti látek</i>	skupenství, barva, vzhled, rozpustnost, bod varu, hustota, chování při zahřívání	7.	
<i>pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</i>	H a P věty, piktogramy	7.	
<i>objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek</i>	hustota látek, rozpustnost, hořlavost, toxicita, první pomoc	7.	
<i>rozlišuje směsi a chemické látky</i>	suspenze, emulze, pěna	7.	
<i>vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení</i>	výpočet procent	7.	
<i>vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek</i>	rozpustnost, teplota, míchání, velikost částic	7.	
<i>navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi</i>	filtrace, sedimentace, destilace, krystalizace, sublimace	7.	
<i>rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití</i>	pitná voda, užitková voda, použití vody v průmyslu	7.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: : Chemie	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvede příklady znečištění vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</i>	znečišťování vody a vzduchu čistička odpadních vod	7.	Environmentální výchova – základní podmínky života
<i>používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</i>	atom - elektron, neutron, proton molekula	7.	
<i>rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</i>	periodická soustava prvků, molekuly prvků a sloučenin názvosloví jednoduchých sloučenin	7.	
<i>orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</i>	periodická soustava prvků kovy, nekovy, polokovy	7.	
<i>rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</i>	reaktanty, produkty, zákon zachování hmotnosti, slučování, rozklad	7.	
<i>přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</i>	chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost	7. – 8.	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: : Chemie	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</i>	základy bezpečnosti práce, vlastnosti látek	7. – 8.	
<i>porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</i>	názvosloví, vlastnosti a použití vybraných, prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí, kyselá dešť, skleníkový efekt	7. – 8.	Environmentální výchova-lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</i>	kyselá dešť	7. – 8.	Environmentální výchova-lidské aktivity a problémy životního prostředí
<i>orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</i>	pH, neutralizace	7. – 8.	

Vzdělávací oblast Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast si klade za cíl vést žáky k ochraně a hledání krásy v sobě i kolem sebe. Směřuje k chápání tradic, kritickému přístupu ke skutečnosti, nabízí osobní postoje a osobní objevování. Sleduje smysl a podstatu tvůrčí činnosti. Ukazuje na podstatu tvorby: dozvědět se něco o sobě, překonat sama sebe, přiblížit se tomu, co nás přesahuje.

Postupy umělecké tvorby jsou blízké projektovým pracovním postupům, tedy tvořivé činnosti. Projekty umožňují nalézat vztahy mezi jednotlivými druhy umění a uplatňovat různorodé výrazové prostředky při hledání variant řešení společně zvolených témat. Otevírá se tak společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů.

Vzdělávací oblast je v 6. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Hudební výchova
- Výtvarná výchova

Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti Umění a kultura

Kompetence k učení

- vést žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům oblasti hudební a výtvarné a aby s nimi dovedli zacházet
- rozvíjet tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných a hudebních technik
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu
- ukázat žákům, že přehled v oblasti umění a kultury jim umožní prožitky z těchto oborů lidské činnosti intenzivněji prožívat

Kompetence k řešení problémů

- vést žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě tak, aby svůj názor byli schopni obhájit
- otevírání před žáky možnosti volby vhodných výtvarných a hudebních vyjadřovacích prostředků
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

- vést žáky k tomu, aby vnímali i mimojazykové vyjadřování a aby sami tuto komunikaci využívali
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla
- ukázat žákům, že vyslechnout názor druhých lidí na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něho reagovat může být přínosem
- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu kulturnímu, uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních akcích
- předvést dětem na příkladech z výtvarné a hudební výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a kulturní a historické dědictví
- budovat v dětech pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost
- seznamování žáků s významnými výtvarnými a hudebními díly a jejich autory
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací a hudebních koncertů
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do kulturního dění

Kompetence pracovní

- vysvětlit žákům, jak správně používat výtvarné potřeby a jak o ně pečovat
- osvojování výtvarných a hudebních technik a nástrojů

Hudební výchova

Charakteristika výuky předmětu Hudební výchova

Vyučovací předmět Hudební výchova je vyučován v 6. – 7. ročníku jednu hodinu týdně.

Hudební výchova vede žáka k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební činnosti vedou k rozvoji hudebních schopností, které se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Hudební výchova

- Vytváření kladného vztahu k hudbě
- rozvíjení hudebních dovedností v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjení individuálních schopností hře na hudební nástroj a jejich využití při hudební reprodukci a produkci
- rozvíjení pohybových dovedností při tanci a pohybovém doprovodu hudby
- aktivní vnímání znějící hudby, poznávání hudby ve všech žánrových, stylových i funkčních podobách – poslechové činnosti tolerantní přístup k různorodým hudebním kulturním hodnotám současnosti i minulosti různorodých skupin, národů a národností

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Hudební výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>se orientuje v zápise jednoduchých písní a skladeb, na základě individuálních schopností a získaných dovedností tyto písně a skladby realizuje.</i>	notový záznam, jeho proměny vzhledem k žánru a charakteru hudby	6. – 7.	
<i>zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase.</i>	tóniny, hudební improvizace, dynamika a její proměny, hry s rytmem	6. – 7.	
<i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách.</i>	vokálně instrumentální aktivity individuální a společné, hlasová hygiena	6. – 7.	
<i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb.</i>	rytmické a melodické zákonitosti	6. – 7.	
<i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, ztvárňuje hudbu pohybem, vytváří jednoduché pohybové improvizace.</i>	tanec, taneční kroky, pantomima, dramatisace písní	6. – 7.	
<i>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky, rozpozná změny v tempu a rytmu.</i>	analýza významných prvků skladby druhy skladeb	6. – 7.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Hudební výchova	Období: 2. st.	
<i>přiřadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu k autorovi, charakterizuje toto období, orientuje se v životě a díle autora, vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</i>	hudební dílo a její autor, doba vzniku, život autora	6. – 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>přiřadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu k příslušnému etniku, rozlišuje a porovnává druhy skladeb, orientuje se na mapě</i>	lidová hudba – součást národního bohatství	6. – 7.	Multikulturní výchova – etnický původ
<i>rozpoznává typické hudební nástroje, zařadí hudební nástroje do příslušné skupiny, kterou dokáže charakterizovat, rozpoznává nástroje vizuálně a na základě individuálních schopností a získaných dovedností i akusticky</i>	hudební nástroje	6. – 7.	

Výtvarná výchova

Charakteristika výuky předmětu Výtvarná výchova

Předmět Výtvarná výchova je vyučován v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně.

Výtvarná výchova umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa. Vzdělání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa s estetickým účinkem. V procesu výtvarného osvojování dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti a vnímavosti žáka k uměleckému dílu, k sobě samému i k okolnímu světu. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti vyjadřování prostřednictvím linie, tvaru, barvy, gesta atd. Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy (s obrazem, sovkulturov, designem, architekturou, novými médii atd.). Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z dosavadní aktuální zkušenosti žáka. Vizuálně obrazné znakové systémy zahrnují jak znakové systémy výtvarného umění různých etap a stylů, tak i ostatní produkty vizuální kultury. Pojetí vizuálně obrazných znaků je z principu pojetím tvořivým a předpokládajícím experimentální fázi vzniku těchto znaků a jejich ověřování poznáváním a komunikací.

Výuka probíhá v prostředí, které má pro výtvarné činnosti žáků příjemnou atmosféru, podporuje používání aktivních metod a následně tím pomáhá vytvářet klíčové kompetence i kvalitu očekávaných výstupů žáků (simulační hry, skupinové projekty, obhajoba postojů, dialog, diskuse, řešení problému, exkurze, atd.). Vzdělávací obsah bezprostředně navazuje na vzdělávací obsahy ostatních vyučovacích předmětů.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Výtvarná výchova:

- rozvíjení a prohlubování vztahu žáka k výtvarnému umění
- rozvíjení schopnosti vnímat a nalézat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomění si nutnosti ochrany těchto hodnot
- získávání praktických i teoretických poznatků o malbě, kresbě, grafických technikách
- seznamování s různými výtvarnými technikami a prostředky
- rozvíjení fantazie a schopnosti vlastního výtvarného vyjádření na základě osobních prožitků
- práce s různými materiály, modelování, prostorové vytváření
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu
- tolerantní přístup k různorodým výtvarným kulturním hodnotám současnosti i minulosti různorodých skupin, národů a národností

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Výtvarná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.</i>	vizuálně obrazné vyjádření, jeho prvky ve vztazích a uspořádání, linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura	6. – 7.	
<i>užívá vizuálně obrazných vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.</i>	uspořádání objektů do celků, lineární, světlostní a barevné vztahy	6. – 7.	
<i>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace.</i>	vztahy vnímání zrakově a ostatními smysly, reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	6. – 7.	Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení
<i>vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných</i>	smyslové účinky obrazných vyjádření, kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>vizuálně obrazných vyjádření.</i>			
<i>rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného a symbolického obsahu.</i>	prostředky pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ i zkušenosti, manipulace s objekty, pohyby těl	6. – 7.	
<i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.</i>	typy vizuálně obrazných vyjádření, hračky, objekty, texty, sochařství, plastika, volná malba	6. – 7.	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
<i>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů.</i>	přístupy k obrazným vyjádřením	6. – 7.	Multikulturní výchova - kulturní diference
<i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci.</i>	zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny	6. – 7.	

Vzděvací oblast **Člověk a zdraví**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Rozvoj a ochrana zdraví je základním předpokladem pro aktivní a spokojený život. Žáci jsou proto vedeni k tomu, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí nebo jiným poškozením zdraví. Seznamují se s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích a osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví. Důraz je kladen na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy.

Vzdělávací oblast je v 6. a 7. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:

- Výchova ke zdraví
- Tělesná výchova

Kompetence k učení

- poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

- přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění
- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

- poskytnout dětem dostatečný prostor k jejich vlastnímu pohybovému projevu
- vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace

Kompetence sociální a personální

- vysvětlit a vybudovat zásady chování na sportovních akcích
- ukázat dětem potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů (rolí), které v týmu plní
- předvést dětem na příkladech z tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- na základě respektování názorů každého žáka budovat v dětech sebedůvěru.

Kompetence občanské

- vysvětlit žákům potřebu respektovat, chránit a oceňovat naše tradice a sportovní dědictví
- vést žáky k tomu, aby se aktivně zapojovali do sportovních aktivit
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách

Kompetence pracovní

- zejména při sportovních aktivitách žákům vysvětlit nutnost ochrany zdraví svého i druhých
- vést žáky k tomu, aby dodržovali pravidla ve sportu i mimo něj, vést je k dodržování pravidel fair play
- vysvětlit potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu
- zpracovávání a prezentace naměřených výkonů.
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce

Výchova ke zdraví

Charakteristika výuky předmětu Výchova ke zdraví

V 6. ročníku je v rámci předmětu, který je vyučován 1 hodinu týdně, věnována pozornost rozvoji komunikace mezi žáky a mezi žáky a učitelem. Do komunikačních témat zařazujeme náměty z doporučeného učiva. Dbáme na to, aby si žák měl možnost uvědomovat originalitu své osobnosti a své postavení v rodině, ve třídě i ve společnosti. K zodpovědnosti za své jednání vedeme žáka ve všech ročnících v běžném školním životě.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Výchova ke zdraví

- rozvíjet kompetence žáka tak, aby se naučil vážit si svého zdraví
- vést žáka k ochraně svého zdraví a vytvářet jeho schopnost chovat se odpovědně k svému zdraví i ke zdraví druhých
- výchovu zaměřovat k tomu, aby si žák uvědomoval, co je třeba dodržovat v oblasti zdravého životního stylu, aby postupně sám dokázal realizovat zdravý způsob života
- vést žáka k tomu, aby si uvědomoval zodpovědnost dospělého – rodiče za chod rodiny, její zabezpečení, výchovu dětí a jejich zdraví, poukazovat na příklady pěkného chování v rodině
- vybavit žáka předpoklady k tomu, aby jeho vstup do dospělosti byl provázen odpovědným přístupem ke zdraví a k založení vlastní rodiny
- seznamovat s pravidly chování ve společnosti, podporovat odpovědné chování a rozhodování, vytvářet dobré vztahy v kolektivu
- žáka připravovat tak, aby se uměl bezpečně orientovat v konfliktních situacích souvisejících se zdravím, mezilidskými vztahy a osobním bezpečím
- vést žáka k osvojení postupů vhodných při řešení mimořádných událostí souvisejících s ochranou zdraví a života
- podporovat aktivní zapojování žáka do zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</i>	komunikace v rodině, mezi vrstevníky a ve společnosti dospělých;	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
<i>vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví, dovede posoudit různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví a zdraví druhých, vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</i>	dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví bezpečné prostředí ve škole bezpečnost při sportovních aktivitách umění říci ne způsoby chování v krizových situacích nebezpečí kouření, alkoholismu důležitá telefonní čísla	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
<i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>	tělesná a duševní hygiena význam pohybu pro zdraví režim dne	6.	
<i>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i>	práva a povinnosti členů rodiny, problémy a jejich možná řešení; druhy rodiny, rodina a bydlení	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>	člověk ve zdraví a nemoci aneb klíče ke zdraví	6.	
<i>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i>	handicapovaní lidé pomoc a ochrana handicapovaným	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj (mezilidské vztahy)
<i>dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i>	zásady zdravého stravování pitný režim alternativní výživa poruchy výživy abeceda zdravé výživy	6.	
<i>uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</i>	nebezpečné látky, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) vznik závislosti drogy a legislativa doping	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
<i>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i>	odpovědnost za své zdraví vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší, vody, hluk, osvětlení, teplota)	6.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí)

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i>	období dospívání tělesné a duševní změny, odlišnosti	6.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
<i>rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i>	základní přehled běžných nemocí příznaky těchto nemocí zdravý životní styl zásady bezpečného užívání léčiv	6.	
<i>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i>	denní režim, otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví	6.	
<i>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	skupina vrstevníků a násilí šikana bezpečné sportování, bezpečnost silničního provozu postup v případě dopravní nehody	6.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</i>	práva a povinnosti členů rodiny komunikace v rodině rodina a bydlení	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
<i>usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</i>	člověk ve zdraví a nemoci aneb klíče ke zdraví	7.	
<i>vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí</i>	handicapovaní lidé pomoc a ochrana handicapovaným	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj, sociální rozvoj (mezilidské vztahy)
<i>dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</i>	zásady zdravého stravování zásad pitný režim alternativní výživa poruchy výživy abeceda zdravé výživy	7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</i>	nebezpečné látky, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) vznik závislosti drogy a legislativa doping	7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)
<i>projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce</i>	odpovědnost za své zdraví vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví (kvalita ovzduší, vody, hluk, osvětlení, teplota)	7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj (sebepoznání, sebepojetí)
<i>respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</i>	období dospívání tělesné a duševní změny, odlišnosti	7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace)
<i>rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i>	základní přehled běžných nemocí příznaky těchto nemocí zdravý životní styl zásady bezpečného užívání léčiv	7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Výchova ke zdraví	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím</i>	denní režim, otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví	7.	
<i>projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</i>	skupina vrstevníků a násilí šikana bezpečné sportování, bezpečnost silničního provozu postup v případě dopravní nehody	7.	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj (řešení problémů a rozhodovací dovednosti)

Tělesná výchova

Předmět Tělesná výchova je v 6. a 7. ročníku dotován 2 hodinami týdně. Vyučování probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, na zimním stadionu (bruslení), v plaveckém bazénu a v přírodě. Pro výuku lyžování je organizován kurz, a to každý rok. Pro výuku jízdy na kolech je každý rok organizován cyklovíkend. Dále jsou v rámci tělesné výchovy pořádány turistické kurzy, sportovní dny a klání.

V hodinách tělesné výchovy 6. – 7. ročníku je mimo jiné realizován také část obsahu vyučovacího předmětu Výchova ke zdraví. Dbáme na dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při sportovních aktivitách a vedeme žáka k dodržování potřebných hygienických norem.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Tělesná výchova

- osvojení pohybových dovedností v různých sportovních odvětvích, uvědomění si vlastních pohybových možností
- pochopení vlivu pohybové aktivity na zdraví člověka, využívání poznatků při začleňování pohybu do denního režimu
- vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění sportovní či jiné pohybové činnosti
- využívání osvojených pohybových činností při překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů
- uvědomění si významu sociálních vztahů ve sportu a jiných pohybových aktivitách, jejich využití při pohybovém vyžití a navazování přátelských vztahů
- vytváření trvalého pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám
- poznávání a ochrana přírody při pohybových aktivitách v přírodním prostředí

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem</i>	správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
<i>samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresovým situacím</i>			
<i>usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program</i>	celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí) rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	6. – 7.	
<i>samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly</i>	žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	6. – 7.	
<i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší</i>	drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptyl. podmíněk, vhodná úprava pohyb.	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým</i>	aktivit		
<i>uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost</i>	seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	6. – 7.	
<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	pohybové hry - závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	6. – 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) - orientace na mapě, měřítko mapy, vytyčení trasy podle mapy dle zdatnosti žáků, uplatňování pravidel bezpeč. silnič. provozu v roli chodce, ochrana přírody, základy orient. běhu, topogr. značky, práce s buzolou	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	sportovní hry vybíjená - taktika, rozhodnost, pohotovost	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	košíková - správný postoj při přihrávce, driblink pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblinková abeceda (kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama, prohazování)		
<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních</i>	doplňkové sport. hry - minikopaná, házená, florbal, ringet, ringo, baseball průpravná cvičení	6. – 7.	
	lyžování + snowboarding, škola zařazuje týdenní kurz	6. – 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>činnostech</i>	sportovní hry přehazovaná - přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč		Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice
<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	košíková - dvojtakt, střelba na koš, driblink se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb	6. – 7.	
	odbíjená - nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem		
	doplňkové sportovní hry - minikopaná, házená, florbal, ringo, ringet, průpravná cvičení		
	atletika - atletická abeceda (lifting, skipping, zakopávání, předkopávání, odpichy, oštěpařský krok, cval stranou)	6. – 7.	
	rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, hodý granátem a kriketovým míčem, skok do dálky	6. – 7.	
	rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu)	6. – 7.	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:: Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	gymnastika - kotoul vpřed a vzad, stoj na ruce se záchranou, přemet stranou se záchranou, přeskok kozy v základní výšce	6. – 7.	
	akrobacie - kotoul plavmo z trampolíny přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do duchen, výskok na švédskou bednu z trampolíny a seskok do duchen, přeskok vyšší švédské bedny z trampolíny		
	šplh na laně nebo tyči		
	moderní gymnastika - cvičení s míčem, švihadlem a tyčí		
<i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i>	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem - základy rytmic. gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládnutí těla a jeho částí podle daného rytmu), soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	6. – 7.	
<i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</i>	sebehodnocení v dané pohybové činnosti zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, sami označí zjevné nedostatky a	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - komunikace

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět:. Tělesná výchova	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
	jejich příčiny		
<i>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</i>	komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	6. – 7.	
<i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i>	týmová hra dle platných či dohodnutých pravidel	6. – 7.	

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce**

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je v 6. a 7. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní činnosti.

V tomto předmětu zúročují žáci poznatky získané zvláště v předmětech matematika, fyzika, chemie a přírodopis. Dochází tak k budování smysluplných mezipředmětových vazeb.

Pro tyto a další vyučované předměty jsou praktické činnosti klíčové ve zpětné vazbě.

V neposlední řadě mají praktické činnosti zcela nezastupitelné místo při zvyšování úrovně technické vzdělanosti žáků. Jsou nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce a podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Rozvíjení klíčových kompetencí vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**

Kompetence k učení

Na konci základního vzdělávání dosáhne žák této klíčové kompetence tím, že:

- učíme žáky pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky
- ve všech tematických okruzích je soustavně vedeme k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- v závislosti na věku žáků postupně budujeme systém, který jim poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření
- vedeme je k poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- chápání práce a pracovní činnosti je příležitost k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientujeme žáky v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Kompetence k řešení problémů

- v technicky zaměřených okruzích učiva získávají žáci základní představu a poznatky o technice a o technické činnosti a základní předpoklady k jejímu racionálnímu a efektivnímu využívání
- učíme-li žáky technické přípravě, vybavujeme je pro další život tak, aby dovedli řešit běžné technické problémy, s nimiž se v životě setkávají; zprostředkováváme jim obecné, průřezové poznání techniky a zákonitosti jejího využití

- žák získá základní technické dovednosti a vědomosti pro orientaci v technice jako součásti lidské kultury, tj. takové znalosti a dovednosti, které mu umožní správně se orientovat v situacích, kdy dochází k jeho kontaktu s technikou, s technickým objektem – zařízením, výrobkem – stává-li se jeho uživatelem
- při výuce se žák učí přesnosti v myšlení i v provádění technických činností, odpovědnosti za dílčí i finální výsledky každé technické operace, je veden k šetrnosti při užívání technických prostředků a zařízení, ve spotřebě technických materiálů a energií
- při celé výuce je typické a zásadní pro ni činnostní pojetí, žáci realizují technické činnosti, založené na plnění technických úkolů, výhradně postavených na experimentování a to již ve fázi expozice nového učiva, experimenty jsou v maximální míře realizovány samotnými žáky pod vedením učitelů a to ve všech vyučovaných oblastech
- žáci se už sami aktivně účastní samotné přípravné fáze experimentu a volí strategii experimentu
- zásadně dbáme na propojení i s ostatními předměty – zejména fyzikou, přírodopisem, matematikou, ale i o předměty humanitního zaměření, směřující k výchově etické, občanské, ekologické, ekonomické a estetické
- výuku vhodně doplňujeme exkurzemi
- v oblasti zabývající se přípravou pokrmů prohlubujeme a rozšiřujeme znalosti žáků z technologie přípravy pokrmů a způsobu jejich podávání o další dovednosti spojené s vedením domácnosti a účelnějším hospodařením s finančními prostředky
- ***Kompetence komunikativní***
- žákům umožňujeme vyjadřovat svoje názory, třeba zpočátku na základě intuice a ty posléze na základě prováděných experimentů zpřesňujeme
- vždy dáváme žákům dostatečný prostor pro vyjádření svých názorů, hypotéz a pro vytvoření závěrů ze své práce
- všechny prováděné činnosti řádně s žáky popisujeme, žákům umožňujeme dotazovat se na nejasnosti, důležitá a zcela žádoucí je komunikace mezi žáky samotnými, mezi žákem a učitelem, ale i mezi žáky a rodiči, právě v praktických činnostech je ideální možnost vzájemných vazeb školy a rodiny
- žáci při experimentování sledují nejen výsledky své práce, ale výsledky práce ostatních, důležitá je týmová práce – bez komunikace zcela nemožná, proto je třeba rozvíjet komunikaci v každé probírané oblasti – toto dává výborné základy pro týmovou činnost v budoucím povolání žáků
- žáci porovnávají výsledky své práce s výsledky práce spolužáků, argumentují, obhajují výsledky své práce, poučují se z práce a výsledků práce druhých, naslouchají upřesnění učitele
- poučení hledají v encyklopediích, pomocných a doplňkových příručkách, učebnicích
- je třeba a naše úsilí vede žáky k používání správných termínů, správného zvláště technického jazyka a botanických názvů a termínů, v oblasti přípravy pokrmů vedeme žáky i ke správnému a slušnému chování nejen u stolu, ale i ve společnosti
- při zpracování výsledků své práce dbáme u žáků na to, aby používali ustálené postupy

Kompetence sociální a personální

- žáky učíme plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně a v týmu
- při konstrukčních řešeních technických problémů, při přípravě pokrmů vedeme žáky k přímé zodpovědnosti za své jednání
- při týmové práci, ke které žáky v praktických činnostech vedeme, jednoznačně přiřazujeme role, dále vždy vytvoříme přesná pravidla pro práci, samozřejmě je spolupráce všech zúčastněných, zároveň stanovujeme pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, toto je specifikum praktických činností při každé práci
- žákům dáme možnost diskutovat při řešení úkolů
- vedeme žáky k ohleduplnosti a uznání práce druhých, poskytnutí pomoci druhým, zvláště spolužákům méně manuálně zdatným
- v žákovi pěstujeme pozitivní představu o sobě samém, vždy musí mít možnost vyslovit své názory a obhájit svůj způsob řešení každý z žáků, bez sebemenšího rozdílu
- v každém žákovi pěstujeme představu konkrétního a svébytného individua, ale zároveň důležitého článku týmu

Kompetence občanské

- vedeme žáka k vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- v oblasti technologie přípravy pokrmů je snahou ovlivnit stravovací zvyklosti žáků ve smyslu zdravé výživy a uplatňování nových technologií šetrného zpracování potravin.
- při všech činnostech je snahou, aby žák získal aktivní a poučený vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí

Kompetence pracovní

- žáka soustavně a cílevědomě vedeme v průběhu celého základního vzdělávání k pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- žák si osvojí základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, vedeme ho k organizaci a plánování práce, k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- výukou technických činností podporujeme rozvoj technického myšlení a tvůrčího potenciálu žáků, vedeme je k vytváření elementárních návyků v oblasti bezpečnosti při využívání techniky v běžných životních situacích
- posilujeme motorické dovednosti a vytváříme základy technické gramotnosti žáka
- důležitá je informovanost žáků o možnostech jejich budoucího uplatnění v technických oborech společenské praxe, to ovlivňuje zejména předprofesní přípravu žáků a motivaci výběru budoucího zaměření studia

Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu Pracovní činnosti

Vzdělávací oblast je v 6. a 7. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Pracovní činnosti, v dotaci 1 vyučovací hodiny týdně. Žáci se učí pracovat s různými materiály, osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky, plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně i v týmu. V rámci přípravy pokrmů mají všichni žáci možnost seznámit se s bezpečným zacházením s elektrospotřebiči, s hygienickými a bezpečnostními zásadami a s poskytováním první pomoci při úrazech. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákovi poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá mu při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Výchovně vzdělávací cíle předmětu Pracovní činnosti

- soustavné vedení žáků k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- osvojení si základních pracovních dovedností a návyků při práci s různými materiály
- osvojení jednoduchých pracovních postupů potřebných pro běžný život
- plánování, organizace a hodnocení pracovní činnosti samostatně i v týmu
- orientace v různých oborech lidské činnosti umožňující vlastní profesionální zaměření
- orientace v problematice peněz a cen
- odpovědné spravování osobního a rodinného rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- vytváření kladného vztahu k práci a odpovědného a tvořivého přístupu k vlastní činnosti a k její kvalitě
- vytváření aktivního vztahu k ochraně životního prostředí a kladného postoje k řešení ekologických problémů

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět:: Praktické činnosti	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model</i>	sestavování jednoduchých modelů podle návodu	6. – 7.	
<i>navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.</i>	tvorba konstrukčních prvků podle návodu a náčrtu	6. – 7.	
<i>organizuje a plánuje svoji pracovní činnost</i>	organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - seberegulace
<i>provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i>	postupy pro montáž, demontáž a údržbu	6. – 7.	
<i>dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu</i>	první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy	6. – 7.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
<i>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i>	základní vybavení kuchyně ergonomické požadavky (pracovní plochy, osvětlení, větrání)	6. – 7.	
<i>připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy</i>	sestavování jídelníčku nákup a skladování potravin úprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	6. – 7.	
<i>dodržuje základní principy</i>	jednoduché prostírání obsluha a chování u stolu	6. – 7.	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět:: Praktické činnosti	Období: 2. st.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
<i>stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti</i>	slavnostní stolování v rodině zdobné prvky a květiny na stole		
<i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i>	udržování pořádku a čistoty v kuchyni bezpečnost a hygiena provozu první pomoc při úrazech v kuchyni – opaření - popálení - drobné řezné rány	6. – 7.	

8. Pravidla pro hodnocení výsledků ve vzdělávání

8.1 Zásady pro hodnocení výsledků ve vzdělávání

Klasifikace a slovní hodnocení jsou formy hodnocení používané na našem zařízení. Klasifikace se vyjadřuje stanovenými stupni, slovní hodnocení se vyjadřuje popisem dovedností žáka.

Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace a slovní hodnocení průběžné a souhrnné.

Průběžná klasifikace a slovní hodnocení se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.

Souhrnná klasifikace a slovní hodnocení se uskutečňuje na konci I. a II. pololetí.

Předmětem klasifikace a slovního hodnocení jsou výsledky, jichž dosáhl žák ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky učebních osnov, schopnost používat osvojených dovedností a návyků v konkrétních situacích. Vždy je nutno přihlížet k věkovým a zdravotním zvláštnostem žáka.

Při klasifikaci a slovním hodnocením učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Při souhrnné klasifikaci a slovním hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Učitel posuzuje žákovy výkony komplexně v souladu se specifikou předmětu.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu.

Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

8.2 Stupně klasifikace a jejich charakteristika

8.2.1 Klasifikace výsledků vzdělávání v jednotlivých předmětech

- 1 – výborný
- 2 – chvalitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatečný
- 5 - nedostatečný

Stupeň 1

Žák ovládá požadované poznatky uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů. Myslí logicky správně. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2

Žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků se dopouští chyb. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen studovat podle návodu učitele

Stupeň 4

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery, Jeho dovednost vykonávat požadované činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se vyskytují velmi závažné chyby. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Grafický projev má vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8.2.2 Celkové hodnocení žáka na vysvědčení - klasifikace

Celkové hodnocení se vyjadřuje stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním - průměr stupňů prospěchu do 1,5 a není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen horším stupně než 2
- b) prospěl(a) - není-li v žádném z povinných předmětů hodnocen stupněm 5
- c) neprospěl(a) - je-li v některém z povinných předmětů hodnocen stupněm 5

8.3 Zásady slovního hodnocení

Při slovním hodnocení se popis žákových dovedností řídí osnovou :

a) ovládnutí učiva předepsaného osnovami

- ovládá bezpečně
- ovládá
- podstatně ovládá
- ovládá se značnými mezerami
- neovládá

b) úroveň myšlení

- pohotové, bystré, dobře chápe souvislosti
- uvažuje celkem samostatně
- menší samostatnost v myšlení
- nesamostatné myšlení
- odpovídá nesprávně i na návodné otázky

c) úroveň vyjadřování

- výstižné, poměrně přesné
- celkem výstižné
- nedostatečně přesné
- vyjadřuje se s obtížemi
- nesprávně i na návodné otázky

d) úroveň aplikace vědomostí

- spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností
- dovede používat vědomostí a dovedností, dopouští se drobných chyb
- pomocí učitele řeší úkoly, překonává obtíže a odstraňuje chyby, jichž se dopouští
- dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

e) píle a zájem o učení

- aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- učí se svědomitě
- k učení a práci nepotřebuje mnoho podnětů
- malý zájem o učení, potřebuje stále podněty
- pomoc a pobízení k učení jsou neúčinné

8.4 Hodnocení chování

8.4.1 Způsoby hodnocení chování

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele
- b) důtku třídního učitele
- c) důtku ředitele školy

Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

8.4.2 Stupně hodnocení chování

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré
- b) 2 - uspokojivé
- c) 3 – neuspokojivé

8.5 Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

8.5.1 Podmínky opravných zkoušek

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí.

Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.

V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.

Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.

Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku.

Opravné zkoušky jsou komisionální.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl.

Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.

V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Odlišnosti pro komisionální přezkoušení na základní škole

Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.

Komise je tříčlenná a tvoří ji:

a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,

b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,

c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním.

Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu.

Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.

O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.

Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu.

Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.

Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.

8.6 Nesouhlas rodičů s hodnocením žáka

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o komisionální přezkoušení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad.

Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

8.7 Sebehodnocení

Hodnocení ve třídě není pouze záležitostí učitele. Pomocí sebehodnocení získává žák schopnost posuzovat kvalitu své práce. Na základě toho pak může plánovat cestu ke svému zlepšování. Tím ho vedeme k větší samostatnosti a nezávislosti. Dáme mu šanci uvědomit si své kvality, slabé i silné stránky.

Každé čtvrtletí je pro žáka příležitostí zhodnotit svou práci i chování. Své hodnocení zapisuje do žákovské knížky podle instrukcí třídního učitele.

9. Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy vypovídá (v souladu s oblastmi vymezenými v § 8 odst. 2 písm. a) až f) vyhlášky č. 15/2005 Sb.) zejména o tom:

- jak škola dosahuje cílů stanovených v rámcových a školních vzdělávacích programech (do doby jejich vydání v platných učebních dokumentech), případně v dalších koncepčních dokumentech školy
- v jakých oblastech škola dosahuje dobrých výsledků
- v jakých oblastech je třeba úroveň vzdělávání a podmínek vzdělávání zlepšit, včetně návrhu opatření ke zlepšení zjištěného stavu
- jak byla účinná dřívější opatření navržená ke zlepšení zjištěného stavu

9.1 Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy

- ŠVP
- analýza výsledků vzdělávání
- SWOT analýza, dotazníky
- analýza výsledků projektů
- třídní knihy a výkazy
- školní řád
- výroční zpráva o činnosti školy
- záznamy z pedagogických rad
- záznamy z provozních porad
- hospitační záznamy
- protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy
- personální a mzdová dokumentace
- hospodářská dokumentace

9.2 Nástroje autoevaluace a oblasti hodnocení

- pozorování a kontrola
- dotazníky
- skupinové diskuse
- získávání dat ze školní dokumentace
- sebehodnocení (vedení školy, třídní učitelky, žáci, školská rada)

oblasti	jevy	cíle	kritéria	termíny
Program školy	ŠVP ZV	Soulad s RVP ZV	Plnění ŠVP ZV	1/ ročně
Podmínky vzdělávání	Personální Materiální Ekonomické	- odborný růst, DVPP - technická a materiální vybavenost - finanční prostředky na zabezpečení chodu školy	- kvalita vzdělávání - vybavenost školy - efektivita využívání - projekty a granty - sponzorské dary	1/ ročně
Průběh vzdělávání	Cílové kompetence Oblasti vzdělávání Hodnocení	- kvalita	- organizace, motivace, metody a formy práce, struktura vyučování - pomůcky a technika - pravidla, sebehodnocení a práce s chybou	průběžně
Výsledky vzdělávání	Výsledky - cíle	- výsledky – individuální možnosti žáků	- očekávané výstupy - žáci SVP - zjišťování výsledků vzdělávání - výroční zpráva	1/ ročně

Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči	Školní klima Veřejnost	- spokojenost/ žáci, rodiče, zaměstnanci	- komunikace a spolupráce - sounáležitost a důvěra - morálka - informovanost - spolupráce s odbornými pracovišti - prezentace na veřejnosti - zapojení veřejnosti do akcí školy	1/ ročně
Řízení školy	Plánování Organizace Personální politika Kvalitní kontrola	- roční plán - koncepce - sounáležitost - rozvrh hodin - školní řád - odborný růst - hodnocení výsledků vzdělávání /žáci - hodnocení průběhu vzdělávání/učitelé - provoz	- koncepčnost činností - zajištění rozvoje - spoluúčast - účelnost - kvalita a efektivita - systém DVPP	1/ ročně